Základní škola a Mateřská škola Stará Voda, okres Cheb

příspěvková organizace

Š K O L N Í V Z D Ě L Á V A C Í P R O G R A M
pro základní vzdělávání

UČÍME SE S PÍSNIČKOU

zpracovaný podle RVP ZV

Obsah článků /struktura ŠVP/

Č.j.:

1. Identifikační údaje
1.1. Název ŠVP
1.2. Předkladatel
1.3. Zřizovatel
1.4. Platnost dokumentu

2. Charakteristika školy
2.1. Úplnost a velikost školy
2.2. Vybavení školy
2.3 Charakteristika žáků
2.4. Charakteristika pedagogického sboru
2.5. Dlouhodobé projekty
2.6. Spolupráce s jinými subjekty, spolupráce s rodiči

3. Charakteristika ŠVP
3.1. Zaměření školy
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných
3.5. Začlenění průřezových témat

4. Učební plán
4.1. Tabulace učebního plánu
4.2. Poznámky k učebnímu plánu

5. Učební osnovy
5. 1. Charakteristika vyučovacího předmětu
5. 2. Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu
5. 3. Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP VZ do ročníků

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy
6. 1. Pravidla pro hodnocení žáků
6. 2. Kritéria hodnocení žáka

7. Autoevaluace školy
7. 1. Oblasti autoevaluační činnosti
7. 2. Cíle a kritéria autoevaluace
7. 3. Nástroje autoevaluace
7. 4Časové rozvržení autoevaluačních činností

Počet stránek: 103
Zpracoval: Mgr. Martin Vlasák

1. Identifikační údaje

1. 1. Název ŠVP

Š K O L N Í V Z D Ě L Á V A C Í P R O G R A M
pro základní vzdělávání
UČÍME SE S PÍSNIČKOU
zpracovaný podle RVP ZV

1. 2. Předkladatel

Základní škola a Mateřská škola Stará Voda, okres Cheb
příspěvková organizace
Stará Voda 125
3543 01 Mariánské Lázně
IČO 709 95 796
ředitel: Mgr. Martin Vlasák
tel.: 354691307
e-mail: zsstaravoda@seznam.cz
www.zsstaravoda.estranky.cz

podpis ředitele:…….

razítko školy:……..

1. 3. Zřizovatel

Obec Stará Voda, Stará Voda 146, 353 01 Mariánské Lázně
telefon: 354691217
email: ou.stara_voda@tiscali.cz
http://www.staravoda.cz/

1. 4. Platnost dokumentu

Tento školní vzdělávací program platí od 1. 9. 2023

2. Charakteristika školy

2. 1. Úplnost a velikost školy

Jsme neúplnou málotřídní školou s 1. až 5. ročníkem základní školy a nacházíme se ve středu obce Stará Voda. Malotřídní škola má v obci více než stoletou tradici, původně byla dvoutřídní, od integrace s mateřskou školou je jednotřídní.

2. 2. Vybavení školy

Škola je umístěna ve středu obce Stará Voda, s okolními obcemi má dobré autobusové spojení. Budovy školy je jednopatrová. Výuka základní školy probíhá v 1. patře budovy, v přízemí se nachází mateřská školy a školní družina.
V 1. patře budovy školy jsou umístěny dvě třídy, které využíváme k výuce výchovně vzdělávacích předmětů, naše škola nemá odborné pracovny. Součástí školy je tělocvična, která je umístěna v přízemí budovy. Výuka pracovních činností a hudební výchovy probíhá ve třídě. K pohybovým aktivitám používají žáci tělocvičnu a sportovní hřiště místní tělovýchovné jednotky Sokol Stará Voda, které je zapůjčováno žákům školy zdarma. Vybavení tělocvičny pomůckami je dostačující pro výuku, rovněž hřiště je dobře udržováno.
V době volna a přestávek mohou žáci využívat chodeb školy. WC a sociální zařízení jsou umístěny v 1. patře budovy. Z důvodu integrace mateřské školy do budovy základní školy jsou šatny školy umístěny v prostorách chodeb.
Vyučující mají přístup k PC, propojeným do sítě a umožňující volný přístup na internet, použití tiskárny a kopírky. Žáci mají počítače umístěny ve třídě, počítače umožňují výuku prostřednictvím výukovým programů a přístupem na internet. Součástí školy jsou dvě interaktivní tabule

2. 3. Charakteristika žáků

Základní škola má kapacitu 40 žáků. Převážná většina žáků jsou z obce Stará Voda, několik žáků je z okolních obcí.
Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení a chování /SPUCH/. Těmto žákům je věnována individuální péče třídního učitele, který rovněž spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. V posledních letech jsme vzdělávali i děti cizích státních příslušníků. V případě potřeby můžeme zajistit výuku podle individuálního vzdělávacího plánu pro žáky se zdravotním postižením.

2. 4. Charakteristika pedagogického sboru

Ředitel školy, který rovněž vykonává činnost třídního učitele, je plně kvalifikovaný pro l. stupeň základní školy a je rovněž absolventem rozšiřujícího studia speciální pedagogiky. Učitelka ZŠ, která zároveň zajišťuje zájmové vzdělávání ve školní družině, není kvalifikovaná pro l. stupeň, ale má dlouholeté zkušenosti s výukou na tomto typu školy. Třídní učitel absolvoval v minulých letech školení k multikulturní výchově a provádí se žáky sociálně psychologický výcvik, který slouží jako prevence sociálně patologických jevů. Třídní učitel vyučuje

český a anglický jazyk, matematiku a hudební výchovu, učitelka prvouku, výtvarnou, tělesnou výchovu a pracovní činnosti. Učitelka se zúčastnila kurzu první pomoci a kurzu pro ekologickou výchovu. Oba učitelé se uskutečnili školení pro uživatele výpočetní techniky. Kolektiv pedagogických pracovníků je stabilizovaný a má dobré profesionální vztahy.

2. 5. Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují , jsme zapojeni do celonárodní sítě Škol podporujících zdraví a všechny naše aktivity vedou ke zkvalitňování výuky a zlepšování prostředí školy. Žáci ZŠ dlouhodobě odebírají školní mléko a zúčastňují se soutěže ve sběru druhotných surovin. Byla navázána spolupráce s ÚSP Mariánské Lázně, kro který žáci naší školy zajišťují kulturní vystoupení, žáci školy se podílejí také na kulturním dění v obci v době vánočních svátků. Mezinárodní spolupráci neuskutečňujeme. Úzce spolupracujeme s obcí a Muzeem Mariánské Lázně, Divadlem Cheb, s Policií ČR na projektu Ajax pro 2. a 3. třídu ZŠ, spolupracujeme s firmou Laktea při odběru dotovaného školního mléka, účastníme se rovněž projektu MZ Zdravé zuby a Soutěže ve Sběru druhotných surovin firmy ZSS Plzeň. Byla navázána spolupráce s regionálním sdružením Mariánskolázeňsko, které zajišťuje zprostředkování dotací Operačních programů EU pro naši školu.

2. 6. Spolupráce s jinými subjekty, spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou navštívit školu kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, před a po vyučování nebo v době besídek a konání akcí školy. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím školního časopisu, nástěnky a webových stránek školy.
Organizujeme řadu kulturních akcí, na které zveme veřejnost obce: zpěv koled pro potřeby obce, Vánoční besídka, Maškarní karneval, Besídka ke Dni matek, Den dětí. Snažíme se spolupracovat v rámci zákonných možností se Školskou radou při ZŠ. Spolupracujeme také s některými dárci školy, pro potřeby dětí jsou organizovány dárci sportovní a zájmové akce.
Úzce spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními při zajištění výuky žáků se speciálními poruchami učení.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školský vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP VZ a z koncepce, která vznikla navázáním na dobré tradice školy, inovací pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností, požadavků rodičů. Klade důraz na otevřenost, vstřícnost a znalost žáků v téměř rodinném prostředí školy. Zaměřujeme se na hladký přechod z předškolního zařízení, které je součástí naší školy, do 1. třídy, spolupráci s MŠ při přípravě na zápis do 1. ročníku ZŠ, která vede k pozdější úspěšnosti v 1. ročníku ZŠ, koordinaci činnosti předškolního a zájmového vzdělávání. Chápeme důležitost elementárního vzdělávání v 1. období vzdělávání, že vztah k pozdějšímu vzdělávání se odvíjí především z úspěšnosti a oblibě v tomto období vzdělávání.

3. 1. Zaměření školy

Název Školského vzdělávacího programu Učíme s e s písničkou vyjadřuje zaměření naší školy na hudební výchovu, základní myšlenka vzdělávacího programu – škola chce být přátelská, vstřícná, otevřená dětem, rodičům a veřejnosti, obsahem vzdělání, který respektuje osobnost žáka, otevřenými vztahy mezi učiteli a žáky
Zaměření Základní školy Stará Voda vychází ze specifických vlastností málotřídní školy a snaží se o rozvoj přátelského prostředí, kde se všichni znají.. Komunikace a vztahy uvnitř školy a s rodiči a veřejností jsou jedním z nejdůležitějších oblastí života školy, které ovlivňují výsledky výchovně vzdělávacího procesu. Do rozvrhu je začleněn sociálně psychologický výcvik a rozbory chování v třídním kruhu.
Chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě se zaměřením na praxi a zkušenosti života na vesnici.
Postupně Zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, které vede žáky k týmové práce a schopnosti, kdy starší pomáhá mladšímu a vede ho, k vzájemnému respektu žáků.
Posílit výuku anglického jazyka, jehož znalost je nezbytná v prostředí EU
Každodenní praxí s výpočetní technikou jak při výuce, tak v zájmové činnosti, budovat u žáků dovednosti v ovládání počítačů a pozdější samostatnost
Vést žáky k volbě povolání, za tím účelem preferovat výuku pracovních činností jak ve výchovně vzdělávacích předmětech, tak v zájmové činnosti /kroužek dovedných rukou/
Vést žáky k dodržování stanovených pravidel, o kterých mohou spolurozhodovat /třídní pravidla chování, školní řád/. Učit žáky, že pravidla je nutné dodržovat.
Chceme stejnou péči věnovat žákům nadaným i těm méně úspěšným, v kolektivu žáků jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a schopnostmi
Chceme klást důraz na stejné vzdělání pro všechny, zaměřujeme se na rozvoj povědomí žáků o multikulturním prostředí, stejný přístup k Romům a cizincům
Neupřednostňujeme jenom intelektuální nadání, ale také hudební, pohybové, manuální a estetické
V případě potřeby se zaměřujeme i na žáky nadané a to výběrem a diferenciací pracovních úkolů, které by vedly k rozvoji tvůrčích schopností těchto žáků.
Žákům naznačujeme cestu ke zdravému životnímu stylu, k zájmu o věci veřejné jak místního tak globálního charakteru, například v oblasti ochrany životního prostředí nebo zlepšení života naší obce.
Chceme navázat na dobré tradice naší školy a oblibu u veřejnosti. Chceme nadále rozvíjet silné stránky naší školy a odstraňovat případné nedostatky.

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou východiskem pro výchovné a vzdělávací strategie, vymezené na úrovni vyučovacích předmětů. Základní škola Stará Voda má především tyto společné postupy, kterým chceme dovést žáky k utváření klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence	Využití v ZŠ Stará Voda
1. KOMPETENCE K UČENÍ - umožnit žákům osvojit se strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací v textu. Žáci provádějí pravidelně sebehodnocení a mohou se vyjadřovat k hodnocení učitele.

	Žákům vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení a jeho další přínos. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady nebo nápady k zdokonalení zadané práce, podněcujeme tak jejich tvořivost. Individuálním přístupem k žákům umožňujeme šanci prožít úspěch. Podporujeme tvořivost žáků umožněním tvorby vlastních literárních pokusů.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU **- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému**	Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá správná řešení problému a toto řešení si pak dokázali obhájit. Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci se postupně zdokonalují ve vyhledávání informací z různých zdrojů: učebnice, časopis, výukový program na PC, internet a učí se tyto informace využívat. Žáci se zúčastňují soutěží. Starší žáci připravují pro mladší některé úkoly a akce, podle možností mohou kontrolovat splnění úkolů. Děti vedeme k k aktivnímu podílu na všech fázích činností /plánování, přípravě a realizaci/.
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ **- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**	Vedeme žáky k vhodné formě komunikace se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole a mimo ni. Učíme žáky vhodnou formou obhajovat svůj vlastní názor a naslouchat názoru jiných. Ke komunikaci žáci příležitostně využívají školní časopis, webové stránky a nástěnky. V rámci sociálně psychologického výcviku, který je součástí preventivního programu žáci hodnotí a nabízí vlastní řešení určité modelové situace. Žáci starších ročníků vysvětlují povinnosti žáků o přestávkách a při přípravě na vyučování. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ **- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**	Žáci starších ročníků pomáhají prvňákům postupně se zapojovat do nového kolektivu. Podle možností využíváme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení, možnost kdy starší zkontrolují mladší. Sociální kompetence navozujeme při praktických cvičeních a úkolech /při TV, pracovních činnostech/. Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat své role ve skupině, kooperace a týmové práce. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování a jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a ničí zdraví jednotlivce.
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ **- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**	Ve třídě žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídě. Rozvíjíme multikulturní prostředí ve třídě, respektujeme individuální rozdíly mezi jednotlivci /rasové, národnostní, kulturní/. Je kladen důraz na environmentální výchovu, žáci se tvůrčím způsobem podílejí na společném projektu k ochraně přírody. Žáci třídí odpad ve třídě a zúčastňují se soutěže ve sběru druhotných surovin. Sociálně psychologický výcvik vede žáky k sebevědomému přístupu ke svojí osobě, odmítnutí návykových látek.
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ **- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat**	Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Pestrou nabídkou činností ve školní družině podněcujeme u žáků zájem o další orientaci. Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce.
7.KOMPETENCE DIGITÁLNÍ **- pomáhat žákům ovládat digitální zařízení a využívat je při učení**	Žáky vedeme, aby ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je e při učení , získávali a kriticky posuzovali data,informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytvářeli a upravovali digitální obsah, digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, hodnotili jejich přínosy a rizika jejich využívání, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3. 3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťována v souladu s par. 16 zákona č. 82/2015 Sb. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzděláváni podle svých vzdělávacích schopností na rovnoprávném základě s ostatními. Škola spolupracuje s poradenskými zařízení v zajištění podpůrných opatření a dle potřeby úpravě organizace, obsahu, forem a metod vzdělávání. Škola používá kompenzační pomůcky, dle potřeby speciální učebnice a speciální učební pomůcky. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na základě žádosti zákonného zástupce vyšetřeni ve školském poradenském zařízení. Na základě zprávy z vyšetření je žákům poskytována reedukační péče. Třídní učitel absolvoval rozšiřující studium PF Plzeň se zaměřením na speciální pedagogiku, psychopedii a etopedii. Reedukace specifických poruch učení probíhá v rámci vyučovacích hodin a je poskytována podle individuálního studijního plánu. Zákonní zástupci jsou informováni o závěrech a doporučení poradenského zařízení, o konkrétních způsobech a pomůckách reedukace a způsobu hodnocení. Při klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy.
Žáci jsou vedeni k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Žákům připomínáme, že může platit, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné může být průměrný.

3. 4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.
V rámci vyučovací hodiny matematiku projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými schopnostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim řešit náročnější úlohy, které jsou součástí vzdělávacích programů a řešit úkoly určené pro vyšší ročníky ZŠ. V dalších hodinách jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly a jsou pověřováni řízením a kontrolováním skupiny mladších popř. podle potřeby i vrstevníků.
V hodinách prvouky jsou využívány jejich znalosti v rámci výuky ročníku nebo nižšího ročníku a v případě potřeby mohou být jejich znalosti využity ve skupinové práci.
Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem. Vhodným způsobem je učitel zapojuje do činnosti v hodině – mohou předzpívávat rytmické cvičení nebo novou píseň, doprovázet na dětský hudební nástroj.
Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce, které využívají různé techniky, jejich schopnosti jsou využívány ve školní družině v rámci zájmové činnosti.
Žáci manuálně zruční jsou směřováni do zájmových aktivit, při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími úkoly při plnění zadaných úkolů, při vhodnosti zadaného úkolu také vedením pracovní skupiny.
Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení těch pohybových aktivit, ve kterých projevují největší nadání. Žáci jsou zapojeni do soutěží v rámci školy a mohou školu reprezentovat.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou zahrnuta do vzdělávacích předmětů a také v některých projektech. Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků obsahují jednotlivá průřezová témata, tak jak jsou rozvíjena v jednotlivých předmětech. V rámci jednotlivých předmětů jsou zahrnuty tato průběhová témata:

V oblasti osobnostní a sociální výchovy:
OSV 1 rozvoj schopností poznávání, rozvíjí se pozornost a soustředění, dovednost zapamatování a řešení problémů
OSV 2 rozvoj informací o osobě žáka, rozvoj informací o sobě, svém těle a psychice
OSV 3 působí se na rozvoj seberegulace a sebeorganizace prostřednictvím cvičení sebekontroly a sebeovládání
OSV 4 dovednosti pro naladění pozitivní mysli a dobrý vztah k sobě samému
OSV 5cvičení na rozvoj základních rysů kreativity a tvořivosti, podporují se originální nápady a tvořivost
Sociální rozvoj: OSV 6 poznávání lidí - vzájemné poznávání žáků v žákovském kolektivu
OSV 7 mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy mezi žáky
OSV 8komunikace – rozvoj empatického a aktivního naslouchání, rozvoj specifických komunikačních dovedností
OSV 9 – kooperace a kompetice – rozvoj individuálních sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže a konkurence
Morální rozvoj: OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů jednotlivých předmětů
OSV 11 hodnoty postoje, praktická etika – vytváření povědomí o pojmech odpovědnost a spolehlivost zajiš´tování ochrany životního prostředí v obci

Výchova demokratického občana
VDO 1 – občanská společnost a škola
VDO 2 – občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy zejména v ochraně životního prostředí

Multikulturní výchova
MkV 1 – kulturní diferenciace – zvyky a tradice, písně a poezie anglicky mluvených zemí
MkV 2 – lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích
VMEGS 3 jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace

Mediální výchova
MeV 1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozdíly a podstat různého mediálního sdělení
MeV 2 – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – identifikace společensky významných hodnot
MeV 4 – Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora
MeV 54 – fungování a vliv médií ve společnosti – vliv v každodenním životě

Environmentální výchova
EV 1 – ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, lidská sídla, kulturní krajina
E 2 – základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje
E 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí, vliv průmyslu, odpady a hospodaření s odpady
EV 4 – vztah člověka k prostředí – řešení odpadového hospodářství, zajišťování ochrany životního prostředí v obci

Začlenění průřezových témat

Název PT a tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Multikulturní výchova			Jedna planeta
OSV sociální rozvoj mezilidské vztahy	Psychologicko sociální výcvik	Psychologicko sociální výcvik	Psychologicko sociální výcvik
VDO/občanská společnost a škola	• Psychologicko sociální výcvik	Psychologicko sociální výcvik	Psychologicko sociální výcvik
EV Lidské aktivity a problémy ŽP	Den životního prostředí Třídění odpadu, beseda	Den životního prostředí Třídění odpadu, beseda	Den životního prostředí Třídění odpadu, beseda
• VMEGS			Já a cizinec

4. Učební plán

4. 1. Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Předměty celkem
			1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	9	8	8	8	**42** 9 disponibilních
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	**9**
Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	5	**25** 5 disponibilních
Informatika		Informatika	-	1	1	1	1	**4**
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	-	-	**13** 2 disponibilní
		Přírodověda	-	-	-	2	2	
		Vlastivěda	-	-	-	1	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	**10**
Umění a kultura	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	**5**
Celková povinná časová dotace			**21**	**22**	**25**	**25**	**25**	**118**
Průřezová témata			P					
Disponibilní časové dotace		Český jazyk Matematika Prvouka	16 hodin					

4. 2. Poznámky k učebnímu plánu

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle vzdělávacích oblastí a oborů vycházejících z RVP VZ uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé vzdělávací oblasti RVP VZ. Ve školním vzdělávacím programu Učíme se s písničkou dochází k následujícím úpravám jednotlivých vyučovacích předmětů:
Výstupy vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** jsou realizovány ve vyučovacím předmětu český jazyk a od 3. ročníku ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk. V 1. ročníku má předmět český jazyk komplexní charakter, ve 2. a 3. třídě je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Ve vyučovacím předmětu je realizován projekt Osobnostní a sociální výchova v 1. – 3. ročníku , ve 3. ročníku je realizován projekt průřezového tématu Multikulturní výchova.
Výstupy vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** jsou vzdělávány ve vyučovacím předmětu matematika
Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** jsou naplňovány v předmětu prvouka, část oboru „Výchova ke zdraví“ je realizována v Prvouce.. Ve vyučovacím předmětu je realizován projekt průřezového tématu Environmentální výchova.
Informatika je vyučována od 2. ročníku v celkové dotaci 4 hodin (1 hodina týdně ve 2.–5. ročníku).Zařazení informatiky do nižších ročníků umožňuje postupné naplňování očekávaných výstupů RVP ZV pro 1. stupeň., že tematické okruhy jsou rozloženy postupně (např. algoritmizace, práce s daty, digitální nástroje, digitální bezpečnost).
Disponibilní hodiny jsou využity k posílení výuky českého jazyka, matematiky a prvouky dle počtů uvedených v učebním plánu.

5. Učební osnovy

5. 1. Charakteristika vyučovacího předmětu

5. 2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk
Vyučovací předmět jazyk má v 1. ročníku dotaci 10 hodin, ve 2. ročníku 8 hodin a ve 3. ročníku 8 hodin. Výuka probíhá v učebně ve spojených ročnících 1. – 3. třídy. Cílem je rozvoj žákovských kompetencí v psaní, čtení, komunikační a slohová výchově, literární a dramatické výchově, a seznámení se základními gramatickými pravidly.
Anglický jazyk
Vyučovací předmět má dotaci tři vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupině žáků 2 a 3. třídy. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena také výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci pochopili způsob konverzace v anglickém jazyce a dovedli tvořit jednoduché otázky a odpovědi v běžných tématech konverzace. Při výuce je využíváno pěveckých činností žáka.
Matematika
Matematika má dotaci 5 hodin ve všech ročnících. Výuka probíhá v učebně ve spojených ročnících 1. – 3. třídy. Cílem je rozvoj žákovských kompetencí v základních matematických dovednostech, v 1. ročníku sčítání a odčítání do 20-ti, ve druhém ročníku do 100 a ve třetím do 1000, násobení a dělení, seznámení se základními jednotkami délky, hmotnosti, času,se základními geometrickými tvary a útvary a jejich rýsování, řešení jednoduchých slovních úloh.
Prvouka
Prvouka má dotaci 2 hodiny v 1. a 2. ročníku a 3 hodiny ve 3. ročníku. Předmět u žáků formuje vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečnost, uvědomování si vlastní individuality a sounáležitosti s lidmi, přírodou a věcmi a ději kolem nás. Výuka se snaží probíhat s využitím názorných pomůcek. Zaměřujeme se na výchovu ke zdraví, k čemuž slouží také sociálně psychologický výcvik žáků a environmentální výchova. Škola prakticky provádí recyklaci a třídění odpadů.
Hudební výchova
Vyučovací předmět má dotaci 2 hodinu týdně. Výuka probíhá ve spojených ročnících 1. – 3. třídy. Předmět se zaměřuje na utváření kompetencí ve vokálních, poslechových, instrumentálních a hudebně pohybových činnostech. Vokální a instrumentální činnosti žáků jsou diferencovány podle věku a schopnosti žáka. Zaměřujeme se na rozvoj instrumentálních dovedností ve hře na zobcovou flétnu, znalost not a hudební terminologie.
Výtvarná výchova
Předmět má dotaci 1 vyučovací hodinu v 1. – 3. ročníku. Žáci si výukou výtvarné výchovy získávají praktické i teoretické poznatky o výtvarných technikách, aby byli schopni vnímat estetické hodnoty kolem sebe a tyto poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
Tělesná výchova
Vyučovací předmět má dotaci 1 hodiny týdně v ročnících 1. – 3. Třídy. Vyučovací předmět osvojuje nové pohybové dovednosti, umožňuje poznat vlastní pohybové možnosti, aktivně je využívat a spolupracovat v třídním kolektivu. Vyučovací předmět se snaží vytvářet trvalý vztah k pohybovým aktivitám, výchovu ke zdraví a překonávání překážek .
Praktické činnosti
Vyučovací předmět má dotaci 1 hodinu týdně v ročnících 1. – 3. třídy. Vyučovací proces prostřednictvím pracovních činností slouží k rozvoji pracovních kompetencí při ručních pracích, pěstitelských činnostech, činnostech v domácnosti, poznání materiálů, surovin a nástrojů, vytváření bezpečnostních návyků, získání poznatků a dovedností pro svůj další životní a profesní rozvoj.
Informatika
Vyučovací předmět má dotaci 0,5 h. týdně od druhého ročníku výše.

5. 3. Distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků

Vzdělávací oblast:	**Jazyk a jazyková komunikace**
Vyučovací předmět:	**Český jazyk a literatura**

Charakteristika předmětu

V předmětu Český jazyk a literatura je realizován obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Dovednosti získané v oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou zásadní i pro úspěšné osvojování poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli ve společnosti a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Obsah předmětu má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Jednotlivé složky se vzájemně prolínají.

Komunikační a slohová výchova naučí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, ústně se vyjadřovat, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, naučí žáka analyzovat text a kriticky posoudit jeho obsah. Naučí žáka vytvářet rozmanité stylistické žánry, posuzovat použité jazykové prostředky textové výstavby a rozumět kompozici textu.

Jazyková výchova předá žákovi vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Povede žáka k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování v ústní i písemné formě. Prohloubí obecné

intelektové dovednosti, naučí porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se od počátku vzdělávání stane nástrojem získávání většiny informací, předmětem veškerého poznávání a celoživotního vzdělávání.

V literární výchově žák pozná prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názor na literární dílo. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získá čtenářské návyky, schopnosti interpretovat literární texty a tvořit vlastní literární produkci. Dospěje k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jeho postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jeho duchovní život.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování českého jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání, k vlastní tvůrčí produkci

- u žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.
-

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka **Českého jazyka a literatury** společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení: Učí se zvládnout a využívat způsoby, metody a strategie efektivního učení tím, že dostane prostor pro naslouchání, čtení, ústní i písemný projev a tvořivé činnosti; bude veden k práci s informacemi, jejich třídění a uvádění do širších souvislostí, bude pracovat v týmu, učit se hrou, ve vzdělávacích projektech, v integrovaných oborech, bude pracovat s chybou a uplatní všestrannou vlastní prezentaci. Učí se poznávat smysl a cíl učení tím, že mu bude poskytována možnost aktivní účasti na učení, své poznatky a dovednosti bude aplikovat do praktického života a tvůrčích činností, bude poznávat účelnost a využitelnost vzdělání u sebe, své rodiny i ve společnosti.

Získává pozitivní vztah k učení tím, že bude rozvíjena vnitřní motivace k učení (známky a přijímací zkoušky nejsou tím nejdůležitějším), tzn. že bude prakticky poznávat užitečnost vzdělání ve svém životě, bude využívat svou individualitu, bude mít možnost výběru, bude zažívat úspěchy. Posoudí vlastní pokrok v učení tím, že bude uplatňovat sebehodnocení a hodnocení spolužáků, bude pracovat se svým portfoliem a pozorovat vývoj svého vzdělávání.Učí se být zodpovědný za své vzdělávání a připravuje se na potřebu celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů: Na základě poznatků a dovedností žák rozpozná a pochopí problém, hledá jeho příčiny, vyhledává informace o vhodných způsobech řešení, navrhuje vlastní řešení, vyslovuje svůj názor, obhajuje jej, vyvozuje závěr a uvědomuje si odpovědnost za své rozhodnutí tím, že budou předkládány simulované problémy i skutečné problémy ze života v nejrůznějších jazykových, slohových i literárních textech a při interpretaci textu se bude učit problém řešit; žák bude sám vyhledávat problémové situace v textech i v životních příbězích a bude je řešit při nácviku a tvorbě zpráv, rozhovorů, diskuse, kritiky, úvahy a při práci s dalšími publicistickými styly i literárními ukázkami; bude veden k organizování a řízení skupinové, projektové i dramatizační činnosti a k mimoškolním aktivitám a tak se bude učit prakticky řešit problémy.

Kompetence komunikativní: Učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v mluveném i psaném projevu, využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci tím, že bude v rámci aktivního učení

neustále zapojován do rozhovorů, bude diskutovat, argumentovat, obhajovat, navrhovat, prezentovat svou práci zejména v samostatných i týmových projevech ústních i písemných, při jazykovém, slohovém i literárním poznávání, při speciálních mluvních cvičeních, tvorbě vlastních odborných i literárních prací, při besedách o knihách, při divadelních představeních, filmech i výstavách, v publikační činnosti, při veřejných vystoupeních ve škole i mimo ní, bude mít možnost rozvíjet komunikační dovednosti v kroužku tvůrčího psaní nebo tvořivé dramatiky, bude využívat širší informační systém – internet a veřejná media. Učí se zvládnout komunikaci s odlišnými skupinami lidí a řešit pomocí komunikace obtížné a ohrožující situace.

Kompetence sociální a personální: Spolupracuje ve skupině, přijímá svou roli, přispívá k dobrému výsledku práce skupiny, je ohleduplný k práci druhých a přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů tím, že bude mít možnost pracovat v týmu různými formami a ne pouze frontálně, že bude často zařazována skupinová práce jako významná forma učení v jazykové , komunikační a literární výchově; žák bude veden k aktivitě, k sebehodnocení, plnění svěřeného úkolu, zodpovědnosti za práci celé skupiny, k podpoře ostatních členů skupiny, k empatii a altruismu vůči ostatním, zvláště ke spolužákům se specifickými vzdělávacími potřebami, případně bude pověřen vedením skupiny; bude zapojován do projektových programů a tím bude posilovat vlastní sebevědomí a sebeúctu a zároveň bude spoluvytvářet přátelský třídní kolektiv; bude se učit v humanizované a demokratizované škole, kde atmosféra a partnerské vztahy s pedagogy a spolužáky budou kladně působit na žákovu osobnost.

Kompetence občanské: Respektuje názory a přesvědčení druhých, odmítá útlak a násilí, ocení naše kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoje k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, zapojuje se do společenského a kulturního dění tím , že bude v procesu učení zapojován do interaktivních projektů, ve kterých bude poznávat osudy národů a jednotlivců (v literatuře,historii, hudbě, výtvarném umění, rodinné a občanské výchově), bude číst literární texty s občanskou tématikou, bude je interpretovat a mít tak příležitost vcítit se do nejrůznějších vztahů i dějů, poznávat různé charaktery, s kterými se může ztotožnit, nebo je odsoudit a nechat na sebe působit příklady jejich jednání; bude získáván pro účast v různých soutěžích, bude mít možnost publikovat v třídním, školním nebo regionálním tisku, bude mít možnost účastnit se školních i mimoškolních veřejných vystoupení; zapojí se do různých forem spolupráce s představiteli obce, policie a dalšími organizacemi.

Kompetence pracovní: Využívá znalosti, zkušenosti a dovednosti získané v oboru Český jazyk a literatura k vlastnímu rozvoji a přípravě na své povolání a budoucí život tím, že bude veden k pracovitosti a zodpovědnosti, že se naučí dodržovat hygienické normy při čtení, psaní a učení vůbec, že bude výsledky své práce využívat ve svém životě, v životě třídy, školy i rodiny, že pokrok v učení a zážitky úspěchů jej přesvědčí o prospěšnosti práce; bude se učit v podnětném a tvořivém pracovním prostředí a změnami pracovních okolností bude veden k adaptaci na nové pracovní podmínky; náročnost práce se bude postupně zvyšovat, aby žák upevňoval vlastní sebevědomí, prožíval sebeuspokojení a přesvědčil se, že „bez práce nejsou koláče“.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Český jazyk a literatura

OSV	**Osobnostní a sociální výchova**
	Osobnostní rozvoj
OSV 1	*Rozvoj schopností a poznávání:* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
OSV 3	*Seberegulace a sebeorganizace:* cvičení sebekontroly, sebeovládání ,vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
OSV 4	*Psychohygiena:* hledání pomoci při potížích, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
OSV 5	*Kreativita*: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; tvořivost v mezilidských vztazích
	Sociální rozvoj
OSV 6	*Poznávání lidí:* vzájemné poznávání ve třídě
OSV 7	*Mezilidské vztahy:* péče o dobré vztahy, vztahy a naše třída
OSV 8	*Komunikace:* cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (řeč těla a slov, technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
OSV 9	*Kooperace a kompetice:* rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence
	Morální rozvoj
OSV 10	*Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:* problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci
OSV 11	*Hodnoty, postoje, praktická etika:* dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

MkV	**Multikulturní výchova**
MkV 1	*Kulturní diferenciace:* poznávání vlastního kulturního zakotvení
MkV 2	*Lidské vztahy:* vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, ale i jejich rozdílnosti, právo všech žít společně a podílet se na spolupráci
MkV 4	*Multikulturalita:* vstřícný postoj k odlišnostem

MV	**Mediální výchova**
	Tematické okruhy receptivních činností
MV 1	*Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení:* pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení a objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
MV 2	*Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality:* různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi faktickým a fiktivním obsahem; identifikace společensky významných hodnot v textu; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků
MV 3	*Stavba mediálních sdělení:* příklady pravidelností a uspořádání sdělení zejména ve zpravodajství; příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení (skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
MV 4	*Vnímání autora mediálních sdělení:* identifikace názorů a postojů autora sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění při vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru sdělení
MV 5	*Fungování a vliv médií ve společnosti:* role médií v každodenním životě jednotlivce; vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu, rozhlasu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)
	Tematické okruhy produktivních činností
MV 6	*Tvorba mediálního sdělení:* uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinace pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, případně televizi, či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
MV 7	*Práce v realizačním týmu:* redakce školního časopisu, rozhlasu, internetového média, případně televize; utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení cílů, časového harmonogramu, uložení úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Vzdělávací obsah předmětu v 1. - 5. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk a literatura**
Období – ročník:	**1. období – 1. ročník**
Počet hodin:	**9**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku (ČJ 3. ročník)

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
2. *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
3. *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*

4. *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
5. *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
6. *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
7. *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
8. *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
9. *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
10. *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
11. *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

12. *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
13. *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
14. *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*
15. *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
16. *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
17. *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
18. *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
19. *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

20. *čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
21. *vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
22. *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
23. *pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

Cílové zaměření předmětu v 1. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura v 1. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

- čtení písmen, slov, vět
- čtení s porozuměním
- naslouchání
- psaní vět
- kultivovanému projevu na úrovni věku

Jazyková výchova

- správné výslovnosti hlásek
- rozvoji slovní zásoby
- chápání významu slov
- rozlišování - hlásky, slova, věty

Literární výchova

- poslechu literárních textů
- zážitkovému čtení a naslouchání
- tvořivým činnostem s literárním textem
- poznávání základních literárních pojmů
-

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 1: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	*DV: pozná všechna písmena v tištěném i psaném textu* *DV: skládá slova a věty* *DV: používá základy techniky čtení* *DV: čte jednoduché texty*	**Hlásky, písmena, slabiky, slova, texty podle zvolené nácvikové metody čtení (analyticko-syntetická, genetická, globální)** **Skládání slov a vět** **Rozvoj techniky čtení** **Čtení jednoduchého písemného projevu**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovednosti a zapamatování*
OVO 2: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	*DV: rozumí čteným slovům, větám a textům* *DV: vštěpuje si hygienické návyky při čtení*	**Praktické čtení** - pozorné, přiměřeně rychlé **Věcné čtení** - porozumění slovům, větám **Hygienické návyky při čtení**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění*
NASLOUCHÁNÍ			
OVO 3: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	*DV: učí se naslouchat druhým, být pozorný a vyjadřovat svá přání* *DV: chápe roli mluvčího a posluchače* *DV: reaguje na jednoduché pokyny a sdělení*	**Praktické naslouchání** **Věcné naslouchání** **Reakce na jednoduché pokyny a jednoduchá sdělení** **Základní komunikační pravidla** - pozornost, naslouchání, role mluvčího a posluchače	*OSV 1 Rozvoj sociálních schopností: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* *OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého* *OSV 8 Komunikace: cvičení pozorování, cvičení emfatického a aktivního naslouchání*
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 4: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	*DV: vyslovuje správně všechny hlásky, opravuje nesprávnou výslovnost*	**Správná výslovnost, řečová cvičení, oprava nesprávné výslovnosti**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání*
OVO 5: v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	*DV: využívá hlasových a dechových cvičení* *DV: vštěpuje si základy mluveného projevu*	**Základy mluveného projevu** - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, přiměřené tempo	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění*
OVO 6: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	*DV: používá verbální a nonverbální prostředky řeči* *DV: poznává základní komunikační pravidla*	**Rozvoj slovní zásoby** **Verbální a nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta)** **Základní komunikační pravidla** - role mluvčího a posluchače, zdvořilost, střídání rolí	*OSV 8 Komunikace: řeč těla, zvuků, slov*
OVO 7: na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	*DV: dokáže vypravovat mluvený nebo slyšený text* *DV: vytvoří krátké komunikační žánry*	**Reprodukce textu** **Krátké komunikační žánry** - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz	*OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne*
OVO 11: seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	*DV: vypráví podle obrázků příběh, pracuje s obrazovými materiály*	**Vypravování na základě obrazového materiálu**	*OSV 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích*
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 8: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	*DV: učí se základním hygienickým návykům při psaní*	**Správné sezení, držení psacího nástroje, hygiena zraku**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení*
OVO 9: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	*DV: učí se psát správné tvary písmen a číslic, správně spojuje slabiky, slova, píše krátké věty* *DV: poznává správnou techniku psaní*	**Technika psaní** - čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava **Psaní jednotlivých písmen, číslic, spojování písmen a slabik, psaní slov, psaní krátkých vět**	*OSV 4 Psychohygiena: dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění, relaxace*
OVO 10: píše věcně i formálně	*DV: opisuje a přepisuje jednoduché*	**Opisy, přepisy, interpunkční**	*OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
správně jednoduchá sdělení	*texty* *DV: píše jednoduchá sdělení, krátké žánry písemného sdělení*	**znaménka** **Psaní jednoduchých sdělení** **Žánry písemného projevu** - vzkaz, pozvánka, zápis do notýsku	*základních rysů kreativity*
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
OVO 12: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	*DV: učí se rozlišovat zvukovou a grafickou podobu slov, člení slova na hlásky, učí se odlišit krátké a dlouhé samohlásky* *DV: výslovnost souhláskových skupin* *DV: intonace vět*	**Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých, souhlásek a souhláskových skupin, intonace vět** **Rozlišování zvukové a grafické podoby slova**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*
SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 13: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	*DV: poznává a porovnává významy slov*	**Slova a pojmy** **Význam slov**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování*
OVO 14: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	*DV: porovnává a třídí slova podle stanoveného hlediska* *DV: rozšiřuje si slovní zásobu*	**Porovnávání slov podle zobecňujícího významu** **Slovní zásoba**	*MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hodnotící prvky ve sdělení – výběr slov*
TVAROSLOVÍ			
OVO 15: rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	*DV: používá správné tvary*	**Poznávání správných tvarů slov**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení*
OVO 16: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	*DV: používá správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen i sloves v mluveném projevu*	**Poznávání správných tvarů podstatných jmen, přídavných jmen a sloves v mluveném projevu**	*OSV 8 Komunikace: komunikační dovednost* *MV 5 vliv medií na každodenní život*
SKLADBA			
OVO 17: spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	*DV: učí se tvořit jednoduchá souvětí* *DV: správně řadí slova ve větě* *DV: používá základní interpunkční znaménka ve větách*	**Spojování slov do vět** **Stavba věty** **Pořádek slov ve větě** **Interpunkční znaménka ve větě**	*OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu*
OVO 18: rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	*DV: čte věty se správnou intonací podle postoje mluvčího*	**Modulace souvislé řeči** - intonace ve větách oznamovacích, tázacích, rozkazovacích	*OSV 3 Sebekontrola, sebeovládání: cvičení sebekontroly, sebeovládání*
PRAVOPIS			
OVO 19: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	*DV: odlišuje v písmu krátké dlouhé samohlásky* *DV: používá základní interpunkční znaménka* *DV: píše správně hlásky, slabiky, slova, věty* *DV: používá velká písmena na začátku vět*	**Lexikální pravopis** - odlišování krátké a dlouhé samohlásky - používání tečky, čárky, otazníku, vykřičníku - správné psaní hlásek, slabik, slov, vět **Velká písmena na začátku vět**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování* *OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly*

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět:	**Český jazyk a literatura**
Období – ročník:	**1. období – 2. ročník**

Počet hodin:	**9**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku (ČJ 3. ročník)

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
2. *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
3. *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
4. *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
5. *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
6. *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
7. *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
8. *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
9. *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
10. *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
11. *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

12. *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
13. *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
14. *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*
15. *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
16. *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
17. *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
18. *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
19. *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

20. *čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
21. *vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
22. *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
23. *pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

Cílové zaměření předmětu v 2. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura v 2. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

- Zdokonalování techniky čtení
- Poslechu různých textů a práci s nimi
- Orientaci ve slovnících a encyklopediích
- Seznámení s útvary společenského styku, vypravování
- Úpravnému a čitelnému projevu
- Docvičování tvarů psacího písma
- Kultivovanému projevu

Jazyková výchova

- Učení o větě
- Správnému řazení slov ve větě a vět v textu
- Osvojení pravopisu – jevy ú/ů, ě, tvrdé a měkké souhlásky, párové souhlásky, velká písmena
- Osvojení základních druhů slov
- Poznávání slovních významů

- Dělení slova na slabiky

Literární výchova

- poslechu literárních textů
- zážitkovému čtení a naslouchání
- tvořivým činnostem s literárním textem
- poznávání základních literárních pojmů

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
OVO 1: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti *OVO 2: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*	*DV: rozvíjí plynulé čtení krátkých méně náročných textů* *DV: zdokonaluje techniku čtení* *DV: porozumí jednoduchým textům* *DV: při čtení získává informace a nachází klíčová slova* *DV: zlepšuje hygienické návyky při čtení*	**Praktické čtení** - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé čtení **Zdokonalování techniky čtení** **Cvičné texty pro nácvik techniky čtení** **Porozumění jednoduchým textům** **Věcné čtení** - čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací (klíčová slova) **Hygienické návyky při čtení**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovednosti a zapamatování cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*
NASLOUCHÁNÍ			
OVO 2: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	*DV: chápe jednoduché mluvené pokyny a reaguje na ně*	**Reakce na jednoduché pokyny a jednoduchá sdělení**	*OSV 1 Rozvoj sociálních schopností: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* *OSV 8 Komunikace: cvičení pozorování, cvičení empatického a aktivního naslouchání*
OVO 3: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	*DV: učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru* *DV: snaží se vyjádřit svůj zážitek z naslouchání*	**Praktické naslouchání** - zdvořilé, ohleduplné, vyjádření kontaktu **Věcné naslouchání** - pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí - role mluvčího a posluchače **Zážitkové naslouchání**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání* *OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého*
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 4: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	*DV: je schopen poznat chyby ve správné výslovnosti, snaží se správně vyslovovat*	**Jazykolamy, řečová cvičení** **Správná výslovnost, poznávání chyb ve výslovnosti**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebe-ovládání, regulace vlastního jednání a prožívání*
OVO 5:v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	*DV: zdokonaluje techniku mluveného projevu používání správného dýchání a tempa řeči v mluvených projevech*	**Technika mluveného projevu** **Cvičení zaměřená na hospodaření s dechem a užití správného tempa řeči**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění*
OVO 6: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	*DV: učí se volit vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních situacích* *DV: vštěpuje si základní komunikační pravidla*	**Vhodný výběr jazykových prostředků, mimika, gesta** **Základní komunikační pravidla** - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, role mluvčího a posluchače, střídání rolí, zdvořilost	*OSV 8 Komunikace: řeč těla, zvuků, slov*
OVO 7: na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev *OVO 11: seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*	*DV: učí se tvořit krátké mluvené projevy* *DV: vypráví příběh podle obrázků*	**Komunikační žánry** - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz, dialog na základě obrazového materiálu	*OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne* *OVO 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 8: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	*DV: upevňuje si základní hygienické návyky spojené se psaním*	**Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení*
OVO 9: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	*DV: v zásadě píše správné tvary písmen a číslic, obvykle správně spojuje písmena i slabiky, učí se kontrolovat vlastní písemný projev* *DV: vštěpuje si zásady techniky psaní*	**Technika psaní** - úhledný, čitelný, přehledný písemný projev **Docvičování tvarů psacího písma, málo používaná písmena malé i velké abecedy (X, Y, W)** **Kontrola písemného projevu**	*OSV 4 Psychohygiena: dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění, relaxace*
OVO 10: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	*DV: učí se psát věcně i formálně správně jednoduchá sdělení* *DV: píše poznané jednoduché žánry písemného projevu*	**Žánry písemného projevu** - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, obrázková osnova vypravování, jednoduchá osnova vypravování	*OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity*
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
OVO 12: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	*DV: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky a slabiky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky* *DV: umí dělit hlásky* *DV: snaží se používat zásady modulace souvislé řeči*	**Slovo – hlásky, slabiky** **Dělení hlásek** **Sluchové rozlišení hlásek** **Modulace souvislé řeči** - tempo, intonace, přízvuk, hlasitost	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*
SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 13: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná *OVO 14: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*	*DV: učí se porovnávat a třídit slova podle zobecněného významu* *DV: významy podstatných jmen*	**Významy slov** **Slova podle zobecněného významu** **Podstatná jména**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: Cvičení dovedností zapamatování* *MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hodnotící prvky ve sdělení – výběr slov*
TVAROSLOVÍ			
OVO 15: rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	*DV: seznamuje se se slovními druhy, poznává podstatná jména a slovesa v základním tvaru*	**Slovní druhy** - podstatná jména - slovesa v základním tvaru	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení*
OVO 16: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	*DV: učí se užívat v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves*	**Správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves v mluveném projevu**	*OSV 8 Komunikace: komunikační dovednost* *MV 5 Vliv medií na každodenní život*
SKLADBA			
OVO 17: spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	*DV: vytváří jednoduchá souvětí, učí se vybírat spojky nebo spojovací výrazy*	**Věta, pořádek slov ve větě** **Řazení vět v textu**	*OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu*
OVO 18: rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	*DV: poznává v textu druhy vět podle postoje mluvčího* *DV: rozeznává správná interpunkční znaménka ve větách oznamovacích, tázacích, rozkazovacích*	**Věty podle postoje mluvčího** **Interpunkční znaménka** - tečka, vykřičník, otazník	*OSV 3 Sebekontrola, sebeovládání: cvičení sebekontroly, sebeovládání* *OSV 8 Komunikace: dovednosti pro verbální sdělování*
PRAVOPIS			
OVO 19: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena	*DV: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě,tě,ně, ú/ů,bě, pě, vě mimo morfologický šev, párové souhlásky* *DV: píše velká písmena na začátku*	**Pravopis lexikální** - y/i po tvrdých a měkkých souhláskách - ú/ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě mimo morfologický šev	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování* *OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	*vět a v typických příkladech vlastních jmen osob a zvířat*	- orientačně párové souhlásky - velká písmena na začátku vět - vlastní jména osob a zvířat	*sebekontroly*
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
OVO 21: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	*DV: snaží se rozpoznat své zážitky z četby a vyjadřovat své dojmy a pocity*	**Zážitky z čtení a naslouchání** **Vyjadřování dojmů a pocitů z četby literárních textů**	*OSV 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti, otevřená pozitivní komunikace*
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
OVO 20: čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku *OVO 23: pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopnost*	*DV: vypravuje příběh čteného nebo slyšeného literárního textu* *DV: přednáší vhodné literární texty* *DV: účastní se dramatizací, přijímá role* *DV: vytváří vlastní ilustrace k literárním textům*	**Vypravování čteného a slyšeného textu** **Přednes vhodných literárních textů** **Dramatizace** **Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání a prožívání, vůle* *OSV 4 Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli* *OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity*
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
OVO 22: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	*DV: rozliší vyjadřování v próze a ve verších* *DV: orientuje se v pojmech básník, spisovatel, kniha, čtenář* *DV: odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, pozná básničku* *DV: poznává a navštěvuje divadelní představení*	**Literární druhy** - poezie, próza **Literární pojmy** - básník, spisovatel, kniha, čtenář **Literární žánry** - básně, pohádky, ostatní vypravování, divadelní představení	*OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě* *MV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce* *MV 1 Kulturní diferenciace: poznávání vlastního kulturního zakotvení*

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět:	**Český jazyk a literatura**
Období – ročník:	**1. období – 3. ročník**
Počet hodin:	**8**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku (ČJ 3. ročník)

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
2. *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
3. *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
4. *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
5. *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
6. *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
7. *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
8. *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
9. *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
10. *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
11. *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

12. *rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
13. *porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*

14. *porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*
15. *rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
16. *užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
17. *spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
18. *rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
19. *odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

20. *čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
21. *vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
22. *rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
23. *pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

Cílové zaměření předmětu v 3. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura v 3. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

- Plynulému čtení s porozuměním
- Porozumění písemným nebo mluveným pokynům
- Respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru
- Vytvoření krátkého mluveného projevu
- Osvojení základních hygienických pravidel spojených se psaním
- Psaní věcně i formálně správného jednoduchého sdělení
- Kultivovanému projevu

Jazyková výchova

- Rozlišení grafické a zvukové podoby slova
- Porovnávání významu slov
- Rozlišení slovních druhů v základním tvaru
- Užití správných gramatických tvarů podstatných jmen a sloves
- Volbě vhodných jazykových i zvukových prostředků
- Odůvodňování a správnému psaní i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech
- Správnému psaní typických příkladů vlastních jmen

Literární výchova

- poslechu literárních textů
- zážitkovému čtení a naslouchání
- tvořivým činnostem s literárním textem
- poznávání základních literárních pojmů

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
OVO 1: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	*DV: rozvíjí plynulé čtení náročnějších textů*	**Praktické čtení** - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, čtení hlasité i tiché. **Zdokonalování techniky čtení** **Porozumění přiměřeným textům**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*
OVO 2: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	*DV: vyhledá klíčová slova a věty v textu, získá při čtení základní informace* *DV: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené*	**Věcné čtení** - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (klíčová slova, věty) **Hygienické návyky při čtení**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	složitosti		
NASLOUCHÁNÍ			
OVO 3: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	*DV: získává zážitky z naslouchání a vyjadřuje své dojmy* *DV: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*	**Praktické naslouchání** - zdvořilé, ohleduplné, kontakt s partnerem **Věcné naslouchání** - pozorné, soustředěné, aktivní reakce na mluvčího **Role mluvčího a posluchače, střídání rolí** **Zážitkové naslouchání**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání* *OSV 7 Mezilidské vztahy:* *chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého*
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 4: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	*DV: umí správně vyslovit nejznámější přejatá slova* *DV: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost*	**Cvičení správné výslovnosti (slova přejatá)** **Oprava nesprávné a nedbalé výslovnosti**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání*
OVO 5: v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	*DV: v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*	**Technika mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, tempo, plynulost, zvukové prostředky řeči –intonace, hlasitost, přízvuky**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění*
OVO 6: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	*DV: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*	**Základní komunikační pravidla** - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, zdvořilé vystupování **Výběr jazykových prostředků** **Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)**	*OSV 8:Komunikace: řeč těla, zvuků, slov dovednosti pro sdělení verbální a neverbální*
OVO 7: na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev *OVO 11: seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*	*DV: začíná používat vyjadřování závislé na komunikační situaci* *DV: vypravuje podle obrazového materiálu* *DV: na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*	**Komunikační žánry** - vypravování podle osnovy - vypravování podle obrazového materiálu - vypravování podle vlastních zážitků **Základy mluveného projevu závislého na komunikační situaci**	*OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne* *OVO 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích*
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 8: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	*DV: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*	**Základní hygienické návyky** - správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení*
OVO 9: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	*DV: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*	**Technika psaní** - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev **Kontrola vlastních písemných projevů**	*OSV 4 Psychohygiena: dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění, relaxace*
OVO 10: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	*DV: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*	**Žánry písemného projevu** - vypravování podle osnovy, popis zvířete, popis předmětu, omluvenka, blahopřání	*OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity*
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 12: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	*DV: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova* *DV: správně vyslovuje samohlásky a souhláskové skupiny* *DV: produkuje souvislou řeč*	**Zvuková a grafická podoba slov** **Výslovnost souhláskových skupin** **Výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek** **Spisovná a nespisovná výslovnost** **Modulace souvislé řeči** - intonace, přízvuky, hlasitost, tempo	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*
SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 13: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	*DV: zná aktivně abecedu, vyhledává a zařazuje slova podle abecedy* *DV: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*	**Slova a pojmy** **Abeceda, řazení slov podle abecedy** **Vyhledávání v seznamech** **Význam slov, porovnávání významů slov** **Slova souznačná a protikladná**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování*
OVO 14: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	*DV: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*	**Porovnávání a třídění slov podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost**	*MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hodnotící prvky ve sdělení – výběr slov*
TVAROSLOVÍ			
OVO 15: rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	*DV: rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*	**Slovní druhy, zařazování slov v základním tvaru ke slovním druhům**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení*
OVO 16: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	*DV: určuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves* *DV: skloňuje a časuje* *DV: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*	**Mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod** **Mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, čas** **Skloňování a časování**	*OSV 8 Komunikace: komunikační dovednosti* *MV 5 Vliv medií na každodenní život*
SKLADBA			
OVO 17: spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	*DV: spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*	**Věta jednoduchá, spojování vět do jednoduchých souvětí** **Spojky a jiné spojovací výrazy**	*OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu*
OVO 18: rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	*DV: rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*	**Věty podle postoje mluvčího** **Melodie věty**	*OSV 3 Sebekontrola, sebeovládání: cvičení sebekontroly, sebeovládání* *OSV 8 Komunikace: dovednosti pro verbální sdělování*
PRAVOPIS			
OVO 19: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	*DV: odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*	**Vyjmenovaná slova** **Slova příbuzná** **Skupiny bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev)** **Vlastní jména míst** - obce, řeky, hory **Psaní nejčastějších přejatých slov**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování* *OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly*
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
OVO 21: vyjadřuje své pocity z přečteného textu	*DV: vyjadřuje své pocity z přečteného textu*	**Zážitkové čtení** - čerpání prožitků a dojmů z literárních textů **Vyjadřování pocitů**	*OSV 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti, otevřená pozitivní komunikace*
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 20: čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku *OVO 23: pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*	*DV: volně reprodukuje přečtený nebo slyšený literární text, účastní se dramatizací, přijímá role* *DV: vytváří vlastní ilustrace k literárním textům, čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*	**Přednes vhodných literárních textů** **Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu** **Dramatizace** **Vlastní výtvarný doprovod** **Rozvoj čtenářství**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: regulace vlastního jednání a pro-žívání, vůle* *OSV 4 Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli* *OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity*
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
OVO 22: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	*DV: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*	**Literární druhy** - poezie, próza, drama **Literární žánry** - báseň, pohádka, povídka, divadelní hra - spisovatel, básník, divadelní představení, herec	*OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě* *MV 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce* *MkV 1 Kulturní diferenciace: poznávání vlastního kulturního zakotvení*

Vzdělávací obsah předmětu ve 4. ročníku

Vyučovací předmět:	**Český jazyk a literatura**
Období – ročník:	**2. období - 4. ročník**
Časová dotace:	**8 hodin**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

24. *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*
25. *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
26. *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
27. *reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
28. *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
29. *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
30. *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
31. *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
32. *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
33. *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

34. *porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu*
35. *rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
36. *určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
37. *rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
38. *vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
39. *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*
40. *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
41. *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
42. *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

43. *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
44. *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
45. *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
46. *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Cílové zaměření předmětu ve 4. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 4. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

- čtení s porozuměním potichu i nahlas
- reprodukci přiměřeně složitých sdělení
- náležité intonaci podle komunikačního záměru
- užívání spisovné výslovnosti
- psaní jednoduchých komunikačních žánrů

Jazyková výchova

- rozvíjení slovní zásoby
- rozlišování spisovných a nespisovných tvarů
- rozlišování slovních druhů a jejich využívání v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu
- rozlišování věty jednoduché a souvětí, užívání vhodných spojovacích výrazů
- rozvíjení základů správného pravopisu

Literární výchova

- poslechu literárních textů
- zážitkovému čtení a naslouchání
- tvořivým činnostem s literárním textem
- orientaci v základních literárních pojmech

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
OVO 1: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	*DV: ví, co obsahuje dodržování správné techniky čtení* *DV: podle svých schopností přečte předem připravený text správnou technikou čtení* *DV: po tichém čtení je schopen reprodukovat text - zachytí posloupnost děje* *DV: čte s porozuměním textu* *DV:snaží se přednes čteného textu* *DV: dodržuje hygienické návyky při čtení*	**Praktické čtení** - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé **Uvědomělé hlasité čtení** - dodržování správné techniky čtení **Tiché čtení** - schopnost reprodukce posloupnosti děje **Čtení s porozuměním** **Čtení s přednesem** **Hygienické návyky při čtení**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění dovednosti pro učení a studium*
OVO 2: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	*DV: rozumí pojmům podstatné a okrajové informace* *DV: ve vhodné úpravě zaznamená s pomocí učitele podstatné informace* *DV: začíná používat slovník a encyklopedii*	**Věcné čtení** - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (klíčová slova a věty) **Záznam podstatných informací** **Literární slovník, encyklopedie**	*MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hodnotící prvky, výběr slov a záběrů* *identifikace základních orientačních prvků v textu*
NASLOUCHÁNÍ			
OVO 3: posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	*DV: je ohleduplný a zdvořilý k partnerovi, navazuje s ním kontakt* *DV: odliší od sebe jednoduché druhy sdělení*	**Praktické naslouchání** - zdvořilost, ohleduplnost, kontakt s partnerem **Posuzování úplnosti jednoduchého sdělení**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání* *OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého*
OVO 4: reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	*DV: při naslouchání je pozorný, ohleduplný, aktivní, zná roli mluvčího a posluchače, uvědomuje si střídání*	**Věcné naslouchání** - pozorné, soustředěné, aktivní	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovednosti zapamatování,*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	rolí *DV: rozliší podstatná fakta ve sdělení, v případě potřeby využívá kladení otázek; snaží se správně sdělení reprodukovat* *DV: pojmenuje situace, které může nesprávně reprodukovaný obsah sdělení způsobit* *DV: sděluje své dojmy a pocity*	role mluvčího a posluchače, střídání rolí **Reprodukce přiměřeně složitého sdělení, reprodukce podstatných fakt, kladení otázek** **Záznam slyšeného projevu** **Zážitkové naslouchání**	*řešení problémů*
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 5: vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	*DV: používá základní komunikační pravidla* *DV: dokáže správně oslovit, zahájit i ukončit dialog i telefonický rozhovor* *DV: rozpozná odlišné vedení a obsah telefonického rozhovoru (přivolání pomoci, linka bezpečí, běžný hovor, manipulativní hovor – cizí osoba)* *DV: pozná, když uslyší záznamník, ví, kdy začít se zanecháním vzkazu*	**Základní komunikační pravidla** - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, oslovení, zahájení a ukončení dialogu **Komunikační žánry** - dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, vypravování vlastních zážitků, popis osob, zvířat, věcí	*OSV 4 Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích* *OSV 8 Komunikace: řeč těla, zvuků, slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace*
OVO 6: rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	*DV: vyjmenuje, kde a jakým způsobem se setkává s reklamou* *DV: podle vlastních zkušeností a znalostí odhaluje cíl reklamy, její manipulativnost*	**Reklamy**	*MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě*
OVO 7: volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	*DV: zná a uvědoměle využívá techniku mluveného projevu* *DV: odhadne, jak působí intonace, pauzy a tempo na jiného člověk* *DV: vyjadřuje se podle svého komunikačního záměru a komunikační situace*	**Základy techniky mluveného projevu** - intonace, přízvuk, pauzy, plynulost, zvukové prostředky řeči **Vyjadřování závislé na komunikační situaci a komunikačním záměru** **Mimojazykové prostředky řeči** **Zdvořilé vyjadřování**	*OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)*
OVO:8: rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	*DV: rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost* *DV: zná situace, kde by se měl spisovný jazyk používat*	**Výběr vhodných jazykových prostředků podle komunikační situace** **Spisovná a nespisovná výslovnost**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání* *MkV 1 Kulturní diferenciace: poznávání vlastního kulturního zakotvení*
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 9: píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	*DV: podle daného návodu napíše obsahově i formálně správně vzkaz, oznámení, pozvánku i zprávu* *DV: umí číst tiskopisy, uvědomuje si potřebnost a důležitost uváděných údajů* *DV: zná a dodržuje techniku psaní, především úhlednost a čitelnost* *DV: dodržuje hygienické návyky při psaní* *DV: kontroluje své písemné projevy*	**Technika psaní** - úhledný, přehledný, čitelný písemný projev **Kontrola vlastních textů** **Hygienické návyky při psaní** **Žánry písemného projevu** - vzkaz, oznámení, pozvánka, zpráva, vypravování, popis, dopis, jednoduché tiskopisy - dotazník, přihláška	*OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy* *OSV 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti* *MV 2 Interpretace mediálního sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce*
OVO 10: sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený	*DV: rozpozná základní části osnovy vyprávění, s pomocí učitele vytváří*	**Vytváření osnovy** **Základní části osnovy**	*MV 6 Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	*a zapisuje podrobněji její jednotlivé části* *DV: dokáže předložené osnovy využívat* *DV: seznámí se s odlišnostmi mezi vyprávěním, popisem a dopisem, získané informace prakticky dokáže využít, začíná využívat informace ze slovníku a encyklopedie*	**Využívání osnovy při psaní vypravování, popisu, dopisu** **Vypisování jednoduchých údajů ze slovníku a encyklopedie**	*výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení* *OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity*
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
OVO 10: spisovně vyslovuje česká a nejčastěji užívaná cizí slova	*OVO: zná zásady spisovné výslovnosti* *DV: moduluje souvislou řeč* *DV: člení souvislou řeč*	**Zásady spisovné výslovnosti** **Modulace souvislé řeči** **Členění souvislé řeči**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání* *OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování – technika řeči*
SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 11: porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu	*DV: orientuje se v uváděných pojmech a dokáže je od sebe odlišit i využívat*	**Slovní zásoba** - slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování*
OVO 12: rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	*DV: naznačí stavbu slova – kořen, předponu a příponovou část* *DV: učí se správně využívat stavbu slova při dělení slov* *DV: v příponové části odlišuje při skloňování a časování koncovku*	**Stavba slova** - kořen, předpona, přípona **Dělení slov na konci řádku** **Rozlišení přípony a koncovky při skloňování a časování**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení*
TVAROSLOVÍ			
OVO 13: určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	*DV: zná správné otázky a další pomůcky při rozlišování slovních druhů a používá je* *DV: skloňuje a časuje slova, uvědomuje si gramaticky správné tvary* *DV: určuje základní mluvnické kategorie, zvratná slovesa*	**Slovní druhy ohebné a neohebné** **Skloňování podstatných jmen** **Mluvnické kategorie: pád, číslo, rod, vzor** **Časování sloves** **Mluvnické kategorie: osoba,číslo, čas** **Rozlišování zvratných sloves**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení* *OSV 8 Komunikace: komunikační dovednosti*
OVO 14: rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	*DV: Rozliší slova spisovná a nespisovná* *DV:Zachytí nespisovné tvary slov i odlišnou výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin*	**Spisovné a nespisovné tvary slov** **Odlišná výslovnost hlásek v nespisovných tvarech slov**	*MV 6 Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení*
SKLADBA			
OVO 15: vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	*DV: vyhledá úplnou základní skladební dvojici ve větě jednoduché a označí ji* *DV: pozná věty jednoduché, které nemají úplnou základní skladební dvojici, a určí jejich základ* *DV: orientuje se v pořádku slov ve větě*	**Základní skladební dvojice** **Neúplná základní skladební dvojice** **Základ věty** **Pořádek slov ve větě**	*OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu*
OVO 16: odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	*DV: podle počtu sloves bezpečně rozliší větu jednoduchou od souvětí* *DV: podle počtu sloves spočítá počet vět v souvětí, všímá si spojovacích výrazů*	**Věta jednoduchá a souvětí** **Určování počtu vět v souvětí**	*MV 6 Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 17: užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	*DV: pozná nevhodný výběr spojovacího výrazu v závislosti na smysluplnosti sdělení*	**Spojky a jiné spojovací výrazy v souvětí** **Obměna spojek a spojovacích výrazů**	*OSV 8 Komunikace: komunikační dovednosti*
PRAVOPIS			
OVO 18: píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	*DV: přiřazuje k vyjmenovaným slovům i slova příbuzná – odůvodní pravopis* *DV: učí se využívat pomůcky při řešení správného pravopisu – např. Pravidla českého pravopisu* *DV: vysvětlí pravidlo psaní předložek z, s (2. a 7. pád)* *DV: zeměpisné názvy* *DV: orientuje se ve správném psaní koncovek sloves v přítomném čase*	**Lexikální pravopis** - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná - psaní předložek z, s - předpony od-, nad-, před-, pod-, roz-, bez- - vlastní jména nejvýznamnějších hor, řek, států **Morfologický pravopis** - koncovky podstatných jmen podle vzorů slovesa v přítomném čase **Pravidla českého pravopisu**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování* *OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly*
OVO 19: zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	*DV: řeší správně shodu přísudku s podmětem v psaném projevu*	**Syntaktický pravopis** - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly*
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
OVO 20: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	*DV: pojmenovává své dojmy z četby, učí se je vyjadřovat slovně, výtvarně i dramaticky* *DV: získává vztah k literatuře a čte knihy podle vlastního zájmu*	**Zážitkové čtení a naslouchání** - získávání pocitů a dojmů při poslechu i četbě literárních textů **Vyjadřování zážitků slovně, písemně, kresbou, dramatizací** **Rozvoj čtenářství**	*OSV 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace*
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
OVO 21: volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	*DV: přednáší vhodné literární texty* *DV: před ostatními spolužáky dokáže reprodukovat předem připravený text* *DV: podle zadané osnovy napíše literární text na dané téma* *DV: účastní se dramatizací a přijímá role* *DV: vytváří vlastní ilustrace k literárním textům*	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes básní a prózy - dramatizace-nácvik hříčky, scénky - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní tvořivé psaní - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	*OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže a konkurence* *MV 7 Práce v realizačním týmu: utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu*
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
OVO 22: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	*DV: rozlišuje pojmy umělecký a neumělecký text* *DV: pojmenovává na základě nabídky různé typy uměleckých a neuměleckých textů*	**Umělecké a neumělecké texty** **Základní charakteristika uměleckých a neuměleckých textů, jejich rozlišnosti**	*MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních*
OVO 23: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	*DV: zná základní literární druhy* *DV: odliší od sebe pohádku, bajku a povídku* *DV: používá a dovede vysvětlit pojmy spisovatel, básník, báseň próza*	**Základní literární pojmy** - literární druhy – poezie, próza, drama - literární žánry – báseň, pohádka, bajka, povídka	*MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu (role filmu a televize*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	DV: vyznačí v básni slova, která se rýmují; odlišuje pojmy rým - verš *DV: na základě vlastních zkušeností objasní rozdílnou roli herce a režiséra* *DV: využívá k četbě časopisy pro děti* *DV: navštěvuje knihovnu* *DV: orientuje se ve filmových a televizních produkcích pro děti*	- spisovatel, básník, báseň, próza - verš, rým, přirovnání - divadelní přestavení, herec, režisér **Časopisy pro děti** **Film a televize**	*v životě jednotlivce, rodiny a společnosti)* *MkV 1 Kulturní diferenciace: poznávání vlastního kulturního zakotvení*

Očekávané výstupy předmětu
Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku (ČJ 5. ročník)

Vyučovací předmět:	**Český jazyk a literatura**
Období – ročník:	**2. období - 5. ročník**
Časová dotace:	**8 hodin**

Očekávané výstupy předmětu
Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku (ČJ 5. ročník)

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*
2. *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
3. *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
4. *reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
5. *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
6. *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
7. *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
8. *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
9. *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
10. *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti*

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

11. *porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu*
12. *rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*
13. *určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*
14. *rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*
15. *vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*
16. *odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*
17. *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
18. *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
19. *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

20. *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
21. *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
22. *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
23. *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Cílové zaměření předmětu ve 5. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 5. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

- čtení s porozuměním
- rozlišuje a zaznamenává podstatné informace
- reprodukuje sdělení a pamatuje si podstatná fakta
- vytváří osnovu a na jejím základě krátký mluvený i písemný projev
- volí náležitou intonaci i spisovnou výslovnost podle komunikační situace
- správně píše jednoduché komunikační žánry

Jazyková výchova

- rozšiřování slovní zásoby
- stavba slova
- základní orientace v lexikálním, syntaktickém i morfologickém pravopise
- využívání správných tvarů slov v mluveném i písemném projevu
- využívání jednoduchých vět i souvětí ke komunikaci

Literární výchova

- poslechu literárních textů
- zážitkovému čtení a naslouchání
- tvořivým činnostem s literárním textem
- poznávání základních literárních pojmů

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
OVO 1: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	*OVO: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas* *DV: stále zdokonaluje techniku čtení* *DV: pozná orientační prvky v textu* *DV: snaží se číst s přednesem* *DV: dodržuje hygienické návyky při čtení*	**Praktické čtení** - pozorné, plynulé přiměřeně rychlé, uvědomělé hlasité čtení, tiché čtení – pozorné čtení **Zdokonalování techniky čtení** **Znalost orientačních prvků v textu** **Porozumění čteným textům** **Čtení s přednesem** **Hygienické návyky při čtení**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium*
OVO 2: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	*OVO: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává* *DV: využívá slovníky a encyklopedie*	**Věcné čtení** čtení jako zdroj informací čtení vyhledávací – rozlišení podstatných a okrajových informací záznam podstatných informací **Využívání slovníků a encyklopedií**	*MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: hodnotící prvky, výběr slov a záběrů, identifikace základních orientačních prvků v textu*
NASLOUCHÁNÍ			
OVO 3: posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	*DV: posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*	**Praktické naslouchání** ohleduplné, zdvořilé, vyjadřující kontakt s partnerem **Věcné naslouchání** pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí na mluvčího, posuzování úplnosti nebo neúplnosti jednoduchého sdělení	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání* *OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy,empatie a pohled na svět očima druhého*
OVO 4: reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení	*OVO: reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a*	**Zaznamenávání slyšeného projevu** **Reakce otázkami**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovednosti zapamatování,*

a zapamatuje si z něj podstatná fakta	*zapamatuje si z něj podstatná fakta* *DV: zaznamená slyšený projev a reaguje na něj otázkami* *DV: sděluje své dojmy z naslouchání*	**Zapamatování podstatných fakt** **Reprodukce obsahu slyšeného projevu** **Zážitkové naslouchání**	*řešení problémů*
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 5: vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	*OVO: vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku* *DV: dokáže ústně podat zprávu a oznámení, umí vypravovat* *DV: dodržuje základní komunikační pravidla*	**Základní komunikační pravidla** - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování **Komunikační žánry** - dialog, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, zpráva, oznámení, vypravování	*OSV 4 Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích* *OSV 8 Komunikace: řeč těla, zvuků, slov, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace*
OVO 6: rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	*OVO: rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*	**Reklamy**	*MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení:* *pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)*
OVO 7: volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	*OVO: volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*	**Základy techniky mluveného projevu** - vyjadřování závislé na komunikačním záměru **Mimojazykové prostředky řeči**	*OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)*
OVO 8: rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	*OVO: rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*	**Vyjadřování závislé na komunikační situaci** **Využívání spisovné a nespisovné výslovnosti** **Zdvořilé vyjadřování**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání* *MkV 1 Kulturní diferenciace: poznávání vlastního kulturního zakotvení*
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 9: píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	*OVO: píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry* *DV: odliší popis od vyprávění* *DV: pozná rozdíl mezi soukromým a úředním dopisem* *DV: zdokonaluje techniku psaní* *DV: dodržuje základní hygienické návyky při psaní*	**Upevňování techniky psaní** - dodržování základních hygienických návyků při psaní **Komunikační žánry** zpráva, oznámení, dopis, popis, inzerát, tiskopisy – dotazník,přihláška	*OSV 7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy* *OSV 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti* *MV 2 Interpretace mediálního sdělení a reality: různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce*
OVO 10: sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	*OVO: sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnost* *DV: účastní se na tvorbě třídního nebo školního časopisu*	**Vyprávění** **Vytváření osnovy** **Vytváření vlastního vyprávění s dodržováním časové posloupnosti** **Třídní a školní časopis**	*MV 6 Tvorba mediálního sdělení: tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium* *OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity*
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
	DV: dodržuje zásady spisovné výslovnosti *DV: využívá v mluvené řeči tempo, intonaci přízvuky*	**Zásady spisovné výslovnosti** **Modulace souvislé řeči** - tempo, intonace, přízvuk **Výslovnost nejpoužívanějších cizích slov**	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly a sebeovládání* *OSV 8 Komunikace: dovednosti pro sdělování – technika řeči*

	DV: správně vyslovuje běžná cizí slova		
SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 11: porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu	*OVO: porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu*	**Slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovedností zapamatování*
OVO 12: rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	*DV: rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*	**Stavba slova** - kořen, předpona, přípona, koncovka, slova příbuzná **Dělení slov na konci řádku**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení*
TVAROSLOVÍ			
OVO 13: určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	*OVO: určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu* *DV: určuje mluvnické kategorie podstatných jmen* *DV: rozlišuje přídavná jména tvrdá a měkká* *DV: určuje mluvnické kategorie sloves* *DV: pozná zvratné sloveso* *DV: rozliší slovesné tvary*	**Slovní druhy ohebné i neohebné** **Podstatná jména** mluvnické kategorie – pád, číslo, rod vzor **Přídavná jména** - rozlišení přídavných jmen tvrdých a měkkých **Slovesa** - mluvnické kategorie – osoba, číslo, způsob (oznamovací, rozkazovací), čas **Poznávání zvratných sloves** **Jednoduché a složené slovesné tvary**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovednosti pro učení* *OSV 8 Komunikace: komunikační dovednosti*
OVO 14: rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	*OVO: rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*	**Slova spisovná a nespisovná**	*MV 6 Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení*
SKLADBA			
OVO 15: vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	*OVO: vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*	**Základní skladební dvojice** **Podmět holý a rozvitý** **Přísudek holý a rozvitý** **Část podmětová a část přísudková v neúplných základních skladebních dvojicích**	*OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu*
OVO 16: odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	*OVO: odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*	**Věta jednoduchá a souvětí** **Změna jednoduché věty v souvětí**	*MV 6 Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení*
OVO 17: užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	*OVO: užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*	**Spojky a spojovací výrazy** **Vnímání spojek a, i, ani, nebo,že, protože, když**	*OSV 8 Komunikace: komunikační dovednosti*
PRAVOPIS			
OVO 18: píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	*OVO: píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách* *DV: uvědomuje si psaní předpon s-, z-, vz-* *DV: použije pravidlo pro psaní předložek z, s (2. a 7. pád)* *DV: učí se správně psát zeměpisné názvy* *DV: koncovky podstatných jmen píše podle vzorů* *DV: koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých píše*	**Lexikální pravopis** - vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná v rozšířené slovní zásobě - předpony s-, z-, vz – orientačně - vlastní jména národností, států planet **Morfologický pravopis** předložky s, z koncovky podstatných jmen podle vzorů pravopis sloves v přítomném čase **Pravidla českého pravopisu**	*OSV 1 Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování* *OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly*

	podle vzorů *DV: správně řeší pravopis u sloves v přítomném čase* *DV: pracuje s Pravidly českého pravopisu*		
OVO 19: zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	*OVO: zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*	**Syntaktický pravopis** - shoda přísudku s holým podmětem v jednoduchých případech	*OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly*
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
OVO 20: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	*OVO: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je* *DV: získává vztah k literatuře a čte knihy podle svých zájmů*	**Pocity a prožitky při poslechu a četbě** **Vyjadřování dojmů z četby a poslechu** **Výchova k čtenářství**	*OSV 8 Komunikace: specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace*
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
OVO 21: volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	*OVO: volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma* *DV: přednáší vhodné literární texty* *DV: Zpracuje a přednese literární referát* *DV: účastní se dramatizací a přijímá role* *DV: tvoří podle svých schopností vlastní texty a ilustrace*	**Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného literárního textu** **Přednes vhodných literárních textů** **Literární referáty** **Dramatizace: nácvik hříčky, scénky** **Vlastní tvořivé psaní** **Vlastní výtvarný doprovod**	*OSV 5 Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže a konkurence* *MV 7 Práce v realizačním týmu: utváření týmu, význam věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu*
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
OVO 22: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	*OVO: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*	**Umělecké a neumělecké texty**	*MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních*
OVO 23: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	*OVO: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy* *DV: orientuje se v základních literárních druzích a žánrech* *DV: zná časopisy pro děti a mládež* *DV: orientuje se ve filmových a televizních produkcích pro děti* *DV: vyhledává informace, navštěvuje knihovnu*	**Literární druhy** - poezie, próza, drama **Literární žánry** báseň, pohádka, bajka, povídka, divadelní představení - spisovatel, básník, herec, režisér - verš, rým, přirovnání **Časopisy pro děti a mládež** **Film a televize** **Poznávání informačních zdrojů**	*MV 5 Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti)* *MkV 1 Kulturní diferenciace: poznávání vlastního kulturního zakotvení*

Vzdělávací oblast **: Jazyk a jazyková komunikace**

Vyučovací předmět : **Anglický jazyk**

Charakteristika předmětu

V předmětu **Anglický jazyk** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace,** oboru **cizí jazyk**

- Základní myšlenkou výuky jazyka je diferencovat žáky podle talentu a nadání. Pro nadané žáky je připravena prohloubená výuka jazyků, pro ostatní žáky je varianta minimální, která zachovává předepsanou časovou dotaci hodin, tři hodiny týdně. Žáci v ročníku jsou děleni do skupin (obvykle tří, čtyř). Výuka probíhá v jazykové učebně.
-

- Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu na příslušné jazykové úrovni, poslechovým cvičením. Důraz je též kladen na poznávání reálií, možnost zúčastnit se kontaktů s partnerskými školami a poznávacích zájezdů, například do Anglie a jiných zemí. U žáků se SPU je kladen důraz především na mluvený projev a dovednost dorozumět se.
- Všichni žáci mohou využívat konzultačních hodin svých vyučujících.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání;

rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství;

vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů;

zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace;

samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama;

individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka anglického jazyka společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení: je rozvíjena tím, že nabízí žákům řadu aktivačních metod, např. práci s textem, cizojazyčnou beletrií, hledání ve slovníku, poslech autentického textu, dále všechny konverzační metody, kooperativní výuku, projektovou formu výuky, tématickou výuku, vyučování „ ve stanicích“ zpracování referátů, motivační hry, písně, využívá modelu evokace, učení a reflexe, dává prostor pro sledování vlastního pokroku- používáním jazykového portfolia, předkládá různé možnosti učení slovní zásobě – např. „rodiny slov“, skládání slov, využití protikladů, umožňuje setkání s rodilými mluvčími (zahraniční asistent, exkurze, poznávací zájezdy), zajišťuje možnost volby při zpracování různých úkolů.

Kompetence k řešení problémů: je rozvíjena tím, že vede žáky k porovnávání a odvozování problémů, např. hledáním souvislostí, společných či rozdílných znaků reálií ČR a cizojazyčných zemí, k aplikaci stávajících jazykových pravidel pro vyvozování složitějších gramatických jevů, předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů o cizojazyčných zemích při práci s internetem, časopisy, výkladovými slovníky, s mapou, s autentickými materiály – prospekty atd., při výměnných pobytech řešení soužití v „cizí“ rodině a prostředí.

Kompetence komunikativní: je rozvíjena tím, že nabízí a vytváří žákům dostatek možností k mluvenému projevu prací ve dvojicích,skupinách, rozhovory v rolích, modelových situacích, tlumočením, průvodcováním při exkurzích, návštěvách partnerských škol, zahraničních rodin, prezentací výstupů projektu…, ale i k četbě a poslechu.
Kompetence sociální a personální: při výuce jazyka pěstuje v žácích národní identitu a zároveň příslušnost k EU, evropskému a světovému společenství tím, že seznamuje žáky s reáliemi, kulturními tradicemi ostatních zemí EU besedami a setkáními s rodilými mluvčími, účastí na poznávacích zájezdech, účastí na různých mezinárodních projektech apod., pozitivně rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních schopností tím, že vede žáky k reálnému sebehodnocení, sebereflexi prostřednictvím diskusí o jednotlivých krocích svého pokroku a vytváření jazykového portfolia.

Kompetence občanské: je rozvíjena tím, že poskytuje žákům dostatek modelových situací k prokázání praktických jazykových dovedností, k prokázání hrdosti na svoji zem a odstranění jazykových bariér při tématické výuce, tlumočení, kontaktech s partnerskými školami, zpracování autentických materiálů o městě, naší republice pro setkání s partnerskými školami, při besedách s významnými osobnostmi o jejich pobytu v zahraničí,využívá vlastních zkušeností žáků z cestování při diskusích.

Kompetence pracovní: vede žáky k propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností k praktickému ovládání jazyka tím, že vytváří prostor pro tlumočení, kontakty s partnerskými školami – výměnné zahraniční pobyty –vytváření pracovních listů, příprava diskusních setkání s rodiči a spolužáky, zpracování referátů, výstupů ze společných mezinárodních projektů, zpracování výstupních a absolventských prací

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova
MkV Mezilidské a kulturní vztahy
VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
EV Environmentální výchova
MV Mediální výchova

3. ročník

OSV 1 *Rozvoj schopnosti poznávání:* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.
OSV 2 *Sebepoznání a sebepojetí:* informace o mé osobě
OSV 3 *Seberegulace a sebeorganizace:* regulace vl. chování

MkV 2 *Lidské vztahy:* tolerantní vztahy s jinými lidmi - příběhy dětí

4. ročník

MkV 1 *Kulturní diferenciace:* zvyky a tradice, písně a, poezie anglicky mluvících zemí
MkV 2 *Lidské vztahy:* tolerantní vztahy s jinými lidmi - příběhy dětí
VMEGS 1 *Evropa a svět nás zajímá*: život dětí v jiných zemích

Vzdělávací obsah předmětu ve 3. ročníku

Vyučovací předmět :	**Anglický jazyk**
Ročník :	**3. ročník**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku

Na konci 2.období základního vzdělávání žák :

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

1. rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
2. rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
3. čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
4. vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
5. používá dvojjazyčný slovník

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

6. sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení;
7. vyplní své základní údaje do formulářů
8. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
9. obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

10. aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
OVO1: rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	*-vybaví si slovní zásobu daného tématu*	Časové údaje(dny v týdnu, měsíce)) Domov-místo, kde bydlím Počasí Číslice Nákupy, volný čas Zvyky a tradice-Vánoce	*MkV1- zvyky a tradice*
OVO2: rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	*-seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály*	Motivační písničky a říkanky Autentické ilustrativní materiály, krátké poslechové ukázky k tématům	*MkV 1- písně, poezie ang .mluvících zemí*
OVO3: čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	*-čte nahlas krátké texty, napodobuje předkládanou správnou výslovnost*	Krátké texty k tématickým okruhům	
OVO4: vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	*-orientuje se v krátkém textu, odpoví jednoduše na položenou otázku*	Komiksy, jednoduché příběhy na daná témata, říkanky, časopisy	*MkV 2- příběhy dětí* *VMEGS1 – život dětí v jiných zemích*
OVO5: používá dvojjazyčný slovník	*-orientuje se v anglické abecedě, používá slovník učebnice*	Anglická abeceda	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
OVO7: reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	*-reprodukuje jednoduchou říkanku a písničku* -seřadí věty podle kontextu (pořadí) *- reprodukuje krátkou konverzaci na*	Říkanky a písničky Orientace v textu, překlad textu Hra v rolích	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	známé téma	Přít. čas, in. čas (to have, to be, zákl. předložky místa)	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
OVO9: aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	*-vybaví si pozdravy při setkání a loučení s dítětem i dospělým,* *-sestaví odpověď na jednoduchou otázku při konverzaci* *-sdělí, co má a nemá rád* -zeptá se na množství	Pozdravy Hra v rolích, modelové situace na dané téma Určení místa, popis počasí,nákup zboží v obchodě)	

Vzdělávací obsah předmětu ve 4. ročníku

Vyučovací předmět :	**Anglický jazyk**
Období – ročník :	**2. období – 4. ročník**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku

Na konci 2.období základního vzdělávání žák :

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

11. rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
12. rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
13. čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
14. vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
15. používá dvojjazyčný slovník

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

16. sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů
17. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
18. obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

19. aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
OVO1: rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	*-vybaví si slovní zásobu daného tématu*	Časové údaje(dny v týdnu, měsíce)) Domov-místo, kde bydlím Počasí Číslice 0-100 Nákupy, volný čas Zvyky a tradice-Vánoce, Velikonoce	*MkV1- zvyky a tradice*
OVO2: rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických mate-riálů (časopisy, obrazové a po-slechové materiály) a využívá je při své práci	*-seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály*	Motivační písničky a říkanky Autentické ilustrativní materiály, krátké poslechové ukázky k tématům, pohádky	*MkV 1- písně, poezie ang .mluvících zemí*
OVO3: čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	*-čte nahlas krátké texty, napodobuje předkládanou správnou výslovnost*	Krátké texty k tématickým okruhům	
OVO4: vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	*-orientuje se v krátkém textu, odpoví jednoduše na položenou otázku*	Komiksy, jednoduché příběhy na daná témata, říkanky	*MkV 2- příběhy dětí* *VMEGS1 – život dětí v jiných zemích*
OVO5: používá dvojjazyčný slovník	*-orientuje se v anglické abecedě, používá slovník učebnice*	Anglická abeceda	
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
OVO7: reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	*-reprodukuje jednoduchou říkanku a písničku* -seřadí věty podle kontextu (pořadí) *- reprodukuje krátkou*	Říkanky a písničky Orientace v textu, překlad textu Hra v rolích, dramatizace Přít. čas, in. čas (to have, to be, zákl.	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	konverzaci na známé téma	předložky místa, frekven. příslovce)	
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
*OVO*9: *aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci*	*-vybaví si pozdravy při setkání a loučení s dítětem i dospělým,* *-sestaví odpověď na jednoduchou otázku při konverzaci* *-sdělí, co má a nemá rád* -zeptá se na množství	Pozdravy Hra v rolích, modelové situace na dané téma Určení místa, orientace podle mapky, popis počasí, nákup zboží v obchodě)	

Vzdělávací obsah předmětu v 5. ročníku

Vyučovací předmět :	**Anglický jazyk**
Období – ročník :	**2. období 5. ročník**

Očekávané výstupy předmětu
Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku

Na konci 2.období žák :

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
1. rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
2. rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
3. čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
4. vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
5. používá dvojjazyčný slovník

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
6. sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů
7. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
8. obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
9. aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

•

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Receptivní řečové dovednosti			
OVO 1: rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	*-vybaví si a používá slovní zásobu daného jednoduchého tématu,*	Naše město Popis domu Školní rozvrh Volný čas Počasí	
OVO 2:rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	*-využívá jednoduché autentické materiály k získávání potřebných informací* *-rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, např. na vývěskách, plakátech nebo v katalozích*	Vyučovací předměty v angl. skole, rozvrh, prázdniny Písničky, říkanky Nákupy- ceny výrobků, potravin, plakátky, vývěsky Tradice, zvyky (Vánoce, Velikonoce, Valentýn…)	*VMEGS 2- vzdělávání mladých Evropanů* *VMEGS -1 zvyky a tradice*
OVO 3:čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	*-čte krátké jednoduché texty.* *-chápe obsah jednoduchých osobních dopisů.*	Komiksy, krátké texty na daná témata Osobní dopis Adresa	
OVO 4:vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	*-vyhledá konkrétní informace v jednoduchém textu, pochopí jejich smysl,dokáže se zeptat na*	Práce s textem, doplňování textu Orientace v plánku města, instrukce , jak se dostanu…, možnosti činností ve městě	

	konkrétní věc.		
OVO 5: používá dvojjazyčný slovník	*-aktivně pracuje s dvojjazyčným slovníkem, orientuje se ve zkratkách symbolech*	Vyhledávání slovní zásoby, překlady textů	
Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
Produktivní řečové dovednosti			
OVO 6: *sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů*	*-používá fráze a věty.* *-sestaví* gramaticky a formálně správně *jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb*	Vazba there is, there are Sloveso to be, to have got Sloveso can, must Předl. místa in, between, Rozkazovací způsob Přít. čas prostý	
OVO 7: reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	*-při písemné i ústní reprodukci různých textů používá dané fráze a spojení.*	Můj svět Popis mého domu Naše město Můj rozvrh Můj volný čas - koníčky Počasí – jednoduchý popis situace	
OVO8: obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	*-při obměňování textu využívá známou slovní zásobu, fráze a spojení* *-využívá synonyma, antonyma* *-doplní text podle kontextu* *-seřadí věty podle obsahu*	Antonyma, synonyma	
Interaktivní řečové dovednosti			
OVO 9: aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	*-zvládá jednoduchou společenskou konverzaci* *-za podpory učitele udrží průběh konverzace v modelové situaci* *-klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá* *-nerozumí-li, znova si vyžádá sdělení informace.*	Volný čas, moje koníčky, denní program, vyjádření času Představení blízkých osob(co chtějí, co mají rádi, zaměstnání)	*OSV4 –organizace a plánování volného času*

Vzdělávací oblast : **Matematika a její aplikace**

Vyučovací předmět : **Matematika**

Charakteristika předmětu

V předmětu Matematika je realizován obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace**,** oboru Matematika a její aplikace.

Mezi hlavní cíle matematiky 1.období patří vnímání významu matematiky založeného především na aktivních činnostech a jejich použití v praktickém životě. Žáky postupně vedeme k získání matematické gramotnosti tak, aby si uvědomovali, že se matematika prolíná celým základním vzděláváním.

Žáci v ní mají získat početní dovednosti v oboru přirozených čísel do 1 000, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky , odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Matematika by měla být postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáků, potřeby počítat, kreslit, hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Ve vzdělávacím předmětu matematika směřujeme výuku ještě specificky k :

- porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjení pozornosti, přesnosti, vytrvalosti
- rozpoznávání různých typů změn na jejichž základě se učí uvažovat, svoji práci kontrolovat, srovnávat

- učení sebedůvěry, sebekázně a vzájemným vztahům ve skupině, třídě, škole
- uplatnění logického myšlení na základě řešení problémových situací, jejichž obtížnost je závislá na rozumové vyspělosti žáků, logické uvažování může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní
- využívání prostředků výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používání některých dalších pomůcek, které umožňují přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v základech rýsovacích technik

Vzdělávací oblast matematika je tvořena v tomto období třemi tématickými okruhy:
a) Čísla a početní operace
b) Závislosti, vztahy a práce s daty
c) Geometrie v rovině a v prostoru

Matematika se vyučuje ve všech ročnících 1. období. Část geometrická prolíná matematikou v 1. a 2.ročníku, od 3.roč. je doporučena 1 hodina týdně.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka matematiky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto

Kompetence k učení: Učí se metodám poznávání matematiky a využívá je v praktických činnostech tím,že učitel seznamuje žáky s několika různými postupy řešení a při výuce používá matematické termíny, znaky,symboly,rozvíjí kreativitu a učební dovednosti žáků,potřebné k samostatnému učení(makety peněz,matematické pomůcky),používá vhodné učební pomůcky(rýsovací potřeby,obrazový materiál,pracovní listy) a věnuje se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů: Učí se řešit problémové situace a úlohy běžného života tím, že žáci ověřují správnost řešení problémů, pokud možno prakticky.Volí vhodné postupy, přiměřené věku tím, že učitel žákům předkládá dostatečné množství vyřešených úloh a zadává dostatek úloh k samostatnému řešení,zadává úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností,individuálního přístupu k problémům,znalosti kreativity při jejich řešení,předkládá modely matematických postupů,vede žáky k jejich porozumění a správnému používání.

Kompetence komunikativní:Učí se užívat matematický jazyk včetně symboliky a na úrovni věku jej používat při řešení praktických příkladů a slovních úloh.Je veden k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování v matematice.Učí se stručně, přehledně sdělovat postup tím, že učitel dává prostor pro samostatné řešení zadaných problémů a jejich ústní a písemnou obhajobu,seznamuje žáky s historií matematiky,učí žáky aplikovat matematické postupy v praxi.

Kompetence sociální a personální: Je veden k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů,pracuje ve skupině,pozitivně ovlivňuje řešení matematických úloh a učí se vzájemně spolupracovat se všemi žáky ve třídě,škole.Vytváří pozitivní představu o sobě samém tím, že učitel zadává dostatek úloh pro skupinu žáků a dává žákům prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu,vytváří partnerské vztahy učitel-žák a vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky,uplatňuje individuální přístup jak talentovaným žákům,tak i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské: Učí se poznávat realitu života tím, že učitel vede žáky k uvědomění si odpovědnosti sám k sobě samému a rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu, k respektování věkových intelektových, sociálních a etnických zvláštností žáků.

Kompetence pracovní:Žáci se učí zpracovávat data získaná pozorováním a měřením tím,že učitel žáky seznámí s různými metodami zápisu naměřených hodnot,vede žáky k samostatnosti,k vytrvalosti a přesnosti,k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu k jejich ověřování,rozvíjí smysl pro povinnost (příprava na výuku).

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova
Osobnostní rozvoj
OSV 1 *Rozvoj schopností poznávání:* - cvičení pozornosti a soustředění,cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV 3 *Seberegulace a sebeorganizace :* cvičení sebekontroly, sebeovládání
OSV 5 *Kreativita*

Sociální rozvoj
OSV 6 *Poznávání lidí:* vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí
OSV 9 *Kooperace a kompetice:* rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj
OSV 10: *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:* zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

EV Environmentální výchova
EV 4 : *Vztah člověka k prostředí: –* řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce, zajišťování ochrany životního prostředí v obci

Vzdělávací obsah předmětu matematika v 1-5. ročníku

Vyučovací předmět :	**Matematika**
Ročník :	**1. ročník**
Počet hodin :	**5**

Výuka probíhá ve třídách ve všech ročnících 1.období. Je zařazena do hlavních předmětů. Měření, odhadování vzdáleností, práce ekolog.rázu probíhají v okolí školy. Je členěna na výuku aritmetiky, závislosti a práce s daty a geometrii.
Očekávané výstupy předmětu
Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
1. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
2. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
3. užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
4. provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
5. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
6. orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
7. popisuje jednoduché závislosti z praktického života
8. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
9. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
10. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
11. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Cílové zaměření předmětu matematika a její aplikace v 1. ročníku

Vzdělávání v předmětu matematika v 1. ročníku směřuje k:
Čísla a početní operace
- vytváření představ o jednotlivých číslech 1 – 5, 6 – 10, 10 – 20 na základě názoru
- používání přirozených čísel do 20, k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
- čtení, zapisování a porovnávání čísel do 20, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
- užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 20 na číselné ose
- pamětnému počítání zpaměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do 20
- řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Geometrie v rovině a v prostoru
- určování geometrických útvarů - krychle, kvádr, jehlan, koule, vyhledává podobnosti a odlišnosti útvarů, analogického určování – čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kruh

Závislosti a práce s daty
- rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní

- základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, využití peněz k přiblížení životních situací

	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
OVO 1: používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru,vytváří soubory s daným počtem prvků	*DV: poznává jednotlivá čísla do 20 na základě názoru* *DV: určí počet daného čísla do 10, do 20* *DV: využívá matematické pomůcky*	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 1-5, 6-10, 10 – 20 Určování čísel v řadě do 10, do 20 Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru	*OSV 1: rozvoj schopností poznávání-pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů* *OSV 6: rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech. Poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí.*
OVO 2: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti *OVO 3: užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose* *OVO 4: provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly* *OVO 5: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*	*DV:porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší,=* *DV: dokáže napsat i přečíst čísla 0 – 20* *DV:umí číslo vyhledat ,zapsat, porovnat na číselné ose* *DV: využívá matematické znaky* *DV: užívá číselnou osu ke sčítání, odčítání v oboru čísel do 20* *DV: umí zpaměti sčítat a odčítat do 5, do 10, do 20, v druhé desítce vychází z analogie 1.desítky* *DV: sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky* *DV: zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu* *DV: využívá komutativnosti* *DV: sestaví jednoduché slovní úlohy* *DV:využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností*	Využívání názorných pomůcek: domi-nové. karty, kostky, počitadlo apod. Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů. Psaní jednotlivých čísel 0 – 20. Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy Sčítání , odčítání čísel pomocí číselné osy Vyvození +, - na názorných příkladech. Sčítání, odčítání do 5, do 10 Zápis příkladů, čtení, řešení písemně i zpaměti. Využívání početních situací v praktických činnostech Práce ve skupině, postavení členů ve skupině.	
Závislosti a práce s daty			
OVO 10: orientuje se v čase *OVO 11: popisuje jednoduché závislosti z praktického života* *OVO 12: doplňuje posloupnosti čísel*	*DV: určí části dne, doba spánku, doba denní* *DV: Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí* *DV: řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomocí učitele zápisy slovních úloh* *DV: za pomocí učitele se orientuje na číselné ose.* *DV: určí místo v řadě*	Orientace v čase, propojení s prvo-ukou. Určování časové jednotky – hodina v průběhu dne a noci, časový údaj – den, měsíc, rok Čtení s porozuměním,řešení slovních úloh. Určení data a zápis – číselně, slovně. Střídání ročních dob, měření teploty, porovnávání výsledků měření Čtení jednoduchých tabulek. Vztahy o několik více, méně. Číslovky řadové	*OSV 3: sebepoznání, sebepojetí, moje učení* *EV 4: vztah člověka a prostředí*
Geometrie			
OVO 15: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa *OVO 16: porovnávání velikostí útvarů* *OVO 17: rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*	*DV: rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádru.* *DV: určí shodné a neshodné tvary základních útvarů* *DV: zná významy slov velký, dlouhý, větší a opaky* *DV: dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar* *DV: Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar*	Základní útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník,kružnice Rovinné útvary krychle, kvádr, koule, jehlan Stavebnice- určování rovinných útvarů-kvádr, krychle ….. Modelování rovinných útvarů,vyhledávání ve svém okolí,použití stavebnic, vytváření stavebních celků	*OSV 1 –Rozvoj schopností poznávání* *OSV 9 – Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci*

Vzdělávací obsah předmětu matematika v 1.-3. ročníku

Vyučovací předmět :	**Matematika**
Ročník :	**2.ročník**

Počet hodin :	**5**

Výuka probíhá ve třídách ve všech ročnících 1.období. Je zařazena do hlavních předmětů. Měření, odhadování vzdáleností, práce ekolog.rázu probíhají v okolí školy. Je členěna na výuku aritmetiky, závislosti a práce s daty a geometrii.

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

6. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
7. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
8. užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
9. provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
10. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

9. orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
10. popisuje jednoduché závislosti z praktického života
11. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

12. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
13. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
14. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Cílové zaměření předmětu matematika a její aplikace v 2. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 2. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

- sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100.
- užívá lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 100 na číselné ose
- pamětné sčítání a odčítání s přechodem desítky
- řešení a tvoření slovních úloh samostatně nebo za pomocí učitele, kde aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti a práce s daty

- počítání s penězi,bankovky, mince do 100
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života (využití her na obchod)
- názorné zavedení násobilky 1,2,3,4.5.10, které je odvozeno z opakovaného přičítání stejných čísel

Geometrie v rovině a v prostoru

- manipulace s pravítkem, rýsování přímky, lomené čáry
- rýsování a měření úsečky v cm, měření m
- modely souměrných útvarů v rovině (krychle, koule, kvádr)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
OVO 1 : používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků *OVO 2: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapi-suje vztah rovnosti a nerovnosti* *OVO 3: užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose* *OVO 4: provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly* *OVO 5: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*	*DV: sčítá a odčítá čísla do 20 s pře-chodem přes desítku* *DV: poznává jednotlivá čísla do 100* *DV: určí počet daného čísla do 100 Zapíše a přečte všechna čísla do 100* *DV: určí posloupnost jednotlivých čísel do 100* *DV: vyhledá dané číslo v řadě, dokáže přečíst všechna čísla 20 – 100* *DV: dokáže určit a porovnat velikost daného čísla* *DV: najde a zapíše dané číslo na číselné ose* *DV:porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší,=*	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku Vytváření představ jednotlivých čísel do 100 na základě názoru Počítání do 100 s určením správného počtu, zápisy a čtení čísel Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru Využívání názorných pomůcek-do-minové. karty, kostky, počitadlo apod. Čtení, psaní , porovnávání čísel do 100. Orientace na číselné ose Porovnávání čísel v daném oboru	*OSV 1: rozvoj schopností poznávání- pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, ovednosti pro učení* *OSV 6: rozvoj pozornosti vůči odliš-nostem a hledání výhod v odlišnos-tech. Poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí.*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	DV:sčítá a odčítá do 100 vybrané příklady, dokáže použít číselné osy, počítá zpaměti *DV: zapisuje příklady a provádí zkou-šky správnosti výpočtu* *DV: využívá komutativnosti* *DV:využívá matematických her k roz-voji matematických dovedností*	a využívání matem. znaků a symbolů. Psaní jednotlivých čísel 20 – 100. Sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky (20+30, 45+8) Počítání s použitím závorek Doplňování a využívání komutativ-ního zákona ke kontrole výpočtů Využívání početních situací v pra-ktických činnostech Práce ve skupině, postavení členů ve skupině.	
Závislosti a práce s daty			
OVO 10: orientuje se v čase *OVO 11: popisuje jednoduché závi-slosti z praktického života* *OVO 12: doplňuje posloupnosti čísel*	*DV: dokáže určit hodiny, minuty* *DV: vyjmenuje dny v týdnu, měsíce,určí jejich pořadí* *DV: řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomocí učitele zápisy slovních úloh* *DV: číslovky řadové* *Určí místo v řadě*	Převody času, měsíc, den hodina, minuta Určování času na hodinách ručičko-vých i digitálních Čtení s porozuměním, řešení slovních úloh. Vymýšlení slovních úloh na základě poznatků z praktického života Poznávání řadových číslovek, využívání v TV	*OSV 3: sebepoznání, sebepojetí, moje učení* *EV 4: vztah člověka a prostředí*
Geometrie			
OVO 15: rozezná, pojmenuje, vymo-deluje popíše základní rovinné útva-ry jednoduchá tělesa *OVO 16: porovnávání velikostí útvarů* *OVO 1: rozezná a modeluje jedno-duché souměrné útvary v rovině*	*DV:Rozezná, pojmenuje krychli, kvádr, kouli, jehlan.* *DV: narýsuje úsečku, určí délku úsečky na cm a porovná.* *DV: určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů* *DV: určí dané geometrické tvary, popíše rozdíly* *DV: dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar* *DV: Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar*	Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr,jehlan, koule. Modelování těles. Určování odlišností jednotlivých těles. Rýsování úseček, měření pomocí pravítka na cm, porovnávání délek úseček Modelování čtverců, obdélníků, kru-hů, trojúhelníků Modelování rovinných útvarů, vyhle-dávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků	*OSV 1: rozvoj schopností poznávání* *OSV 9: – Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci*

Vzdělávací obsah předmětu matematika ve 3. ročníku

Vyučovací předmět :	**Matematika**
Ročník :	**3.ročník**
Počet hodin :	**5**

Výuka probíhá ve třídách ve všech ročnících 1.období. Je zařazena do hlavních předmětů. Měření, odhadování vzdáleností, práce ekolog. rázu probíhají v okolí školy. Je členěna na výuku aritmetiky, závislosti a práce s daty a geometrii.

Očekávané výstupy předmětu
Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

11. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
12. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
13. užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
14. provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
15. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

12. orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
13. popisuje jednoduché závislosti z praktického života
14. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

15. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
16. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
17. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Cílové zaměření předmětu matematika a její aplikace ve 3. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu matematika ve 3. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

- vytváření představ o jednotlivých číslech do 1 000 na základě názoru
- používání přirozených čísel do 1 000 k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
- čtení, zapisování a porovnávání čísel do 1 000, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
- užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 1 000 na číselné ose
- pamětnému počítání zpaměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do
- řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Geometrie v rovině a v prostoru

- určování geometrických prostorových útvarů - kvádr, válec
- určování geometrických rovinných útvarů
- rýsování, měření, různá měřidla, jednotky délky
- orientace v prostoru

Závislosti a práce s daty

- rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní
- základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, využití peněz k přiblížení životních situací
- užití znalostí v praktickém životě

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
OVO 1: používá přirozená čísla do 1000 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků *OVO 2: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti* *OVO 3: užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose* *OVO 4: provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly* *OVO 5: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*	*DV: používá komutativnosti v řešení početních operací* *DV: sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 100 zpaměti i písemně* *DV: používá násobilku k řešení úloh* *DV: dokáže správně používat mate-matické symboly + ,- ,x , :* *DV: poznává jednotlivá čísla do 1 000 na základě názoru* DV: určí počet daného čísla do 100, do 1 000 *DV: určí počet daného čísla do 1 000* *DV: využívá matematické pomůcky* *DV: porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší,=* *DV: dokáže napsat i přečíst čísla 100 do 1 000* *DV:umí číslo vyhledat, zapsat, po-rovnat na číselné ose* *DV: využívá matematické. znaky* *DV: umí zpaměti sčítat a odčítat jednoduché příklady do 1 000* *DV: zapisuje příklady a provádí*	Vlastnosti početních operací s přiro-zenými čísly Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 zpaměti i písemně Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100 Vytváření představ ojednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 0 – 1 000 Určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru Využívání názorných pomůcek-do-minové karty, kostky, počitadlo apod. Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů. Psaní a čtení jednotlivých čísel 100 – 1000. Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy Vlastnosti početních operací s přiro-zenými čísly do 1000 Sčítání a odčítání zpaměti Násobení dvojciferných čísel	*OSV 1: rozvoj schopností poznávání- pozornost a soustředění, cvičení do-vednosti zapamatování, řešení problémů* *OSV 6: rozvoj pozornosti vůči odliš-nostem a hledání výhod v odliš-nostech.Poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí.*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	zkoušky správnosti výpočtu *DV: využívá komutativnosti* *DV: sestaví jednoduché slovní úlohy* *DV:využívá matematických her k roz-voji matematických dovedností*	jedno-ciferným Písemné sčítání dvou trojciferných čísel Řešení slovních úloh se dvěma počet-ními výkony Využívání početních situací v praktických činnostech. Práce ve skupině, postavení členů ve skupině.	
Závislosti a práce s daty			
OVO 10: orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času *OVO 11: popisuje jednoduché závi-slosti z praktického života* *OVO 12: doplňuje tabulky, doplňuje posloupnosti čísel*	*DV: zná jednotky času: hodina, minuta, vteřina* *DV: provádí odhady předběžného výsledku měření* *DV:umí narýsovat a používat tabulku násobků* *DV: dokáže vyhledat spoje (auto-busové) do místa a z místa bydliště)*	Orientace v čase, propojení s prvo-ukou. Měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností. Provádění jednoduchých převodů času Praktické využívání v TV, prvouce Práce s tabulkami, diagramy – sesta-vování, jízdní řády	*OSV 3: sebepoznání, sebepojetí, moje učení* *EV 4: vztah člověka a prostředí*
Geometrie			
OVO 15: rozezná, pojmenuje, vymo-deluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa *OVO 16: porovnávání velikostí útvarů* *OVO 17: rozezná a modeluje jedno-duché souměrné útvary v rovině*	*DV:Rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku,určí je na krychli, kvádru.* *DV:Určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů* *DV: provádí jednoduché převody* *DV: dokáže narýsovat a změřit úsečky různé délky* *DV: narýsuje a změří úsečky v různých polohách* *DV: Dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar* *DV: Vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar*	Základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec) Různá měřidla délky, měření úsečky, Jednotky délky : mm, cm, dm, m Přímka, úsečka, bod, průsečík Rýsování Základní prostorové útvary (kvádr, válec Modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání* *OSV 9: Kooperace a kompetice, roz-voj individuálních a sociálních doved-ností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci*

Vzdělávací obsah předmětu matematika ve 4. ročníku

Vyučovací předmět :	**Matematika**
Období – ročník :	**2. období - 4.ročník**
Počet hodin :	**5**

Výuka probíhá ve třídách ve všech ročnících 2.období.Je zařazena do hlavních předmětů. Měření, odhadování vzdáleností, práce ekolog.rázu probíhají v okolí školy. Je členěna na výuku geometrie a aritmetiky.

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

1. využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobeni
2. provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
3. zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
4. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

5. vyhledává, sbírá a třídí data
6. čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

7. narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)
8. užívá jednoduché konstrukce
9. sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
10. sestrojí rovnoběžky a kolmice
11. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
12. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

13. Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry
14. Nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Cílové zaměření předmětu matematika a její aplikace ve 4. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu matematika ve 4. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

- vytváření představ o jednotlivých číslech do 10 000 na základě názoru
- používání přirozených čísel do 10 000 k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
- čtení, zapisování a porovnávání čísel do 10 000, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
- užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 10 000 na číselné ose
- pamětnému počítání zpaměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do 10 000
- řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Geometrie v rovině a v prostoru

- určování geometrických prostorových útvarů - kvádr, válec
- určování geometrických rovinných útvarů – kružnice, kruh, trojúhelník,užívá jednoduché konstrukce trojúhelníku ze tří stran pomocí kružítka
- sčítá a odčítá graficky úsečky
- rýsuje přímky, polopřímky, úsečky, kolmice, rovnoběžky, různoběžky
- rýsování, měření, různá měřidla, jednotky délky cm, mm
- orientace v prostoru, čtvercová síť
- osa souměrnosti

Závislosti a práce s daty

- rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní
- základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, využití peněz k přiblížení životních situací
- užití znalostí v praktickém životě
-

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řešení jednoduchých praktických slovních úloh
- porozumění práci s kalkulátorem, jednoduchým počítačovým programem

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
OVO 6: využívá při pamětném i pí-semném počítání komutativnost a aso-ciativnost sčítání a násobení *OVO 7: provádí písemné početní ope-race v oboru přirozených čísel* *OVO 8: zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 10 000* *OVO 9: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*	*DV: používá komutativnosti v řešení početních operací* *DV: sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 1 000 zpaměti i písemně* DV: používá násobilku k řešení úloh *DV: dokáže správně používat mate-matické symboly + ,- ,x , :* *DV: poznává jednotlivá čísla do 10 000 na základě názoru* *DV:určí počet daného čísla do 10 000* DV: snaží se využívat počtu do 10 000 V nejrůznějších životních situacích *DV: dokáže písemně sčítat, odčítat, násobit, dělit v oboru do 10 000* *DV: umí zaokrouhlovat čísla na desít-ky a stovky* *DV: dokáže použít komutativní a aso-ciativní zákon* *DV: porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší,=*	Vlastnosti početních operací s přiro-zenými čísly Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 zpaměti i písemně Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100 Násobení jednociferným a dvoj-ciferným činitelem Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 0 – 10 000 Určování čísel v řadě do 10 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru Využívání názorných pomůcek: dominových.	*OSV 1: rozvoj schopností poznávání-pozornost a soustředění, cvičení do-vednosti zapamatování, řešení problémů* *OSV 8: komunikace: cvičení pozoro-vání a aktivního naslouchání* *OSV 3: osobnostní rozvoj – cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlast-ního času, plánování učení* *OSV 10: morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, zvládání učebních problémů vázaných na látku..*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	DV: pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky a času *DV: převádí jednotky délky na dm, m, km* *Hmotnosti dkg, kg, t* *DV: sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách* *DV: řeší jednoduché slovní úlohy* *DV: využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností*	karet, kostky, počitadlo apod. Písemné algoritmy početních operací Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, odhady Vlastnosti početních operací s přiro-zenými čísly do 10 000 Sčítání a odčítání zpaměti Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací Jednotky hmotnosti kg, dkg, tuna Délky – dm, m, km Tabulky, grafy Řešení slovních úloh Jednoduchá měření Práce s kalkulátorem,softwarem	
Závislosti a práce s daty			
OVO 13: vyhledává a třídí data *OVO 11: popisuje jednoduché závi-slosti z praktického života*	*DV: dokáže měřit, vážit,zaznamenávat důležitosti, sestavit a doplnit tabulku* *DV: na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu* *DV: pokouší se o sestavení diagramu*	Práce s tabulkami, zápisy, řešení Názorné sestavení grafů, zapisování a vyhodnocení na základě údajů v tabulce Práce s diagramem Praktické využívání v TV, přírodo-vědě	*EV 3: lidské aktivity a problémy životního prostředí*
Geometrie			
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
OVO: řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	*DV: účastní se řešení zajímavých slovních úloh* *DV: využívá časové přímky v dějinách vlasti* *DV: porovnává čísla počtu obyvatel v jednotlivých státech Evropy* *DV: pokouší se řešit zajímavé matematické hry* *DV: pracuje s krychlemi*	Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce, praktické příklady - obchodování, pošta, banka Letopočty, výpočty doby minulé x současné Propojení s vlastivědou, přírodovědou Magické čtverce – sestavování, řešení Stavby z krychlí	*VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá, místa události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu* *VMEGS 2: Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa*

Vzdělávací obsah předmětu matematika ve 5. ročníku

Vyučovací předmět :	**Matematika**
Období – ročník :	**2. období – 5. ročník**
Počet hodin :	**5**

Výuka probíhá ve třídách ve všech ročnících 2.období.Je zařazena do hlavních předmětů. Měření, odhadování vzdáleností, práce ekolog.rázu probíhají v okolí školy. Je členěna na výuku geometrie a aritmetiky.

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

15. využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobeni

16. provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
17. zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
18. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

19. vyhledává, sbírá a třídí data
20. čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

21. narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)
22. užívá jednoduché konstrukce
23. sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
24. sestrojí rovnoběžky a kolmice
25. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
26. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

27. Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry
28. *Nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*

Cílové zaměření předmětu matematika a její aplikace v 5.ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu matematika v 5. ročníku směřuje k:
Čísla a početní operace

- uvědomění si matematiky jako vědy potřebné nejen pro sebe , ale i pro společnost,která má mnohostranné využití v nejrůznějších oblastech lidské činnosti
- používání přirozených čísel do 1 000 000 k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
- ke čtení, zapisování a porovnávání čísel do 1 000 000, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
- užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 1 000 000 na číselné ose
- pamětnému počítání zpaměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000
- řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- získání číselných údajů měřením odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním

Geometrie v rovině a v prostoru

- určování geometrických prostorových útvarů - kvádr, válec, jehlan, krychle
- poznávání vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru)
- učení odhadů, měření délky, obvodu, obsahu základních geometrických tvarů
- rýsuje přímky, polopřímky, úsečky, kolmice, rovnoběžky, různoběžky
- zdokonalení svého grafického projevu

Závislosti a práce s daty

- rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní
- základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, využití peněz k přiblížení životních situací
- užití znalostí v praktickém životě
- využití jednoduchého vhodného počítačového softwaru nebo kalkulátoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řešení jednoduchých praktických slovních úloh
- porozumění práci s kalkulátorem, jednoduchým počítačovým programem

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Čísla a početní operace			
OVO 6: využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	*DV: používá komutativnosti v řešení početních operací* *DV: sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 1 000 000 zpaměti i písemně* *DV: používá násobilku k řešení úloh* *DV: dokáže správně používat mate-matické symboly + ,- ,x , :*	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 000 zpaměti i písemně Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100 Písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky Písemné dělení jednociferným dělitelem Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru	*OSV 1: rozvoj schopností poznávání-pozornost a soustředění, cvičení do-vednosti zapamatování, řešení pro-blémů*
OVO 7: provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	*DV: poznává jednotlivá čísla do 1 000 000 na základě názoru* *DV: určí počet daného čísla*	Přirozená čísla 0 – 1 000 000	*OSV 8: komunikace - cvičení pozoro-vání a aktivního naslouchání*

	do 1 000 000 *DV: určí počet daného čísla do 1 000 000* *DV: snaží se využívat počtu* do 1 000 000 v nejrůznějších život-ních situacích *DV: Dokáže písemně sčítat, odčítat, násobit, dělit v oboru do 10 000* *DV: umí zaokrouhlovat čísla na desítky, stovky,tisíce, miliony* *DV:Snaží se odhadovat výsledek* *DV:porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =* *DV: pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky a času* *DV: převádí jednotky délky na dm, m, km* *Hmotnosti dkg, kg, t* *DV: sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách* *DV: řeší složené slovní úlohy* *DV: Dokáže napsat a přečíst římské číslice do 20.* *Ví jak se číslice odvozují* *Zná znaky římských čísel* *DV:Převádí celá čísla na zlomky* *DV: Určí část z celku* *DV: zapíše desetinné číslo* *DV:využívá matematických her k roz-voji matematických dovedností*	Určování čísel v řadě do 1 000 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisí-cích, desetitisících Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru využití matematických symbolů Zaokrouhlování do milionu.Využívání názorných pomůcek – dominové kar-ty, kostky, počitadlo apod. Písemné algoritmy početních operací Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, odhady Vlastnosti početních operací s při-rozenými čísly do 1 000 000 Sčítání a odčítání zpaměti Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací Jednotky hmotnosti kg, dkg, tuna Délky – dm, m, km Tabulky, grafy Řešení slovních úloh Jednoduchá měření Práce s kalkulátorem,softwarem Římské číslice Číslice L, C, D, M Čtení letopočtů Zlomky Základní počítání a převody Desetinná čísla – základní poznatky Zajímavé matematické úlohy	*OSV 3: osobnostní rozvoj – cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlast-ního času, plánování učení* *OSV 10: morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, zvládání učebních problémů vázaných na látku*
OVO 8: zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přiro-zených čísel *OVO 9: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*			
Závislosti, vztahy a práce s daty			
OVO 13: vyhledává,sbírá a třídí data *OVO 14: čte a sestavuje jednoduché tabulky, grafy v celém oboru přiro-zených čísel*	*DV: vyhledá si autobusové a vlakové spoje* *DV: na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu* *DV: pracuje s tabulkami a jejími výsledky, sestaví graf* *DV: pokouší se o sestavení diagramu*	Práce s daty – praktické využití jízd-ních řádů a ceníků. Tabulky, grafy, diagramy Práce s diagramem Praktické využívání v TV, přírodo-vědě	*EV 3: lidské aktivity a problémy životního prostředí*
Geometrie			
OVO 18: narýsuje a znázorní základní rovinné útvary –(čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici) užívá jedno-duché konstrukce	*DV : sestrojí čtverec,obdélník* *DV: rozumí trojúhelníkové nerovnosti* *DV: dokáže narýsovat daný troj-úhelník* *DV: dokáže narýsovat součet,*	Konstrukce čtverce, obdélníku Trojúhelníková nerovnost Sestrojení daného trojúhelníku (pravoúhlý, rovnostranný, rovno-ramenný) Grafický součet, rozdíl, násobek úseček Rýsování přímky, polopřímky, úseč-ky,	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání*

OVO 19: sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry,obvod obdélníku sečtením jeho stran *OVO 20: sestrojí rovnoběžky* *OVO 21: určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu* *OVO 22: rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*	*rozdíl, násobek úseček* *DV: rýsuje a určuje délku lomené čáry* *DV: dokáže označit přímku, polopřímku, úsečku, určí rozdíly* *DV: vypočítá obvod obdélníku, čtverce* *DV: narýsuje rovnoběžky v různých polohách v rovině,určí rovnoběžník* *DV: rýsuje kolmice pomocí kružítka* *DV: využije čtvercové sítě k výpočtu obsahu geometrických. těles* *DV: používá jednotky obsahu, vzorce k výpočtu obsahu* *DV: vysvětlí rozdíl obvod x obsah* *DV : narýsuje čtvercovou síť, vyznačí čtverec, obdélník, určí osu sou-měrnosti*	lomené čáry Výpočty obvodů daných mnohoúhelníků Rýsování rovnoběžek v různých polohách, rýsování rovnoběžníků Čtvercová síť Výpočty obsahu Výsledky obvodů x obsahů porov-návání Označení geometrických tvarů v pro-storu Souřadnice bodů ve čtvercové síti Čtvercová síť, rýsování obrazců	*OSV 3: Cvičení sebekontroly, vůle* *OSV 6: Sociální rozvoj- komunikace, cvičení pozorování*
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
OVO: řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	*DV : dokáže řešit slovní úlohy spojené se všemi matematickými operacemi na úrovni žáka 1.stupně*	Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce, praktické příklady - obchodování, pošta, banka Letopočty, výpočty doby minulé x současné Propojení s vlastivědou, přírodovědou Magické čtverce – sestavování, řešení Odhady	

Vzdělávací oblast : **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět : **Prvouka 1. – 3. ročník**

Charakteristika předmětu

V předmětu **Prvouka** je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.**

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Výchova a vzdělání dětí v tomto předmětu má připravit do života lidi, kteří budou dobře zorientováni ve světě, tj. budou schopni nalézt své místo v rodině, zaměstnání, společenském životě. Budou umět pečovat o své zdraví, využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Při vymezení témat se v žádném případě nejedná o jejich vymezení časové. Časový plán si sestavuje učitel sám, využívá možností projektů, vycházek a exkurzí.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé

a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Cíle v oblasti postojů:

- jsem školák
- pozitivní vztah ke vzdělání, ke spolužákům, učitelům a škole jako instituci
- negativní vztah k nežádoucím formám chování, jako je podlost, lež, krádež a násilí
- chci se chovat správně
- pozitivní vztah k přírodě a její ochraně
- staří a postižení lidé, malé děti, těhotné ženy a slabí jedinci si zaslouží ochranu a pozornost.
- chování ve škole je v určitých ohledech odlišné od chování doma nebo venku
- zdraví a rodina má vysokou nenahraditelnou hodnotu.

Cíle v oblasti dovedností a schopností:

- sdělit svoji adresu
- používat prakticky základní formy společenského styku
- připravit si své pracovní místo, plnit své základní školní povinnosti
- zapsat počasí pomocí dohodnutých značek
- umět správně pojmenovat části svého těla včetně intimních částí
- provádět základní úkony osobní hygieny
- pozorovat jevy v přírodě a pozorování jednoduchým způsobem sdělit
- zapojit se do her s ostatními dětmi
- napsat svoji adresu a adresu školy
- orientovat se bezpečně v kalendáři. Přečíst na hodinách čas na hodiny a minuty
- dovést pečovat o pokojové rostliny
- zhotovit jednoduché krmítko a doplňovat ho krmivem
- pohybovat se podle pravidel pro chodce.
- v okolí školy a bydliště umět určit hlavní světové strany
- dodržovat dopravní kázeň, připravovat se na roli cyklisty
- třídit odpady
- pozorovat lupou a pořídit jednoduchý nákres pozorování
- podle instrukce provést jednoduchý pokus
- měřit délku a teplotu
- přiložit na ránu náplast a jednoduchý obvaz, změřit si teplotu

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Prvouky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení: Učitel vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.Učitel nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy…). Učitel jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů: Učitel nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím učí žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje. Učitel společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

učitel nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu. Učitel poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální: Učitel umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla. Učitel poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu.Učitel je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat; učitel umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů.

Kompetence občanské: Učitel uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností. Rovněž umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím jej učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní: Učitel poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel. Učitel předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV: Osobnostní a sociální výchova:

Osobnostní rozvoj

OSV 1 *Rozvoj schopností poznání:* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

OSV 2 *Sebepoznání a sebepojetí:* moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

OSV 3 *Seberegulace a sebeorganizace:* organizace vlastního času, plánování učení

OSV 4 *Psychohygiena:* dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

OSV 5 *Kreativita:* nápady, originalita, tvořivost

Sociální rozvoj

OSV 6 *Poznávání lidí:* vzájemné poznávání ve třídě

OSV 7 *Mezilidské vztahy:* chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

OSV 8 *Komunikace*: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikace, komunikace v různých situacích

OSV 9 *Kooperace a kompetice:* rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

OSV 10 *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:* zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

OSV 11 *Hodnoty, postoje, praktická etika*: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

VDO Výchova demokratického občana

VDO 2 *Občan, občanská společnost a stát:* přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí)

MkV Multikulturní výchova

MkV 2 *Lidské vztahy:* právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

EV Environmentální výchova:

EV 1 *Ekosystémy:* les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina

EV 2 *Základní podmínky života:* voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje,

EV 3 *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině

EV 4 *Vztah člověka k prostředí:* naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví,

MV Mediální výchova:

MV 1 *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení:* hledání rozdílů mezi různými druhy sdělení, chápání podstaty mediálního sdělení

MV 2 *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identifikace společensky významných hodnot

MV 4 *Vnímání autora mediálních sdělení:* identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky

MV 5 *Fungování a vliv médií ve společnosti:* vliv a role médií v každodenním životě

Vzdělávací obsah předmětu v 1. ročníku

Vyučovací předmět :	**Prvouka**
Období – ročník :	**1. období – 1. ročník**
Počet hodin :	**2 hodiny**

Očekávané výstupy předmětu Prvouka
Očekávaných výstupů předmětu je dosahováno především ve třetím postupném ročníku. Na ně plynule navazují dílčí výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v předmětu Přírodověda a Vlastivěda ve čtvrtém ročníku.

Prvouka v 1. ročníku je soustředěna kolem dvou základních témat. V prvním pololetí je to zejména začlenění dítěte do života třídy a školy. Celým rokem prochází pozorování změn v přírodě v různých ročních dobách. Témata prvouky představují velmi často jádro, kolem kterého je koncipován celý školní den. Na právě aktuální téma navazují další předměty, které ho umožní nahlížet z jiných pohledů. Tento přístup podporuje v dětech návyk komplexního přístupu, udržuje zájem dětí střídáním činností a umožňuje udržet zájem dětí i v předmětech, kde je to jinak těžké.

Tematické okruhy v předmětu Prvouka v 1. ročníku
- Jsem školák: moje škola, učitelé, spolužáci, základy společenského styku, moje pracovní místo, moje školní povinnosti
- Moje rodina: moje adresa, moje rodina, příbuzenské vztahy, můj volný čas, moje zájmy, čím se baví ostatní
- Roční doby: změny v přírodě, počasí, tradice (Vánoce, Velikonoce)
- Živočichové a rostliny: v jednotlivých ročních dobách, pozorování přírody, hry dětí
- Orientace v čase: (měsíce, dny, celé hodiny)
- Části lidského těla: chci znát své tělo a chci o něj pečovat, názvy vnějších částí lidského těla včetně částí intimních, důležitost všech částí lidského těla, odmítání hanlivých (vulgárních) výrazů v souvislosti s lidským tělem, znalost správných názvů částí těla je nezbytná například ve styku s lékařem
- Pečujeme o své zdraví: osobní hygiena, správná výživa, nemoc, úraz, prevence
- Jsem chodec: základy dopravní výchovy chodce, bezpečná cesta do školy

MÍSTO, KDE ŽIJEME
1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí
3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

LIDÉ KOLEM NÁS
4. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
5. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
6. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

LIDÉ A ČAS
7. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
8. pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ROZMANITOST PŘÍRODY
9. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
10. roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
11. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
12. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
13. dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných00000
14. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
15. uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
16. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Cílové zaměření předmětu Prvouka v 1. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Prvouka v 1. ročníku směřuje k:
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
OVO 1: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebez-pečí v nejbližším okolí	*DV: zná název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitele školy* *DV: rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole* *DV: orientuje se v prostředí školy*	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka bezpečná cesta do školy škola – prostředí školy, orientace ve škole, činnosti ve škole	*MkV 2: Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování* *VDO 2: Občan, občanská společ-*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	DV: zná cestu do školy a zpět, rozpozná „kritická místa“ *DV: zná pravidla bezpečné chůze po chodníku, po silnici* *DV: přechází silnici na bezpečném místě* *DV: orientuje se ve škole – rozmístění tříd, jídelna, školní družina*		*nost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy*
OVO 3: rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a roz-manitost	*DV: rozlišuje typy domů, bytů* *DV: rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova* *DV: uvědomuje si rozdíl mezi silnicí, polní cestou, lesní cestou* *DV: uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest*	Obec – její části, významné budovy v obci, poloha v krajině, okolí školy	*VDO 2: Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy*
Lidé kolem nás			
OVO 4: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	*DV: rozlišuje vztahy v rodině (rodiče, děti, prarodiče, teta, strýc)* *DV: vypráví o životě v rodině na zá-kladě osobních zkušeností* *DV: vnímá role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny* *DV: uvědomuje si rozdíl mezi právem a povinností v souvislosti s rolemi v rodině (rodič – dítě)* *DV: zprostředkovává ostatním oslavy a tradice v rodině na základě vlastní zkušenosti*	Rodina – postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, rodinné soužití, pomoc v rodině oslavy a zvyky v rodině soužití lidí - komunikace v rodině projevy lásky a citu, pomoc slabým	*OSV 7: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc*
OVO 6: projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	*DV: podílí se na vytváření pravidel soužití* *DV: vnímá pravidla soužití jako nut-nou součást mezilidských vztahů* *DV: umí si připravit pomůcky podle pokynu učitele* *DV: učí se rozlišovat nežádoucí for-my chování* *DV: začíná si uvědomovat rozdíly mezi spolužáky (charakter, vlastnosti, dovednosti, schopnosti)* *DV: tyto rozdíly se snaží respektovat* *DV: vnímá rozdíl mezi základními lidskými právy a naplňování povinností*	Škola – pravidla soužití: vztahy mezi dětmi, vzájemná pomoc a respek-tování Chování lidí : pravidla společenského styku – pozdrav, poděkování právo a spravedlnost – právo na relaxaci, na základní lidské potřeby (pitný režim, toaleta), práva a povinnosti žáků školy povinnosti: v rodině, ve škole	*OSV 6: Poznávání lidí: vzájemné po-znávání ve třídě* *OSV 7: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc* *OSV 11: Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování*
Lidé a čas			
OVO 7: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	*DV: orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina, včera, dnes, zítra)* *DV: sestavuje svůj režim dne s ohle-dem na povinnosti i práva* *DV: vyjmenuje dny v týdnu* *DV: orientuje se v souvislostech (dnes pondělí, včera neděle) minulosti, přítomnosti a budoucnosti)*	Orientace v čase a časový řád – určo-vání času, režim dne, kalendář, roční období	*OSV 3:Seberegulace a sebeorganiza-ce: organizace vlastního času, pláno-vání učení* *OSV 4: Psychohygiena: dobrá orga-nizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích*
Rozmanitost přírody			
OVO 9: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	*DV: zná roční období a umí pojme-novat jejich základní charakteristické rysy (např. s volným časem dítěte, s proměnami přírody)* *DV: rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování* *DV: přiřadí do ročních období vý-znamné oslavy a tradice (Vánoce, Velikonoce)* *DV: uvědomuje si tradiční význam svátků*	Orientace v čase – roční období, kalendář, významné dny a svátky	*EV 2:Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje*
OVO 10: roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	*DV: pozná listnaté, jehličnaté stromy a ovocné stromy* *DV: rozlišuje strom, keř a bylinu* *DV: zná základní části stromu*	Rostliny a živočichové ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: ochrana rostlin a živočichů	*EV 4: Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	a byliny *DV: podle viditelných znaků rozlišuje ovoce a zeleninu* *DV: uvědomuje si jejich význam v přírodě i význam pro člověka* *DV: zná domácí i volně žijící zvířata* *DV: pojmenuje mláďata domácích zvířat*		
OVO 11: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	*DV: provádí jednoduchá pozorování změn v přírodě v souvislosti s ročními obdobími* *DV: změny zapisuje pomocí jednoduchých značek*	Jednoduché pokusy a pozorování	
Člověk a jeho zdraví			
OVO 12: uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	*DV: pojmenuje základní části lidského těla* *DV: uplatňuje správný pitný režim* *DV: sestavuje správný denní režim i s ohledem na pohybové aktivity* *DV: zná zásady správné životosprávy* *DV: dodržuje správné hygienické návyky (mytí rukou, celková osobní hygiena, čisté zuby)* *DV: rozliší nemoc a úraz, pozná projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína)* *DV: ví, jak se zachová při drobném poranění (přivolání dospělého, poskytnutí základního ošetření)* *DV: zná zásady správného chování u lékaře (i zubního)*	Lidské tělo – životní potřeby a projevy péče o zdraví – nemoc, drobná poranění a úrazy, první pomoc	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem* *OSV 4: Psychohygiena: dobrá orga-nizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích*
OVO 13: dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	*DV: zná zásady bezpečného chování ve skupině a uvědomuje si následky svého chování* *DV: snaží se předcházet úrazům a poraněním sebe i druhých*	Osobní bezpečí – krizové situace (šikana, týrání)	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem*
OVO 14: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	*DV: ví, jak se chovat při setkání s neznámými osobami* *DV: upozorní na podezřelé chování jedince dospělou osobu (rodič, učitel, vychovatelka)* *DV: vyhýbá se osamělým místům, kde by byl vystaven nebezpečí*	Osobní bezpečí; krizové situace	
OVO 15: uplatňuje základní pravidla silničního provozu	*DV: ví, kde jsou nebezpečná místa na cestě do školy i ze školy* *DV: pozná přechod pro chodce, světelnou signalizaci* *DV: zná zásady bezpečné chůze po chodníku i po silnici* *DV: připravuje se na roli cyklisty – jízda v doprovodu starších, ochranné prvky při jízdě na kole* *DV: zná základní povinnou výbavu jízdního kola*	Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	

Vzdělávací obsah předmětu ve 2. ročníku

Vyučovací předmět :	**Prvouka**
Období – ročník :	**1.období – 2. ročník**
Počet hodin :	**2 hodiny**

Očekávané výstupy předmětu Prvouka
Očekávaných výstupů předmětu je dosahováno především ve třetím postupném ročníku. Na ně plynule navazují dílčí výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v předmětu Přírodověda a Vlastivěda ve čtvrtém ročníku.

Prvouka ve 2. ročníku
Pojetí prvouky v druhém ročníku se v zásadě neliší od ročníku prvního. Pro děti je zajímavé, umožníme-li jim využít nabyté dovednosti čtení a psaní. Nalezneme-li vhodnou spojitost mezi tématem, kterému se chceme věnovat v prvouce, zpestříme tak významně vyučování jazykové složky i prvouky samotné. Úspěch je většinou věcí vhodné motivace dětí, kterou lze právě v prvouce nalézt velmi často.

Tematické okruhy Prvouky ve 2. ročníku:

- Žiji mezi lidmi: základy slušného chování v rodině a společnosti, ohleduplnost, kamarádství, správné stolování, datum narození, adresa školy
- Náš rok: orientace v čase - kalendářní a školní rok, týdny, dny, hodiny a minuty, denní režim dětí, práce a odpočinek, minulost, současnost, budoucnost, úcta k tradicím a památkám
- Příroda kolem nás: ochrana přírody, domácí zvířata a jejich mláďata, pokojové rostliny, zelenina, ovoce (ovocné stromy), pomoc živočichům v přírodě v nepříznivých situacích
- Člověk a jeho smysly: péče o sluch a zrak
- Pečujeme o zdraví: prevence nemocí a úrazů, zdravý životní styl, vliv pohybu na zdraví, poučení o škodlivosti kouření, základy duševní hygieny
- Technika a práce lidí: povolání rodičů, úcta k práci a jejím výsledkům, hry a hračky dříve a nyní
- Dopravní výchova: prohlubování dopravních návyků chodce, dítě v dopravních prostředcích

MÍSTO, KDE ŽIJEME

1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí
3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby jejich estetické hodnoty a rozmanitost

LIDÉ KOLEM NÁS

4. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
5. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
6. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

LIDÉ A ČAS

7. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
8. pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ROZMANITOST PŘÍRODY

9. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
10. roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
11. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

12. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
13. dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
14. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
15. uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
16. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Cílové zaměření předmětu Prvouka ve 2. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Prvouka v 2. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
OVO 1: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebez-pečí v nejbližším okolí	*DV: popíše svoji cestu do školy* *DV: rozezná základní dopravní znač-ky, přechází na přechodu pro chodce, zná semafor* *DV: zná běžné dopravní prostředky včetně hromadných* *DV: ví, kde je zastávka MHD a jak se na ní chovat*	Domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka Bezpečná cesta do školy	*MkV 2: Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolu-práci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)* VDO 2: Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			(zejména v ochraně životního prostředí
OVO 3: rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby jejich estetické hodnoty a rozmanitost	*DV: popíše svůj domov (byt, dům)* *DV: vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení* *DV: nakreslí jednoduchý plánek svého domova* *DV: jednoduše vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem* *DV: pozná významné budovy v obci a jejich značení*	*Domov: prostředí domova,* *panelový dům, nájemní dům, byt,* *vesnice, město* Obec: úřady, policie, hasiči, nemocnice, pošta, nádraží, kulturní zařízení, jiné dominanty města	*VDO 2: Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně životního prostředí*
Lidé kolem nás			
OVO 4: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	*DV: zná role rodinných příslušníků* *DV: orientuje se v širších rodinných vztazích (sestřenice, teta, strýc)* *DV: hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročích)* *DV: vyjmenuje povolání členů rodiny* *DV: zná běžné domácí práce, přimě-řeně se některých účastní* *DV: rozliší pojem „známý rodiny" na základě důvěry a míry přátelství*	Rodina: známí a noví lidé – odstupňování známosti podle důvěry a přá-telství (pomoci) Známí a noví lidé podle společných zájmů Jak se seznamujeme: na co musíme být opatrní Práce, zaměstnání, řemesla, nezaměst-nanost, odpočinek, zábava Využití volného času: cestování, sport, kultura, hry	*OSV 7: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respekto-vání, podpora, pomoc*
OVO 6: projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	*DV: nejen barva vlasů liší lidi na-vzájem* *DV: uvědomuje si odlišnosti v nářečí i cizím jazyku* *DV: vnímá povahové vlastnosti jako další prvek odlišností* *DV: uvědomuje si odlišnosti podle různých zájmů a koníčků* *DV: vypráví o svých koníčcích a zálibách*	Podobní a odlišní lidé – barva pleti, místní původ, povahové vlastnosti, jazyk a nářečí Volný čas	*OSV 6:Poznávání lidí: vzájemné po-znávání ve třídě* *OSV 7: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respekto-vání, podpora, pomoc* *OSV 11: Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spra-vedlnost, pomáhající chování*
Lidé a čas			
OVO 7: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, při-tomnosti a budoucnosti	*DV: rozlišuje jednotlivé části dne (svítání, ráno, dopoledne…)* *DV: určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrthodiny* *DV: vyjmenuje měsíce kalendářního roku a přiřadí k nim volnočasové aktivity* *DV: vyjmenuje měsíce školního roku a přiřadí k nim důležité mezníky (začá-tek a konec roku, pololetí)* *DV: přiřadí členy rodiny k časovým pojmům* *DV: znázorní jednoduchý rodokmen – strom života rodiny*	Orientace v čase: hodiny nástěnné, sluneční, přesýpací (historické hledis-ko) Budík, hodiny náramkové, věžní Kalendář: stolní, trhací, záznamník, diář Minulost a současnost: dříve, dávno, nedávno, včera, předevčírem, zítra, pozítří Rodokmen	*OSV 3: Seberegulace a sebeorganiza-ce: organizace vlastního času, pláno-vání učení* *OSV 4: Psychohygiena: dobrá orga-nizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích*
Rozmanitost přírody			
OVO 9: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednot-livých ročních obdobích	*DV: pozoruje přírodu v ročních obdobích* *DV: svá pozorování zapíše domluve-nými značkami* *DV: pozoruje změny i na živočiších (zimní a letní srst)* *DV: ptáci stěhovaví a přezimující* *DV: stromy opadavé a neopadavé* *DV: dokáže jednoduše definovat poj-my - savec, pták, hmyz*	Proměny přírody Živočichové ve volné přírodě: srst, přezimování, stavba těla ptáků, savců (čtyřnohá zvířata) Ptáci a jejich hnízda, péče o ptáky v zimě	*EV 2:Základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje,*
OVO 10: roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	*DV: zná pojmy – zelenina, ovoce, zemědělské plodiny* *DV: rozlišuje druhy zeleniny – košťá-lová, kořenová, listová, cibulová, listová* *DV: rozlišuje druhy ovoce – malvice, peckovice, bobule* *DV: zná stavbu těla rostlin – kořen, stonek, list, květ, plod,*	Zelenina a ovoce: – jejich druhy a význam pro člověka	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	DV: přiřadí pojmy – dužnina, jádřinec, pecka, semeno, slupka *DV: přiřadí k ovocnému stromu ovoce* *DV: zná význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka* *DV: ví, které zemědělské plodiny se vyskytují v regionu* *DV: ví proč a jak jsou užitečné včely* *DV: zná význam pokojových rostlin – okrasné a užitkové* *DV: jednoduchým způsobem se o pokojové rostliny stará (zalévání, kypření, otírání prachu)* *DV: pokojové rostliny kvetoucí a nekvetoucí* *DV: zná zvířata, která můžeme chovat v bytě* *DV: popíše, jak se o zvířata v zajetí staráme* *DV: zná kvetoucí rostliny na louce (léčivé byliny)* *DV: vyjmenuje hmyz vyskytující se na louce* *DV: vyjmenuje polní plodiny – obilí, zná jejich význam* *DV: rozlišuje práce na poli – setí, sklizeň, plevele, výrobky* *DV: ví, co dává les člověku* *DV: pozná stromy jehličnaté a listnaté* *DV: ví, jak se v lese chováme a jak jej chráníme* *DV: zná ptáky a zvířata žijící v lese* *DV: podle atlasu hub pojmenuje ale-spoň tři jedlé a tři jedovaté houby* *DV: vysvětlí, co můžeme vyčíst z paře-zu* *DV: pozná sever v přírodě podle me-chu na stromech a podle mraveniště* *DV: vyjmenuje ryby žijící v rybníku nebo v řece* *DV: zná další živočichy žijící u vody a ve vodě* *DV: vysvětlí, co je nebezpečím pro čistotu rybníků a řek*	Zemědělské plodiny Pokojové rostliny Domácí mazlíčci Péče o zvířata v zajetí – podmínky života Chráněné rostliny Chránění živočichové Ekosystém – louka Ekosystém – pole Ekosystém – les Ochrana životního prostředí – les Péče o své zdraví První pomoc při otravě Ekosystém – rybník, řeka	*EV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na pro-středí, odpady a hospodaření s odpa-dy, ochrana přírody, změny v krajině* *EV 4: Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví* *EV 1: Ekosystémy: les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina* *EV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na pro-středí, odpady a hospodaření s odpa-dy, ochrana přírody, změny v krajině* *EV 4: Vztah člověka k prostředí: naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví* *EV 1: Ekosystémy: vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina*
OVO 11: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednodu-chých nástrojů a přístrojů	*DV: pozoruje a zapisuje růst rostlin ze semena (hrách, pažitka)* *DV: pozoruje a zapisuje koloběh vody v přírodě* *DV: jednoduchým způsobem zjišťuje čistotu vody v přírodě* *DV: pozoruje přeměnu vody v páru* *DV: pozoruje přeměnu páry na vodu* *DV: pozoruje a zapisuje změnu vnitřní i venkovní teploty v závislosti na roč-ním období* *DV: zakládá herbář*	Semeno - rostlina Koloběh vody v přírodě Ochrana životního prostředí – voda Teplota vody Teplota vzduchu Herbář	OSV 10: Řešení problémů a rozhodo-vací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů *OSV 9: Kooperace a kompetice: roz-voj individuálních a sociálních doved-ností pro kooperaci*
Člověk a jeho zdraví			
OVO 12: uplatňuje základní hygienic-ké, režimové a jiné zdravotně preven-tivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	*DV: popíše své hygienické návyky během dne* *DV: rozezná a umí použít mycí prostředky, čistící prostředky, prací prostředky* *DV: umí vysvětlit, proč je nezbytné udržovat pracovní místo a dům v pořádku a čistotě* *DV: rozlišuje části trupu, hlavy, horní a dolní končetiny* *DV: zná pět smyslů a ví, jak je*	Lidské tělo – vnitřní orgány Hygiena a čistota Pořádek a čistota Péče o zdraví	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem* *OSV 4: Psychohygiena: dobrá orga-nizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	chráníme *DV: seznámí se se základními vnitřními orgány člověka – mozek, plíce, srdce, žaludek* *DV: porovnává funkci vnitřních orgánů se životem rostlin a zvířat*		*OSV 1: Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů*
OVO 13: dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své, ani zdraví jiných	*DV: ví, co je úraz (jak vzniká)* *DV: ví, jak přivolat pomoc* DV: zná základní vybavení lékárničky, ví, kdo je školní zdravotník *DV: respektováním pravidel chování předchází případným úrazům* *DV: zná některé dětské nemoci (nakažlivé) a ví, jak neohrožovat druhé*	Péče o zdraví Důležitá telefonní čísla: 150, 155, 158, 156, 112 Pravidla chování Dětské nemoci	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem*
OVO 14: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	*DV: učí se komunikovat s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně* *DV: ví, komu se může svěřit s nepříjemným pocitem při komunikaci s ne-známým člověkem* *DV: požádá o pomoc pro svého kamaráda* *DV: vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím* *DV: je schopen odsoudit brutalitu a násilí v médiích (akční filmy)*	Osobní bezpečí: rizikové prostředí Osobní bezpečí: služby odborné pomoci Brutalita a násilí v médiích	*OSV 8: Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikace, komunikace v různých situacích* *MV 2: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality:* vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, identi-fikace společensky významných hod-not
OVO 15: uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	*DV: zná a dodržuje pravidla silničního provozu – chodec* *DV: učí se předvídat nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách* *DV: umí se slušně a bezpečně chovat v hromadné dopravě*	Osobní bezpečí: bezpečné chování v silničním provozu Hromadná doprava	*VDO 2:Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy (zejména v ochraně ži-votního prostředí)*
OVO 16: reaguje adekvátně na poky-ny dospělých při mimořádných udá-lostech	*DV: naslouchá a respektuje pokyny dospělých* *DV: zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů*	Situace hromadného ohrožení	*OSV 7: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc*

Vzdělávací obsah předmětu ve 3. ročníku

Vyučovací předmět : **Prvouka**

Období – ročník : **1.období – 3. ročník**

Počet hodin : **2 hodiny**

Očekávané výstupy předmětu Prvouka
Očekávaných výstupů předmětu je dosahováno především ve třetím postupném ročníku. Na ně plynule navazují dílčí výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v předmětu Přírodověda a Vlastivěda ve čtvrtém ročníku.

Prvouka ve 3. ročníku
Třetí ročník uzavírá první etapu výchovy a vzdělávání dětí zaměřenou na oblast přírody a společnosti. Základním zdrojem informací je stále bezprostřední dětská zkušenost, konkrétní věci a jevy v přírodě a společnosti. Na základě této konkrétní zkušenosti dochází již k prvním zobecněním a vytváření základů budoucích postojů mladého člověka. Nic není hotovo, jsou jen připraveny základy další výchovy a vzdělávání.

Tematické okruhy Prvouky ve 3. ročníku:
- Místo, kde žiji - okolí školy, okolí bydliště, orientace v místní krajině, hlavní světové strany,
- Minulost naší obce (města), lidé a jejich práce, volný čas, služby, kultura, sport, školství , náboženství
- Neživá příroda - základní vlastnosti látek a změny látek (hmotnost, teplota, objem), koloběh vody v přírodě, půda a její součásti, význam, nezbytné podmínky života
- Živá příroda - rostliny kvetoucí a nekvetoucí, části rostlin, hospodářské a léčivé rostliny, rostliny v okolí školy
- Živočichové - rozmanitost, stavba těla vybraných druhů, hospodářská a domácí zvířata
- Člověk - správné držení těla, správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma, volba oblečení a správné obuvi, péče o zdraví, otužování
- Ochrana přírody a životního prostředí - ochrana živočichů a rostlin, přírodního prostředí, životní prostředí člověka a jeho ochrana
- Dopravní výchova - dopravní kázeň, cestování dopravními prostředky, dokončení výchovy chodce

MÍSTO, KDE ŽIJEME

1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí
3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

LIDÉ KOLEM NÁS

4. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
5. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
6. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

LIDÉ A ČAS

7. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
8. pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ROZMANITOST PŘÍRODY

9. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
10. roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
11. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

12. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
13. dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
14. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
15. uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
16. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávání v předmětu Prvouka ve 3. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech,
- názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
OVO 1: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebez-pečí v nejbližším okolí	*DV: ví, kdy a kde se narodil, kde prožil své dětství* *DV: řekne a napíše celou svoji adresu* *DV: pojmenuje jednotlivé místnosti bytu a jejich vybavení* *DV: nakreslí jednoduchý plánek své-ho bytu* *DV: popíše a do plánu obce zakreslí cestu z místa bydliště do školy* *DV: do plánu vyznačí i polohu vý-znamných budov* *DV: řekne a zakreslí nebezpečná místa* *DV: vyjmenuje dopravní značky z okolí bydliště a školy*	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka Bezpečná cesta do školy	*VDO 2: přijímá odpovědnost za své chování*
OVO 2: začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nej-bližším okolí	*DV: vypráví zajímavosti z historie své obce* *DV: vyjmenuje významné historické památky své obce* *DV: mapuje okolí školy a bydliště* *DV: nakreslí jednoduchý orientační plánek* *DV: orientuje se v dalších částech obce, zná směr cesty* *DV: zná nejbližší okolní obce, vyhledává je na regionální mapě* *DV: pracuje s regionální mapou, dává do souvislostí vyčtené údaje – řeky, silnice, obce, popíše podle mapy cestu do krajského města*	Obec Minulost a současnost obce Rozdíly mezi městem a vesnicí Mapa	*MV 1: hledání rozdílů mezi různými sděleními* *OSV 5: nápady, originalita, tvořivost*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 3: rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a roz-manitost	*DV: ví,podle čeho se orientuje ve volné přírodě a na neznámém místě* *DV: pozná rozdíl mezi rybníkem a nádrží* *DV: ví, jak je využita krajina v okolí obce (zemědělská, lesy, průmyslová..)* DV: uvědomuje si estetické hodnoty přírody *DV: srovnává různé prvky výstavby (historické-současné, cihlové – panelové)*	Plán obce a blízkého okolí ***Značky na mapě*** Příroda v okolí obce Zástavba – byty, domy, obchodní centra, historické budovy	*ENV 3: doprava a životní prostředí* *ENV 4: naše obec, náš životní styl*
Lidé kolem nás			
OVO 4: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	*DV: vypráví, při jakých příležitostech se setkává širší rodina* *DV: pojmenuje příbuzenské vztahy v rodině s určením otcovy a matčiny strany* *DV: hovoří o pravidlech chování v ro-dině, pojmenuje svoji pravidelnou účast na chodu domácnosti*	Rodina – příbuzenské vztahy, oslavy, tradice Role v rodině, pravidla chování a soužití v rodině	*OSV 7: dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc* *MkV 2: právo všech lidí žít společně*
OVO 5: odvodí význam a potřebu růz-ných povolání a pracovních činností	*DV: zná povolání svých rodičů i blízkých příbuzných a dokáže jedno-duše popsat, co se dělá v daném povolání* *DV: vyvozuje potřebu i význam povolání(pro rodinu, společnost, kolektiv)* *DV: uvědomuje si rozdíl mezi psychic-kou a fyzickou prací*	Povolání, práce, řemesla ***Fyzická a psychická práce*** Relaxace – volný čas	*VDO 2: přijímat odpovědnost za svůj život*
OVO 6: projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	*DV: naslouchá různým názorům spolužáků* *DV: vychází vstříc přiměřeným požadavkům* *DV: umí dát najevo svůj nesouhlas bez projevu agresivity či ironie*	Třída, škola – respektování různých povahových vlastností a dalších odlišností Spolužáci s různým zdravotním postižením	*OSV 6: vzájemné poznávání ve třídě* *OSV 7: respektování* **OSV 8: pravda a lež**
Lidé a čas			
OVO 7: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	*DV: pro orientaci v čase běžně používá kalendář* DV: v kalendáři s jistotou vyhledá datum svého narození i blízké rodiny *DV: popíše různá měřidla času* *DV: ví, kde získá informace o životě v dávných dobách*	Orientace v čase, časový řád	*OSV 3: organizace vlastního času* *OSV 4: dobrá organizace času*
OVO 8: pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	*DV: pojmenuje významné rodáky a přiřadí k nim danou činnost* *DV: sestavuje „encyklopedii" významných osobností – sportovní a kulturní* *DV: interpretuje báje a pověsti spjaté s místním okolí*	Jak žili lidé dříve *Významné osobnosti současnosti i nedávné minulosti* Regionální báje a pověsti	
Rozmanitost přírody			
OVO 9: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	*DV: na základě vlastních pozorování ví, v jaké podobě se v přírodě nachází voda a jak mění svoji podobu* *DV: popíše a jednoduše zakreslí koloběh vody v přírodě* DV: vyjmenuje základní podmínky života na Zemi *DV: ví, jaký význam má Slunce pro život na Zemi* *DV: pozoruje a zaznamenává délku a intenzitu světla v ročních obdobích* *DV: ví, při jaké teplotě voda mění své skupenství* *DV: uvědomuje si důležitost vzduchu*	Neživá příroda – podmínky života na Zemi Slunce – Země Voda Světlo, teplo Teplota Vzduch	*ENV 2: voda, ovzduší, energetické zdroje*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	pro život a co je zdrojem kyslíku *DV: uvědomuje si vztah lidí k životnímu prostředí : čistota vody, vzduchu* *DV: navrhuje opatření ke zvýšení čistoty ovzduší a vody* *DV: rozlišuje správné a špatné v cho-vání lidí k přírodě*	Čistota životního prostředí Ochrana životního prostředí	*ENV 3: vliv průmyslu na životní prostředí, ochrana životního prostředí*
OVO 10: roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	*DV: rozlišuje užitkové přírodniny* *DV: jednoduchým způsobem vysvětlí rozdíl mezi přírodninou a surovinou* *DV: ví, z jakých přírodnin se získávají suroviny: dřevo vlna, mléko, kůže* *DV: vysvětluje rozdíl mezi živou a neživou přírodou* *DV: pozoruje a popisuje, jakým způsobem probíhá výživa rostlin* *DV: zná v okolí obce chráněné přírodní druhy a uvědomuje si správné chování* *DV: uvádí příklady a porovnává kvetoucí a nekvetoucí rostliny* *DV: jednoduchým způsobem popíše rozdíl mezi rostlinami dřevnatými a dužnatými* *DV: vyvozuje a popisuje odlišnosti hub od rostlin*	Živá a neživá příroda Výživa rostlin Chráněné rostliny a živočichové Kvetoucí a nekvetoucí rostliny Dřeviny – stromy a keře Bylina Houby	*ENV 3: ochrana přírody*
OVO 11: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednodu-chých nástrojů a přístrojů	*DV: pozoruje, kdy se mění skupenství vody, měření zapisuje* *DV: pozoruje a zapisuje koloběh vody v přírodě* *DV: pozoruje a zapisuje intenzitu slunečního světla* *DV: voda, důležitá součást života – provádí jednoduchá pozorování* DV: provádí jednoduchá měření: délka, hmotnost, objem, teplota *DV: k měření používá správné nástroje, provádí zápisy zpozorování a měření*	Pracovní nástroje a jejich užívání Veličiny: délka, hmotnost, objem, teplota	*OSV 10: řešení učebních problémů* *OSV 11: odpovědnost, spolehlivost*
Člověk a jeho zdraví			
OVO 12: uplatňuje základní hygienic-ké, režimové a jiné zdravotně preven-tivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	*DV: vysvětlí rozdílnosti člověka od ostatních savců* *DV: vnímá rozdíly mezi pohlavím* *DV: učí se respektovat odlišné pohlaví* *DV: uvědomuje si, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu tělu škodí* *DV: vyjmenuje zásady zdravého způsobu života a snaží se je dodržovat* *DV: ví, jaké látky by měla obsahovat zdravá výživa* *DV: vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky)* *DV: rozlišuje smyslová ústrojí a některé důležité vnitřní orgány: ledviny, plíce a žaludek*	Lidské tělo Stavba těla rostlin, savců, ptáků a člověka Zdravý životní styl Návykové látky	*OSV 2: moje tělo, co o sobě vím* *OSV 11: odpovědnost, spolehlivost*
OVO 13: dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	*DV: zná rozdíl mezi nemocí úrazem* *DV: uvědomuje si souvislosti mezi výživou a zdravím* DV: respektuje pravidla kolektivních her *DV: pravidelným pohybem pomáhá ke zdravému životnímu stylu*	Nemoc a úraz Zdravá výživa Pravidla při hrách, první pomoc Pravidelný pohyb jako součást zdravého životního stylu	*VDO 2: respektování pravidel, odpovědnost za své činy a chování*
OVO 14: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požá-dá	*DV: upozorní na podezřelé chování neznámého jedince* *DV: umí odmítnout nepříjemnou komunikaci*	Osobní bezpečí Komunikace s neznámým jedincem Instituce a organizace poskytující pomoc	*OSV 7: podpora, pomoc* *OSV 8: předstírání v komunikaci*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	*DV: ví, kam se obrátí o pomoc či radu*		
OVO 15: uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	*DV: respektuje pravidla silničního provozu* *DV: umí používat hromadné dopravní prostředky (vlak, autobus) a ví, jak se v nich správně chovat* *DV: ví, jak se správně chovat v silničním provozu jako chodec* *DV: připravuje se na roli cyklisty* *DV: ví, že jako cyklista se pohy-buje v doprovodu* *DV: jako cyklista používá správné ochranné prostředky*	Pravidla silničního provozu Hromadné dopravní prostředky Jsem chodec Budu cyklista	*VDO 2: přijímání odpovědnosti za své činy a chování*
OVO 16: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořád-ných událostech	*DV: respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech* *DV: zachovává chladnou hlavu při cvičeních (vyhlášení cvičného poplachu)*	Mimořádné události Cvičný poplach	*OSV 7: naslouchání, respektování*

Vzdělávací obsah předmětu ve 4. ročníku

Vyučovací předmět :	**Přírodověda**
Období – ročník :	**2.období – 4. ročník**
Počet hodin :	**2 hodiny**

Očekávané výstupy předmětu Přírodověda
Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

17. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
18. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
19. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
20. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
21. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
22. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

23. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci
24. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
25. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
26. orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích
27. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ A ČAS

28. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
29. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
30. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
31. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
32. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ROZMANITOST PŘÍRODY

33. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
34. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
35. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
36. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

37. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
38. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

39. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
40. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narozen
41. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
42. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
43. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
44. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
45. ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
46. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Tématické okruhy Přírodovědy ve 4. ročníku:

1. Země – Země, vesmír, Slunce, planety, družice Země, Měsíc, lety do vesmíru (základní informace)
2. podmínky života na Zemi – sluneční záření (světlo, teplo), voda, vzduch, půda
3. živá příroda – rostliny z různého prostředí, živočichové z různého prostředí, způsob výživy a stavba těla, funkce jednotlivých částí, projevy života, význam živočichů a rostlin v přírodě a pro člověka, péče člověka o živočichy a rostliny
4. člověk – základní ústrojí lidského těla: trávící, dýchací, oběhové a močopohlavní, jejich funkce v závislosti na nezbytných podmínkách života, péče o zdraví (prevence), první pomoc při úrazech
5. technika – elektrické přístroje a dětské hračky, bezpečnost při manipulaci s přístroji
6. ekologie – (nejde o ekologii jako vědu) ekosystémy v okolí školy, potravní řetězce, chráněná území, chráněné rostliny a živočichové, obecné zásady ochrany přírody a životního prostředí člověka
7. měření a vážení – délka, hmotnost, objem, čas, teplota

Cílové zaměření předmětu Přírodověda ve 4. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Přírodověda ve 4. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
OVO 2: určí světové strany v přírodě i podle mapy, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v pří-rodě	*DV: zná světové strany* *DV: rozlišuje světové strany v přírodě podle přírodních jevů (hvězdy, mrave-niště, stromy…)* *DV: přiřadí světové strany na mapě, zorientuje mapu v přírodě* *DV: zná zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* *DV: zná zásady poskytnutí první po-moci*	*Okolní krajina:* • světové strany • orientační body a linie • mapa • lidské tělo • první pomoc	*OSV 1: dovednost zapamatování si* *OSV 2: moje tělo,moje psychika,* *OSV 9: řešení konfliktů, dovednost pro kooperaci* *VDO 1: demokratické vztahy*
OVO 3: vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky	*DV: přiřadí barvy na mapě k přírod-ním podmínkám* *DV: srovnává přírodní podmínky v okolí svého bydliště s krajskými (re-gionálními)*	*Okolní krajina:* • Místní oblast :vliv krajiny na život lidí, rostlinstvo a živočiš-stvo-zvláštnosti • Obec: poloha v krajině, význač-né přírodní body v okolí	*EV 1: lidské sídlo (umělý ekosystém)* *EV 3: zemědělství a doprava a životní prostředí* *EV 4: naše obec*
OVO 4: vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody	*DV: zná chráněné krajinné oblasti, území v okolí obce (v nejbližším regi-onu)*	Okolní krajina: • působení lidí na krajinu • orientační body – nejvyšší hora, vodstvo	*EV 4: náš životní styl, životní pro-středí a zdraví*
OVO 5: zprostředkuje ostatním zkuše-nosti a zážitky z vlastních cest a po-rovná přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	*DV: vypravuje svých prožitcích* *DV: porovnává přírodu v okolí svého bydliště s širším okolím (region,kraj)*	Okolní krajina: • tvary zemského povrchu • rozšíření půd, zemědělství • zajímavosti	*ENV 3: zemědělství a životní pro-středí*
Lidé kolem nás			
OVO 8: rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci	*DV: zná členy své rodiny a zná jejich role v rodině*	Rodina: role v rodině, příbuzenské a me-zigenerační vztahy, život a fun-	*OSV 3: plánování učení a hry, stanovování osobních cílů*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	DV: uvědomuje si mezigenerační vztahy (nejbližší příbuzenstvo) *DV: umí vysvětlit jednotlivé zaměstnání členů rodiny* *DV: popisuje volný čas rodiny, kolik volného času tráví rodina pohromadě, kolik času má každý člen rodiny na své zájmy* *DV: definuje rodinná pravidla sluš-ného chování* *DV: pojmenuje svoji pomoc slabším členům rodiny*	kce rodiny, zaměstnání a volný čas Chování lidí: vlastnosti lidí, pomoc slabším, pravidla slušného chování	*OSV 7: péče o dobré vztahy v rodině (třídě), respektování, podpora, pomoc*
OVO 9: rozpozná ve svém okolí jednání a chování (ve vztahu k příro-dě), která se tolerovat nemohou	*DV: zná zásady ochrany životního prostředí* *DV: začíná si uvědomovat důležitost třídění odpadu (informační zdroje)* *DV: uvědomuje si rozdíl mezi sou-kromým a státním* *DV: posuzuje a hodnotí chování lidí ve vztahu k přírodě*	Chování lidí: • Ochrana životního prostředí • ***Třídění odpadu*** • Právo a spravedlnost ve vztahu k přírodě • Základní globální problémy – problémy životního prostředí, problémy konzumní společnosti	*EV 3: odpady a hospodaření s odpa-dy, ochrana přírody,* *EV 4: ekologický problém a způsoby řešení*
OVO 11: poukáže v nejbližším přírodním a společenském prostředí na změny a problémy, navrhne zlepšení životního prostředí obce	*DV: uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu rostlin a živočichů* *DV: aktivně se zapojuje při ochraně přírody ve svém okolí* *DV: chová se v chráněných oblastech podle zásad, které ukládá návštěvní řád* *DV: aplikuje jednoduché třídění od-padu* *DV: uvědomuje si živelné pohromy a ekologické katastrofy* *DV: důležitost šetření elektrickou energií a pitnou vodou* *DV: znečištění ovzduší, vhodné cho-vání v případě zvýšené koncentrace* *DV: ekologické druhy dopravy* *DV: opatření prováděná pro zlepšení životního prostředí obce (regionu)*	Právo a spravedlnost: • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, chování lidí ve vztahu k přírodě Vlastnictví: státní a soukromé (cho-vání lidí k různým druhům vlast-nictví)	*EV 3: – význam ochrany životního prostředí, změny v krajině (krajina dříve a dnes)* *EV 4: možnosti a způsoby ochrany životního prostředí, naše obec a náš životní styl*
Lidé a čas			
OVO 13: využívá knihoven, sbírek muzeí a archivů jako zdroje informací ke zdůvodnění základního významu chráněných částí přírody	*DV: vyhledává informace o přírod-ních podmínkách regionu* *DV: navštěvuje vhodné výstavy a expozice*	Základní globální problémy	*EV 4: prostředí a zdraví*
Rozmanitost přírody			
OVO 17: objevuje a zjišťuje propo-jenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody	*DV: základní projevy života, podmínky života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin (různé druhy organizmů)* *DV: zná základní společenstva v okolí školy, obce – rozpozná vzájemné vztahy mezi organismy, některé příčiny porušování rovnováhy*	Základní podmínky života: voda, vzduch, půda	*ENV 2: voda, ovzduší (čistota ovzdu-ší), půda – zdroj výživy*
OVO 18: vysvětlí na základě elemen-tárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru rozdělení času a střídání ročních období	*DV: chápe vztahy mezi planetami,* *DV: vyjmenuje planety sluneční sou-stavy* *DV: vnímá planetu Zemi jako součást vesmíru* *DV: uvědomuje si nutnost ves-mírného bádání – lety do vesmíru*	Vesmír a Země: Sluneční soustava, planety, den a noc, roční období	
OVO 19: zkoumá základní společen-stva ve vybraných lokalitách regionu	*DV: popíše základní projevy života na konkrétních organismech,* *DV: prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu*	Živočichové • znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob ži-vota	*ENV 4: rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, náš životní styl*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	i jednoduché klíče a atlasy	• základní skupiny živočichů, zá-stupci a jejich poznávání • stavba těla vybraných živočichů a funkce jednotlivých částí jejich těla • základní rozdíly mezi savci, ptáky, plazy, rybami, oboj-živelníky, hmyzem • význam přírody pro člověka • význam chovu domácích zvířat • živočichové ve volné přírodě, chov zvířat v zajetí - ZOO • potravní závislosti v přírodě • rostliny – stavba těla, repro-dukce, význam pro přírodu i člověka	
OVO 20: porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech.	*DV: pozoruje základní podmínky života ve vztahu k podnebí a počasí, zakládá jednoduché pokusy (voda, vzduch, půda, světlo – tma)*	Voda a vzduch: oběh vody v přírodě, proudění vzduchu Den a noc, roční období Význam ovzduší, vodstva, půd, rost-linstva a živočišstva na Zemi Podnebí a počasí	*EV 4: prostředí a zdraví, způsoby ochrany zdraví*
OVO 21: zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	*DV: zná konkrétní činnosti člověka v přírodě (těžba nerostů, zemědělská půda, energetické zdroje – elektrárna, průmysl – znečištění ovzduší)*	Nerosty a horniny: • hospodářsky významné horniny a nerosty • zvětrávání Půda: vznik půdy a její význam Voda: • výskyt, vlastnosti a formy vody • oběh vody v přírodě Vzduch: • vlastnosti, složení, proudění • význam pro život • hoření látek	*ENV 2: přírodní zdrojea vlivy na prostředí*
OVO 22: založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhod-notí a vysvětlí výsledky pokusu	*DV: pozoruje a třídí látky, pozoruje a zapisuje vlastnosti látek (lupa), voda, nerosty, horniny, rostliny, zakládá herbář*	Látky a jejich vlastnosti: • třídění látek • změny látek a skupenství • vlastnosti porovnání látek • vážení a měření veličin (délka, hmotnost, objem, čas, teplota) Herbář	*OSV 1: cvičení pro řešení problému* *OSV 5: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity*
Člověk a jeho zdraví			
OVO 23: využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způso-bu života	*DV: zná základní stavbu lidského těla, srovnává s ostatními živočichy (savci, ryby, plazi, ptáci)* *DV:ví, co je zdravý způsob života (životospráva, denní režim, odpo-činek, pitný režim, nemoc - úraz, úra-zová zábrana)* *DV:vnímá reklamní vlivy na zdravý životní styl*	Lidské tělo: základní stavba (smysl-ové vnímání) Péče o zdraví, zdravá výživa	*OSV 6: vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí* *MV 1 – kritický přístup k reklamnímu sdělení*
OVO 24: rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývo-ji dítěte před a po jeho narození	*DV: uvědomuje si etapy života po na-rození: předškolák, školák, dospělost*	Lidské tělo, vývoj lidského těla	*OSV 6: odlišnosti různých věkových skupin*
OVO 25: účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob; uplatňuje základní dovednosti a návy-ky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	*DV: sestavuje svůj denní režim s účelným a efektivním využíváním času s ohledem na oprávněné nároky rodiny a školy*	Denní režim učení a volný čas pomoc blízkým osobám	**OSV 4: dobrá organizace času**
OVO 26: uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdra-ví	*DV: zná a orientuje se v situacích ohrožujících život* *DV: uvědomuje si každodenní ne-bezpečí na silnicích (bezpečná*	Dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty Krizové situace – šikana, týrání	*OSV 7: péče o dobré vztahy, res-pektování, podpora a pomoc, lidská práva* *MV 1: rozlišování mediálního sdělení od reality života*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
	cesta do školy) *DV: vnímá každodenní možnosti kri-zových situací*	Média – brutalita a jiné formy násilí	
OVO 27: předvede v modelových situ-acích jednoduché způsoby odmítání návykových látek	*DV: rozpozná běžná léčiva od lentilek* *DV: umí rozlišit lék jako pomocníka i nepřítele* *DV: zahraje různé situace ve kterých je kladen důraz na odmítání* *DV: uvědomuje si rizika návykových látek a prostředků*	Návykové látky a zdraví: tabák, alkohol, počítače (soustavná hra)	*OSV 10: dovednosti při řešení problémů, rozhodování z hlediska růz-ných typů problémů* *VDO 2: přijímat odpovědnost za své postoje a činy, právo říci „Ne“*
OVO 28: uplatňuje základní doved-nosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	*DV: dodržuje zásady zdravé výživy* *DV: zná význam otužování* *DV: rozlišuje a posuzuje brutalitu a jiné formy násilí (televize-realita)*	Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, brutalita a jiné formy násilí v médiích	*MV 2: různé typy sdělení, rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem*
OVO 29: ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	*DV: zná rozdíl mezi nemocí a úrazem, v rámci svých možností jim umí předcházet*	Nemoc (nachlazení, otužování, zdravá výživa, pitný režim) Úraz (drobná poranění – řezná, tržná rána a jejich ošetření) Služby odborné pomoci	
OVO 30: uplatňuje ohleduplné chová-ní k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v da-ném věku	*DV: orientuje se v bezpečném chování v kolektivu třídy a v zájmových skupi-nách,* *DV: rozpozná chování jednotlivých členů v rodinném prostředí, mezi vrstevníky*	Partnerství, rodina – pozitivní mezi-lidské vztahy	*OSV 7:– péče o dobré vztahy, lidská práva* *OSV 8: komunikace v různých skupi-nách*

Vzdělávací obsah předmětu v 5. ročníku

Vyučovací předmět :	**Přírodověda**
Období – ročník :	**2.období – 5. ročník**
Počet hodin :	**2**

Očekávané výstupy předmětu Přírodověda
Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

47. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
48. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
49. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
50. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
51. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
52. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

53. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci
54. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
55. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
56. orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích
57. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ A ČAS

58. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
59. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
60. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

61. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
62. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ROZMANITOST PŘÍRODY

63. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
64. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
65. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
66. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
67. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
68. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

69. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
70. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narozen
71. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
72. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
73. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
74. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
75. ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
76. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Tématické okruhy Přírodovědy v 5. ročníku:

1. Země: postavení Země ve vesmíru, Slunce, planety, hvězdy, základní seznámení s magnetickou a gravitační silou, pohyby Země, střídání dne a noci, letní a zimní den
2. neživá příroda: některé důležité nerosty a horniny, jejich zvětrávání, hospodářské využití, horniny a nerosty v regionu, neobnovitelné přírodní zdroje
3. půda: její význam, druhy, využívání, zúrodňování, ochrana
4. zkoumání látek: experimenty s porovnáváním tvarů, velikostí, vlastností látek skupenstvím, jednoduché třídění látek
5. věda a lidské poznání: věda jako projev lidského ducha a vůle i jako zdroj pokroku, její naděje i rizika
6. živá příroda: pozorování, určování a základní třídění rostlin (semenné, výtrusné, houby, mikroorganismy - na příkladech), pozorování,určování a základní třídění živočichů obratlovci, bezobratlí - příklady
7. přírodní společenstva: (louka, pole, les, rybník) potravní řetězce a pyramidy, rovnováha v přírodě
8. člověk: stavba lidského těla, kostra, vnitřní a smyslové orgány, správná životospráva, zodpovědnost za své zdraví, původ jedince a druhu, etapy života

Cílové zaměření předmětu Přírodověda v 5. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Přírodověda ve 5. ročníku směřuje k tomu, že žák:

- získané pracovní návyky používá v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- pojmenovává a zapisuje pozorované skutečnosti ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- si utváří ohleduplné chování člověka a společnosti k přírodě a hledá možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- se přirozeně vyjadřuje o pozitivních citech ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevuje a poznává všechno, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznává podstatu zdraví i příčin nemocí, upevňuje prevenci své chování vůči sobě samému svému okolí

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		Místo, kde žijeme	
OVO 2: určí světové strany v přírodě i podle mapy, řídí se podle zásad bez-pečného pohybu a pobytu v přírodě	*DV: rozlišuje světové strany na mapě i glóbu* *DV: přiřadí světové strany na mapě, zorientuje mapu v přírodě, podle mapy a orientačních bodů se pohy-buje v terénu* *DV: zná a uplatňuje zásady bezpeč-ného pohybu a pobytu v přírodě* *DV: zná zásady poskytnutí první po-moci, ví jak poskytnout první pomoc*	*Česká republika* Orientační body a linie Mapa Lidské tělo První pomoc	*OSV 1: dovednost zapamatování si* *OSV 2: moje tělo,moje psychika* *OSV 9: řešení konfliktů, dovednosti pro kooperaci* *VDO 1: demokratické vztahy*
OVO 3: vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky	*DV: ví, co znamenají vrstevnice na mapě* *DV: srovnává krajské přírodní pod-mínky s Českou republikou*	*Okolní krajina:* • Česká republika – vliv krajiny na život • lidí, rostlinstvo a živočiš-stvo – • zvláštnosti • význačné přírodní body v ČR (hory, • řeky, nížiny…)	*EV 1: lidské sídlo (umělý ekosystém)* *EV 3: zemědělství a doprava a život-ní prostředí* *EV 4 – naše obec*
OVO 4: vyhledává typické	*DV: zná chráněné krajinné oblasti, území*	Česká republika:	*EV 4: náš životní styl, prostředí a zdraví*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
regionální zvláštnosti přírody	*v České republice*	• působení lidí na krajinu • orientační body – nejvyšší hora, • vodstvo	
OVO 5: zprostředkuje ostatním zkuše-nosti a zážitky z vlastních cest a po-rovná přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	*DV: vypravuje o svých prožitcích z dovolené a návštěvě jiných zemí (Evropa)* *DV: porovnává přírodu v okolí svého bydliště s širším okolím České re-publiky*	Česká republika: tvary zemského po-vrchu, rozšíření půd, zemědělství Zajímavosti: Postavení Země ve Vesmíru, Evropa (časová pásma, střídání dne a noci, roční období – souvislosti)	*EV 3: zemědělství a životní prostředí*
Lidé kolem nás			
OVO 9: rozpozná ve svém okolí jednání a chování (ve vztahu k pří-rodě), která se tolerovat nemohou	*DV: zná a uplatňuje zásady ochrany životního prostředí* *DV: provádí třídění odpadu (infor-mační zdroje)* *DV: zná rozdíl mezi soukromým a tátním a rspektuje práva vlastníků* *DV: posuzuje a odnotí chování lidí ve vztahu k přírodě (špatné – dobré)*	Chování lidí: • Ochrana životního prostředí • Třídění odpadu • Právo a spravedlnost ve vztahu k • přírodě Základní globální problémy: • problémy životního prostředí, • problémy konzumní společnosti	*EV 3: odpady a hospodaření s odpa-dy, ochrana přírody,* *EV 4: ekologický problém a způsoby jeho řešení*
OVO 11: poukáže v nejbližším přírod-ním a společenském prostředí na změ-ny a problémy, navrhne zlepšení ži-votního prostředí obce	*DV: uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu rostlin a živočichů* *DV: aktivně se zapojuje při ochraně přírody ve svém okolí* *DV: chová se v chráněných oblastech podle zásad, které ukládá návštěvní řád* *DV: aplikuje jednoduché třídění od-padu ve škole a doma* *DV: uvědomuje si živelné pohromy a ekologické katastrofy v širším vní-mání (navrhuje opatření)* *DV: uvědoměle šetří elektrickou ener-gií a pitnou vodou* *DV: uvědomuje si případy znečištění ovzduší, zná a uplatňuje vhodné chování v případě zvýšené koncen-trace* *DV: zná ekologické druhy dopravy* *DV: zná opatření prováděná pro zlepšení životního prostředí obce (regionu)*	Právo a spravedlnost: • ohleduplné chování k přírodě a • ochrana přírody • chování lidí ve vztahu k přírodě Vlastnictví: státní a soukromé (chování lidí k různým druhům vlastnictví) • Situace hromadného ohrožení: povodeň • znečištěné ovzduší • znečištěná voda • další případy ohrožení	*EV 3: význam ochrany životního prostředí, změny v krajině (krajina dříve a dnes)* *EV 4: možnosti a způsoby ochrany životního prostředí, naše obec a náš životní styl*
Lidé a čas			
OVO 13: využívá knihoven, sbírek muzeí a archivů jako zdroje informací ke zdůvodnění základního významu chráněných částí přírody	*DV: vyhledává a třídí informace o přírodních podmínkách České republiky* *DV: navštěvuje vhodné výstavy a expozice*	Základní globální problémy Významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti	***EV 4: prostředí a zdraví***
Rozmanitost přírody			
OVO 17: objevuje a zjišťuje propoje-nost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody	*DV: orientuje se v základních projevech života, zná základní podmínky života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin,* *DV: základní společenstva v České re-publice; vzájemné vztahy mezi orga-nismy, některé příčiny porušování rovnováhy*	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní projevy a potřeby, prů-běh a způsob života, výživa Stavba těla u některých druhů včetně reprodukčních orgánů, význam v pří-rodě a pro člověka	*EV 2: voda, ovzduší (čistota ovzduší), půda – zdroj výživy*
OVO 18: na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru vysvětlí souvislost s rozdě-lením času a střídáním ročních období	*DV: vnímá postavení Země ve sluneč-ní soustavě a vesmíru* *DV: vysvětlí střídání dne a noci a ročních období* *DV: rozlišuje rozmanitost podmínek života na Zemi* *DV: porovnává rostlinstvo a živočiš-stvo na Zemi* *DV: srovnává podnebí a počasí*	Vesmír a Země: sluneční soustava, den a noc, roční období Životní podmínky: rozmanitost podmínek na Zemi, rostlinstvo a živočišstvo na Zemi Podnebí a počasí	*EV 4: nerovnoměrnost života na Ze-mi, rozdílné podmínky* *prostředí, roz-dílný společenský vývoj na Zemi* *MV 1: kritický přístup ke zpravo-dajství, chápání podstaty mediálního sdělení* *MV 2: vztah mediálního sdělení a so-ciální zkušeností*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 19: zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu	*DV: popíše základní projevy života na konkrétních organismech,* *DV: prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*	**Živočichové** • znaky života, životní potřeby a projevy, • průběh a způsob života • základní skupiny živočichů, zástupci • a jejich poznávání • stavba těla vybraných živočichů • a funkce jednotlivých částí jejich těla • základní rozdíly mezi savci, ptáky, • plazy, rybami, obojživelníky, • hmyzem • význam přírody pro člověka • význam chovu domácích zvířat • živočichové ve volné přírodě, chov • vířat v zajetí - ZOO • potravní závislosti v přírodě	*EV 4: rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, náš životní styl*
OVO 20: na základě pozorování po-rovnává základní projevy života na konkrétních organismech	*DV: Pozoruje základní podmínky ži-vota ve vztahu k podnebí a počasí na Zemi a vzhledem k Vesmíru*	Voda a vzduch: oběh vody v přírodě, proudění vzduchu Planety sluneční soustavy Podnebí a počasí na Zemi Postavení Země ve vesmíru	*EV 4: prostředí a zdraví, způsoby ochrany zdraví*
OVO 21: zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdra-ví člověka podporovat nebo poško-zovat.	*DV: Zná konkrétní činnosti člověka v přírodě (těžba nerostů, zemědělská půda, energetické zdroje – elektrárna, průmysl – znečištění ovzduší)*	Nerosty a horniny: • hospodářsky významné horniny • a nerosty • zvětrávání Půda: vznik půdy a její význam Voda: • výskyt, vlastnosti a formy vody • oběh vody v přírodě Vzduch: • vlastnosti, složení, proudění • význam pro život • hoření látek	*EV 2: přírodní zdroje a vlivy na prostředí*
OVO 22: založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhod-notí a vysvětlí výsledky pokusu	*DV: Zná zdroje energie – uvědomuje si rizika a nebezpečí elektrické ener-gie*	Elektrická energie – zapojování jednoduchých obvodů	
Člověk a jeho zdraví			
OVO 23: využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	*DV: zná základní stavbu lidského těla, uvědomuje si pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou* *DV: ví, co je zdravý způsob života (intimní a duševní hygiena)* *DV: vnímá reklamní vlivy na zdravý životní styl*	Lidské tělo – základní stavba důležité vnitřní orgány lidského těla Péče o zdraví, zdravá výživa	*OSV 6: vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí*
OVO 24: rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	*DV: uvědomuje si etapy života před a po narození* *DV: seznamuje se se základy lidské reprodukce (porovnání s ostatními organizmy)*	Lidské tělo, vývoj lidského těla	*OSV 6: odlišnosti různých věkových skupin*
OVO 25: účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	*DV: sestavuje a dodržuje svůj denní režim s účelným a efektivním využí-váním času s ohledem na oprávněné nároky rodiny a školy*	Denní režim Učení a volný čas Pomoc blízkým osobám	*OSV 4: dobrá organizace času*
OVO 26: uplatňuje účelné způsoby chování	*DV: zná a orientuje se v situacích ohrožujících život*	Dopravní výchova: bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
v situacích ohrožujících zdra-ví	*DV: uvědomuje si každodenní nebezpečí na silnicích (bezpečná cesta do školy)* *DV: vnímá každodenní možnosti kri-zových situací*	a cyklisty Krizové situace: šikana, týrání, sexuální zneužívání (omezování osobní svobody) Přírodní katastrofy: povodeň, vichřice Média: brutalita a jiné formy násilí	*OSV 7: péče o dobré vztahy, respekto-vání, podpora a pomoc, lidská práva* *MV 1: rozlišování mediálního sdělení od reality života*
OVO 27: předvede v modelových si-tuacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	*DV: uvědomuje si rizika návykových látek a prostředků*	Návykové látky a zdraví – tabák, alkohol, počítače (soustavná hra)	
OVO 28: uplatňuje základní doved-nosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	*DV: zná rozdíl mezi nemocí a úrazem, v rámci svých možností jim umí před-cházet* *DV: seznamuje se s nebezpečím HIV /AIDS*	Nemoc (nachlazení, otužování, zdravá výživa, pitný režim) Úraz (drobná poranění – řezná, tržná rána a jejich ošetření) Služby odborné pomoci Základy sexuální výchovy (cesty nákazy)	
OVO 29: ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	*DV: orientuje se v bezpečném chování v kolektivu třídy, v zájmových sku-pinách, v rodinném prostředí, mezi vrstevníky*	Partnerství, rodina: pozitivní mezilidské vztahy	*OSV 7: péče o dobré vztahy, lidská práva* *OSV 8: komunikace v různých skupi-nách*
OVO 30: uplatňuje ohleduplné chová-ní k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	*DV: rozlišuje vnější znaky muže a ženy, vnímá biologické a psychické změny v dospívání,* *DV: seznamuje se s etickou stránkou sexuality*	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	*OSV 4: předcházení stresům v mezi-lidských vztazích*

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda ve 4. ročníku

Vyučovací předmět :	**Vlastivěda**
Období – ročník :	**2.období – 4. ročník**
Počet hodin :	**1 hodina**

Očekávané výstupy předmětu Vlastivěda:
Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

1. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
2. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
3. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
4. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
5. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
6. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

7. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci
8. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
9. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
10. orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích

11. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ A ČAS

12. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
13. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
14. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
15. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
16. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ROZMANITOST PŘÍRODY

17. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
18. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
19. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
20. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
21. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
22. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

23. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
24. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narozen
25. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
26. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
27. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
28. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
29. ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
30. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Cílové zaměření předmětu Vlastivěda ve 4. ročníku

Vzdělávání v předmětu **Vlastivěda** ve 4. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu ke kulturním a společenským výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

Tématické okruhy Vlastivědy ve 4. ročníku

1. světové strany: orientace v místní krajině, plán okolí školy
2. chci být dobrý cyklista: základní pravidla pohybu v silničním provozu, pasivní a aktivní bezpečnost
3. hospodářství: výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny
4. seznámení s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny
5. mapa České republiky, sousední státy, hlavní město Praha, nejvyšší pohoří, řeky, státní symboly, region ve kterém žiji, kulturní a průmyslové centrum, obyvatelé krajiny, města, průmysl, vesnice, venkov, zemědělství, exkurze do zajímavých míst
6. dějiny vlasti: pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa a regionu. Svědectví práce našich předků uchované v památkách

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
OVO 1: určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	*DV: zná a uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* *DV: chce být dobrým cyklistou-základní pravidla pohybu v silničním provozu, pasivní a aktivní bezpečnost*	*Obec, město, Česká republika: mapa, orientační body a linie* První pomoc BESIP – dopravní značky, křižovatky, pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty	*OSV 1: dovednost zapamatování si* *OSV 9: řešení konfliktů, dovednost pro kooperaci* *VDO 1: demokratické vztahy*
OVO 2: určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	*DV: rozlišuje světové strany na mapě* *DV: přiřadí světové strany na mapě, zorientuje mapu v přírodě, podle mapy a orientačních bodů se pohybu-je v terénu*	*Mapa ČR – zemský povrch, nížiny, pohoří, vodní toky a plochy*	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		Regionální turistická mapa	
OVO 3: rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map naší republiky	*DV: pracuje s plánem obce, popíše cestu do školy ze svého bydliště, označí „kritické body“ bezpečné cesty do školy, navrhne řešení* *DV: seznámí se s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny*	Obec, město, místní krajina Zemský povrch a jeho tvary, vliv kra-jiny na život lidí, působení lidí na kra-jinu	*VMEGS 2: naše vlast a Evropa*
OVO 4: vyhledává jednoduché údaje o sídlištích lidí na mapách naší republiky	*DV: poznává dějiny vlasti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa a regionu.* *DV: svědectví práce našich předků uchované v památkách.*	Báje a pověsti regionu, historické zvláštnosti regionu (UNESCO, hrady a zámky, významné památky)	
OVO 4: vyhledává typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického	*DV: seznámení s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny* *DV: pozná mapu České republiky, sousední státy, nejvyšší pohoří, řeky, nížiny* *DV: region ve kterém žiji, kulturní a průmyslové centrum regionu, obyvatelé krajiny, města, průmysl, vesnice, venkov, zemědělství, exkurze do zajímavých míst*	Mapa České republiky Regiony ČR – surovinové zdroje, výroby, služby a obchod	*VMEGS 1: rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích*
OVO 5: zprostředkuje ostatním zkuše-nosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	*DV: vypráví a vyhledává na mapě místo svého prázdninového pobytu* *DV: hovoří, zaznamenává a porovnává místo svého pobytu s místem bydliště*	Regiony ČR	
OVO 6: rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	*DV: poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy* *DV: rozlišuje státní symboly a jejich význam,* *DV: zná místní samosprávu a státní správu*	Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR Státní správa a samospráva (třídní, místní, krajská), státní symboly	*VDO 2: základní principy demokra-tického státu*
Lidé kolem nás			
OVO 7: vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v ro-dině, v obci	*DV: vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole* *DV: respektuje pravidla soužití v rodině,* *DV: zná a respektuje pravidla soužití v obci, uvědomuje si možné následky při porušování pravidel* *DV: zná a respektuje pravidla silničního provozu v obci*	Státní správa a samospráva pravidla soužití – třídní, školní, spole-čenská Práce městské a státní policie	*VDO 2: základní principy a hodnoty demokratického systému* *VDO 4: základní kategorie fungování demokracie: zákon spravedlnost, řád, norma, právo, morálka)*
OVO 9: rozpozná ve svém okolí je-dnání a chování, která nemohou tole-rovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	*DV: všímá si, registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spo-luobčanů; navrhne opatření a řešení*	Soužití lidí: obchod, firmy, zájmová sdružení a spolky, pomoc nemocným a sociálně slabším Právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povin-nosti žáků školy, protiprávní chování	*VDO 2: Listina základních práv a svobod, přijímání odpovědnosti za své postoje a činy* *VDO 4: základní kategorie fungování demokracie*
OVO 10: orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	*DV: vnímá a popisuje různé druhy vlastnictví a hospodářství - výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny*	Vlastnictví: soukromé, veřejné, osob-ní, společné Hmotný a nehmotný majetek, peníze	
OVO 12: pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochope-ní vztahů mezi ději a mezi jevy	*DV: orientuje se v čase, rozumí dějinám jako časovému sledu událostí* *DV: orientuje se v kalendáři a na jeho základě je schopen určit roční období*	Orientace v čase a časový řád: určo-vání času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, letopočet Dějiny jako časový sled událostí	
OVO 13: využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	*DV: umí vyhledávat regionální památky, zajímá se o možnosti péče o památky* *DV: seznamuje se s minulostí kraje a předků*	Regionální památky, péče o památky (UNESCO), lidé pečující o památky	*VMEGS 3: kořeny a zdroje evropské civilizace*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 14: rozeznává současné a minu-lé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	DV: uvědomuje si proměny způsobu života z historického hledisky (na základě vyprávění pamětníků či jiných zdrojů informací) *DV: vnímá rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby*	Současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	*VMEGS 3: klíčové mezníky evropské historie*
OVO 15: srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v mi-nulosti a současnosti s využitím regio-nálních specifik	*DV: seznamuje se s pověstmi regionu i ČR*	Minulost v našem životě, svědectví našich předků	
OVO 16: objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a vý-znamných dnů	*DV: poznává současnost a minulost v našem životě z hlediska významných dnů a státních svátků*	*Současnost a minulost v našem životě – významné dny a státní svátky*	*VMEGS 3: klíčové mezníky evropské historie*

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda v 5. ročníku

Vyučovací předmět :	**Vlastivěda**
Období – ročník :	**2.období – 5. ročník**
Počet hodin :	**1**

Očekávané výstupy předmětu Vlastivěda:
Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

31. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
32. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
33. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
34. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
35. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
36. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

37. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci
38. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
39. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
40. orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích
41. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ A ČAS

42. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
43. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
44. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
45. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
46. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ROZMANITOST PŘÍRODY

47. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
48. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
49. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
50. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
51. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

52. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

53. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
54. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narozen
55. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
56. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
57. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
58. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
59. ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
60. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Tématické okruhy předmětu Vlastivěda v 5. ročníku

1. mapa: měřítko, poledníky, rovnoběžky, další značky na mapě
2. Česká republika: státoprávní uspořádání, instituce demokratického státu, jejich vzájemné vztahy a vztahy mezi občanem a těmito institucemi (prezident, parlament,vláda, zákony, soudy, volby)
3. Praha: hlavního město republiky, jeho minulost a současnost
4. základní poznatky o regionech ČR: města, průmysl, zemědělství, obyvatelstvo, surovinové a energetické zdroje, zajímavosti v regionech
5. dějiny naší vlasti: časová přímka 0 - 2000 (rok, století, tisíciletí), nejvýznamnější osobnosti a události v našich dějinách (vycházet z literárního zpracování, ne data), regionální zajímavosti - vlastenecká výchova
6. doprava a cestování: vzájemně propojený svět, na kole jezdím bezpečně
7. za hranicemi ČR: Evropa, evropské státy, hlavní města sousedních států, poznatky získané cestováním dětí, svět - kontinenty, lidská společenství, elementární charakteristika kontinentů a jejich obyvatel, významné cesty a objevy

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		Místo, kde žijeme	
OVO 1: určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	*DV: ukáže polohu svého města (obce) na mapě, pracuje s mapou z hlediska měřítka* *DV: ukáže a určí na mapě poledníky, rovnoběžky, další značky na mapě*	*Česká republika:* • *orientační body a linie* • mapa – poledníky a rovnoběžky BESIP – pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty Cyklostezky v regionu	*VDO 2: občan jako odpovědný člen společnosti*
OVO 3: rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map	*DV: vyznačí na mapě ČR základní orientační body – významné řeky, pohoří, nížiny, přehrady* *DV: pozná polohu ČR v Evropě* *DV: uvědomuje si postavení ČR za hranicemi - Evropa, evropské státy, hlavní města sousedních států,* *DV: předává poznatky získané cestováním dětí,* *DV: svět - kontinenty, lidská spole-čenství, elementární charakteristika kontinentů a jejich obyvatel,* *DV: významné cesty a objevy*	Mapa ČR: zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu Evropa a svět – kontinenty, evropské státy , EU Cestování	*VMEGS 1: naši sousedé v Evropě, ži-vot dětí v jiných zemích*
OVO 3: vyhledává jednoduché údaje o sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	*DV: poznává dějiny vlasti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa a regionu* *DV: svědectví práce našich předků uchované v památkách.* *DV: seznamuje se s evropskou historií*	Báje a pověsti regionu, historické zvláštnosti regionu (UNESCO, hrady a zámky, významné památky) Řecké báje a pověsti,	*VMEGS 1: zvyky a tradice národů Evropy*
OVO 4: vyhledává typické regionální zvláštnosti osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického	*DV: vnímá soužití lidí na základě společného „evropského" domu* *DV: pozná nejbližší národní sousedy ČR, porovnává povrch, vodstvo* *DV: v rámci EU dokáže vyhledávat zvláštnosti a posuzuje jejich význam*	Evropa a EU	*VMEGS 2: – mezinárodní setkávání, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 5: zprostředkuje ostatním zkuše-nosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přího-du v naší vlasti i v jiných zemích	*DV: vypráví a zaznamenává osobní zkušenosti ze zahraničních cest* *DV: na základě vlastních zkušeností porovnává způsob života i přírodu* *DV: zprostředkovává ostatním pohled na život v zahraničí*	Evropa a EU	*VMEGS 2: mezinárodní setkávání, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů*
OVO 6: rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, sym-boly našeho státu a jejich význam	*DV: poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy* *DV: rozlišuje a zná státní symboly a jejich význam* *DV: zná místní samosprávu a státní správu, zná princip krajské samo-správy*	Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR Státní správa a samospráva (místní, krajská), státní a krajské symboly Symboly EU Česká republika: státoprávní uspořádání , instituce demokratického státu, jejich vzájemné vztahy a vztahy mezi občanem a těmito institucemi (prezi-dent, parlament, vláda, zákony, soudy, volby)	*VMEGS 2: státní a evropské symboly*
Lidé kolem nás			
OVO 7: vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, ve společnosti	*DV: vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole* *DV: respektuje pravidla soužití v ro-dině,* *DV: zná a respektuje pravidla soužití v obci, uvědomuje si možné následky při porušování pravidel* *DV: zná a respektuje pravidla silnič-ního provozu v obci (bezpečná jízda na kole)*	Státní správa a samospráva: pravidla soužití – třídní, školní, společenská Práce městské a státní policie BESIP – dodržování pravidel silničního provozu	*VDO 1: škola jako model demokratické společnosti, demokra-tická atmosféra a demokratické vztahy ve škole* *VDO 2: občan jako odpovědný člen společnosti*
OVO 9: rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	*DV: všímá si, registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spo-luobčanů, navrhne opatření a řešení* *DV: vnímá aposuzuje chování představitelů politických stran* *DV: seznamuje se s různými typy církví z historického hlediska v celosvětovém kontextu* *DV: uvědomuje si prvky a principy demokracie*	Soužití lidí – obchod, firmy, zájmová sdružení a spolky, pomoc nemocným a sociálně slabším Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a po-vinnosti žáků školy, protiprávní chování politické strany, církve	*VDO 2: – přijímá odpovědnost za své postoje a činy, práva a povinnosti občana* *VDO 3 – společenské organizace a hnutí*
OVO 10: orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	*DV: vnímá a popisuje různé druhy vlastnictví a hospodářství - výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny* *DV: uvědomuje si významné sociální problémy z evropského i světového hlediska, problémy konzumní společ-nosti*	Vlastnictví: soukromé, veřejné, osob-ní, společné Hmotný a nehmotný majetek, peníze a jejich hodnota (euro a ostatní měny) Doprava a cestování: vzájemně pro-pojený svět,	*VMEGS 1 – naši sousedé v Evropě, lidová slovesnost* *VMEGS 2 – život Evropanů a styl života evropských rodinách*
Lidé a čas			
OVO 12: pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pocho-pení vztahů mezi ději a mezi jevy	*DV: orientuje se v čase, rozumí dě-jinám jako časovému sledu událostí* *DV: orientuje se v kalendáři a na jeho základě je schopen určit roční období* *DV: poznává dějiny naší vlasti*	Orientace v čase a časový řád: určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, letopočet Dějiny jako časový sled událostí: časová přímka 0 - 2000 (rok, století, tisíciletí), nejvýznamnější osobnosti a události v našich dějinách (vycházet z literárního zpracování, ne data) Regionální zajímavosti – vlastenecká výchova	
OVO 13: využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí jako	*DV: umí vyhledávat regionální památky, zajímá*	Významné státní památky, péče o památky (UNESCO), lidé pečující o	*MV 1: poznávání vlastního*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
informačních zdrojů pro pochopení minulosti	*se o možnosti péče o památky* *DV: seznamuje se s minulostí kraje a předků* *DV: vnímá různé druhy a typy kultury, zná rozdíl mezi masovou kulturou a subkulturou*	památky Kulturní instituce Média , multikulturní společnost	*kulturního zakotvení* *MV 2: vztahy mezi kulturami* *MV 3: rovnocennost všech etnických skupin a kultur*
OVO 14: rozeznává současné a minu-lé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	*DV: uvědomuje si proměny způsobu života z historického hledisky (na základě vyprávění pamětníků či jiných zdrojů informací)* *DV: vnímá rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby*	*Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby*	
OVO 15: srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	*DV: seznamuje se se způsobem života a práce našich předků* *DV: k poznávání používá regionální specifika*	*Současnost a minulost v našem životě*	
OVO 16: objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a vý-znamných dnů	*DV: poznává současnost a minulost v našem životě z hlediska významných dnů a státních svátků ve vazbě na evropské soužití*	*Současnost a minulost v našem životě: významné dny a státní svátky* *Významné dny a státní svátky v Evropské unii*	*VMEGS 2: Den Evropy* *VMEGS 3: co Evropu spojuje a co ji rozděluje*

Vzdělávací oblast : **Umění a kultura**

Vyučovací předmět : **Hudební výchova**

Charakteristika předmětu

V předmětu Hudební výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti oboru hudební výchova.

V počáteční etapě základního vzdělání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Hudební výchova je charakterizována jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění dětské aktivity, spontánnosti i vlastního experimentování.
Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k :

- rozvoji hudebního sluchu
- rozvoji hudebního a emocionálního cítění
- objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností)
- práci s hudebně nerozvinutými žáky
- postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace;
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot;
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností;
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života;
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka hudební výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení: žák poznává smysl a cíl učení, vytváří si pozitivní vztah k učení tím, že: učitel žáka seznamuje se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové) a vše podpoří osobním příkladem

Kompetence k řešení problémů: žák se nenechá odradit počátečním nezdarem tím, že: učitel se snaží najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáhá odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince. Podpoří ho důvěrou.

Kompetence komunikativní: žák se učí dialogu se spolužáky, s učitelem, učí se rozumět a používat komunikační prostředky hudby tím, že: učitel učí žáka porozumět a pracovat s notovým záznamem, vysvětlí a na konkrétních příkladech ukáže, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé.

Kompetence sociální a personální: žák si začíná uvědomovat osobní zodpovědnost v rámci kolektivu, aktivně se zapojuje do kolektivních činností tím, že: učitel vybírá vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko melodickým doprovodem, připravuje různé soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině, pomáhá žákovi získat pocit potřebnosti, důležitosti, sebedůvěry.

Kompetence občanské: žák si začíná uvědomovat své povinnosti i svá práva, začíná si vytvářet svůj osobní vztah k instituci, kterou je škola, obec tím, že: učitel navštěvuje se žáky hudební besedy, divadelní představení, zajistí návštěvu koncertu v ZUŠ, připravuje se žáky veřejná vystoupení pro rodiče, pro děti z mateřské školky, pro staré lidi v domech s pečovatelskou službou apod.

Kompetence pracovní: žák si osvojuje základní hygienické, pracovní návyky, tím, že: učitel ho seznamuje se základy hlasové hygieny, učí správnému držení těla při zpěvu, demonstruje mu možnosti práce s lidským hlasem.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Hudební výchova

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1 *Rozvoj schopností poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování

OSV 2 *Sebepoznání a sebepojetí* **-** moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne

OSV 5 *Kreativita* **-** cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

OSV 6 *Poznávání lidí* – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě

OSV 7 *Mezilidské vztahy* – empatie a pohled na svět očima druhého,

OSV 8 *Komunikace* - řeč těla, řeč zvuků a slov

Vzdělávací obsah předmětu v 1. – 4. ročníku

Vyučovací předmět :	**Hudební výchova**
Období – ročník :	**1.období – 1.ročník**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
2. rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
3. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
4. reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
5. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
6. **rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální**

Cílové zaměření předmětu v 1. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 1.ročníku směřuje k těmto cílům:

- žák se učí hravou formou pracovat s dechem, hlasem, učí se tvořit hlavový tón
- žák je veden k čistému a rytmicky přesnému zpěvu intonačně jednoduchých písní
- učí se sluchem postihnout správné znění svého hlasu i svých spolužáků
- rytmizace a melodizace textu vede k pochopení, že se dá lidská řeč zapsat i v jiné podobě než slovní
- učí se poznávat rytmicko melodické nástroje Orffovského instrumentáře a seznámí se s nejjednoduššími technikami doprovodu, učí se jednoduchými pohybovými prvky vyjádřit průběh melodie, zaznamenat rytmické a tempové změny

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 1: *zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase* ***OVO 2:*** *melodizuje jednoduché texty*	DV: zpívá intonačně a rytmicky jednoduché písně DV: pokouší se melodizovat krátký úsek textu/říkadlo	Vokální činnosti: • Zásady hlasové hygieny. • Hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) • Zpěv intonačně jednoduchých písní v rozsahu jednočárkované oktávy. • Intonace: model ge, gage. • Melodizace říkadel. • Individuální práce s „nezpěváky“	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 6: Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě* *OSV 8: Komunikace - řeč zvuků a slov*
OVO 2: *rytmizuje jednoduché texty* ***OVO 3:*** *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*	DV: pokouší se rytmizovat krátký úsek textu/říkadlo DV: s pomocí učitele realizuje jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů	Rytmické činnosti: • Rytmus, metrum, pulsace písně. • Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel.. • Jednoduchý rytmický doprovod • (Orffovy hudební nástroje)	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 8: Komunikace: řeč zvuků a slov*
OVO 5: *rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*	DV: porovná dva tóny lišící se některou ze svých kvalit	Poslechové činnosti: • Tón – zvuk. • Rozlišení změny výšky tónu. • Analýza průběhu melodie (stoupá, klesá, opakované tóny). • Učitelův vzorový přednes písně. • Hudební pohádky	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace*
OVO 5: *rozlišuje jednotlivé kvality tónů*	DV: porovná dva tóny lišící se některou ze svých kvalit	Hudebně teoretické znalosti: • Pojmy: notová osnova, houslový klíč. • Vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva). • Grafický zápis melodie.	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování*
OVO 4*: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo*	DV: spontánně reaguje pohybem na hudbu	Hudebně pohybové činnosti: • Správné držení těla. • Rytmická chůze, běh. • Přísunný krok. • Dětské lidové hry. • Lidový tanec (mazurka).	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne* *OSV 7: Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého,* *OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov*
OVO 2:*melodizuje jednoduché texty* ***OVO 3:*** *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*	DV: pokouší se melodizovat krátký úsek textu/říkadlo DV: s pomocí učitele realizuje jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů	Instrumentální činnosti: • Hra na dětské zvonkohry. • Jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje	*OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích*

Vzdělávací obsah předmětu v 1. – 4. ročníku

Vyučovací předmět :	**Hudební výchova**
Období – ročník :	**1.období – 2. ročník**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
2. rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
3. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
4. reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
5. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

6. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v předmětu v 2. ročníku směřuje k:

- získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
- k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu písně
- schopnosti převádět lidskou řeč do rytmu a melodie, graficky ji zapsat (rytmizace a melodizace říkadel)
- rozvíjení tvořivosti, rytmického a harmonického cítění pomocí hry na dětské rytmicko melodické nástroje Orffovského instrumentáře
- schopnosti pohybem reagovat na hudbu, osvojují si základní pohybové dovednosti
- seznámení s výrazovými prostředky hudby pomocí hudebních pohádek

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
***OVO 1**: zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase* ***OVO 2**: melodizuje jednoduché texty*	DV: zpívá jednoduché lidové i umělé písně, pokouší se uplatňovat základní pěvecká pravidla DV: snaží se melodizovat krátký text/říkadlo pomocí vybraných intonačních modelů	Vokální činnosti: • Zásady hlasové hygieny • Dechová, hlasová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) • Lidová píseň • Umělá píseň • Melodizace říkadel pomocí intonačních modelů • Intonace: durový trojzvuk • Individuální práce s „nezpěváky“	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 6: Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě* *OSV 8: Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov*
***OVO 2**: rytmizuje jednoduché texty* ***OVO 3**: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*	DV: s dopomocí zachytí rytmus, metrum a pulsaci jednoduché písně DV: pokouší se rytmizovat krátký text DV: pokouší se samostatně realizovat jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů	Rytmické činnosti: • Rytmus, metrum, pulsace • Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel • Jednoduché ostinátní doprovody • (Orffovy hudební nástroje)	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 5: Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 8: Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov*
***OVO 5**: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby* ***OVO 6**: rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje*	DV: stručně verbálně popíše průběh melodie DV: vyjádří vybrané charakteristiky hudebního proudu v základních protikladech DV: sluchově rozliší základní skupiny nástrojů	Poslechové činnosti: • Sluchová analýza průběhu melodie • Rozlišení vzdáleností mezi tóny • Výrazové prostředky hudby • (krátké poslechové skladby) • Pojmy: smutně - vesele,rychle - pomalu,krátce - dlouze • Poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace*
***OVO 5**: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*	DV: v grafickém zápisu rozpozná výrazné změny dynamiky DV: rozliší 2/4 a 3/4 takt	Hudebně teoretické znalosti: • Takt, taktová čára, označení taktu • 2/4, 3/4 • Taktování 2/4 taktu • Dynamická znaménka p - f • Grafický zápis melodie	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání:cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 4: *reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku*	DV: spontánně reaguje pohybem na znějící hudbu DV: s pomocí učitele se snaží pohybem vyjádřit metrum, tempo, dynamiku	Hudebně pohybové činnosti: • Správné držení těla • Hudebně pohybové a taneční hry • Poskok, cval	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění-relaxace* *OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 7: Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého* *OSV 8: Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov*
OVO 2: *melodizuje jednoduché texty* ***OVO 3:*** *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*	DV: snaží se melodizovat krátký text/říkadlo pomocí vybraných intonačních modelů DV: pokouší se samostatně realizovat jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů	Instrumentální činnosti: • Jednoduché ostinátní doprovody na dětské nástroje Orffovského instrumentáře	*OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích*

Vyučovací předmět :	**Hudební výchova**
Období – ročník :	**1. období – 3. ročník**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:
1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
2. rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
3. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
4. reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
5. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
6. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Cílové zaměření předmětu v 3. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 3. ročníku směřuje k:
- získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
- dovednosti intonovat píseň s melodickou oporou hudebního nástroje na základě individuálních schopností
- získání zkušeností se čtením notového zápisu, učí se základním prvkům notopisu
- poznávání výrazových prostředků hudby (tempové, dynamické změny)
- nácviku jednoduché, nenáročné techniky hry na dětské nástroje Orffovského instrumentáře
- seznámení s lidovým tancem a s jednoduchými tanečními kroky

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 1*: zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase* ***OVO 2:*** *melodizuje jednoduché texty*	DV: zpívá lidové, umělé i populární písně pro děti s uplatněním základních pěveckých návyků DV: melodizuje říkadla/jednoduché texty pomocí osvojených intonačních modelů	Vokální činnosti: • Zásady hlasové hygieny • Dechová, hlasová, artikulační cvičení • (upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu,vázání tónů, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov) • Lidová píseň • Umělá píseň • Populární píseň pro děti • Melodizace říkadel pomocí intonačních modelů • Intonace: pětitónová stupnicová durová řada,	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 6: Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě* *OSV 8: Komunikace: řeč zvuků a slov*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		opakované tóny • Individuální práce s „nezpěváky“	
OVO 2: *rytmizuje jednoduché texty* ***OVO 3****: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*	DV: s dopomocí naznačí rytmus, metrum a pulsaci písně DV: samostatně rytmizuje jednoduchý text DV: samostatně realizuje jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů	Rytmické činnosti: • Rytmus, metrum, doprovod písně • Hra otázka – odpověď (příprava pro pochopení písňové hudební formy) • Rytmizace říkadel • Ostinátní rytmické doprovody • (Orffovy hudební nástroje)	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 8: Komunikace* - řeč zvuků a slov
OVO 5: *rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby* ***OVO 6:*** *rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*	DV: popíše průběh melodie DV: zachytí výrazné změny tempa a dynamiky DV: rozliší tóninu dur a moll DV: rozpozná základní hudební nástroje DV: rozliší skladby vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	Poslechové činnosti: • Sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby • Rozlišení tempových, dynamických změn, barvy hudebního nástroje • Sluchové rozlišení dur - moll tóniny • Skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • Hudební forma: rondo	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění-relaxace*
OVO 5*: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*	DV: v grafickém zápisu rozliší noty/tóny a porovná jejich jednotlivé kvality	Hudebně teoretické znalosti: • Takt 4/4 = C • Taktování ¾ taktu • Hodnoty not a pomlk (čtvrťová, půlová, celá, osminová) • Psaní not na linky, do mezer • Pojmy: repetice, legato, zesilovat, zeslabovat	*OSV 1: Rozvoj schopností poznává-ní: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení do-vedností zapamatování*
OVO 4: *reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*	DV: pohybem v prostoru vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie	Hudebně pohybové činnosti: • Hudebně pohybové a taneční hry • Orientace v prostoru,pohyb ve dvojicích • Krokové, běhové etudy	*OS2 2: Sebepoznání a sebepojetí - moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění-relaxace* *OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 7: Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého,* *OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov*
OVO 2: *melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem* ***OVO 3:*** *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*	DV: melodizuje říkadla/jednoduché texty pomocí osvojených intonačních modelů nebo podle své hudební fantazie DV: samostatně realizuje jednoduchý rytmický doprovod na některý z Orffových nástrojů	Instrumentální činnosti: • Jednoduché ostinátní doprovody na dětské nástroje Orffovského instrumentáře	*OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích*

Vzdělávací obsah předmětu ve 4. – 5. ročníku

Vyučovací předmět :	**Hudební výchova**
Období – ročník :	**2.období – 4.ročník**

Očekávané výstupy předmětu
Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
2. orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
3. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
4. rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
5. vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
6. rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
7. ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Cílové zaměření předmětu ve 4. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu ve 4. ročníku směřuje k:

- upevňování návyků správné hlasové hygieny
- intonačně čisté a rytmicky přesné interpretaci písně
- vytváření základů dvojhlasého zpěvu (kánon, držené prodlevové tóny), i s oporou melodického nástroje
- dalšímu prohloubení znalostí o hudbě českých i světových skladatelů
- k seznámení se základy hudební teorie, k dovednosti orientovat se v notovém zápise
- ke schopnosti pohybem sdělovat své pocity, nálady

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
OVO 1: *zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti* ***OVO 2:*** *orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje*	DV: zpívá lidové, umělé a populární písně pro děti dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, uplatňuje základní pěvecké návyky DV: pokouší se zpívat kánon DV: v hrubých obrysech se orientuje v zápisu jednoduché písně	Hlasová hygiena Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov, frázování) Lidová píseň (jednohlas, dvojhlas – kánon) Umělá píseň Populární píseň pro děti Melodizace textu Intonace: model edec, čtyřzvuk, spodní 5. stupeň	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení* *OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov,dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).* *MEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy* *ENV 4: Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)*
Rytmické činnosti			
OVO 3*: využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní* ***OVO 5:*** *vytváří v rámci svých*	DV: naznačí rytmus a metrum písně DV: vytváří a realizuje jednoduché rytmické doprovody písní pomocí hry na tělo nebo Orffových nástrojů	Rytmus, metrum,doprovod písně Předvětí závětí Rytmizace říkadel Rytmické doprovody písní (Orffovy hudební nástroje)	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení* *OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 8: Komunikace: řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz).*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace			
		Poslechové činnosti	
***OVO 6**: rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické změny*	DV: rozpozná výrazné melodické, rytmické, tempové a dynamické změny v proudu hudby DV: identifikuje vybrané hudební nástroje DV: stručně verbálně vyjádří základní charakter skladby	**Sluchové** rozlišení melodické, rytmické tempové, dynamické změny Výrazové prostředky hudby Hudební nástroje Kratší skladby českých i světových skladatelů	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolněnírelaxace* *MV 5: Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu (role filmu, televize, Internetu v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)*
		Hudebně teoretické znalosti	
***OVO 2**: orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje*	DV: v hrubých obrysech se orientuje v zápisu jednoduché písně	Nota čtvrťová s tečkou Předtaktí Taktování 4/4 = C taktu Hudební abeceda Rytmický zápis čtyřtaktí jednoduché lidové písně	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení*
		Hudebně pohybové činnosti	
***OVO 4:** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby* ***OVO 7:** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků*	DV: určí základní charakteristické prvky vybraných tanců DV: předvede některé základní taneční kroky	Pohybové ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky(hudební motiv, perioda, hudební věta) Taneční hry Lidový tanec (polka) Poskočný krok	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne.* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace* *OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost* *OSV 7: Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)* *OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (pohybová technika, výraz).* *OSV 9: Kooperace a kompetice: dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.*
		Instrumentální činnosti	
***OVO 2:** orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje* ***OVO 3:** využívá na základě svých hudebních schopností*	DV: v hrubých obrysech se orientuje v zápisu jednoduché písně DV: vytváří a realizuje rytmické doprovody písní pomocí hry na tělo nebo Orffových nástrojů	Hra na dětské hudební nástroje Orffovského instrumentáře, vytváření předehry, jednoduchého ostinátního doprovodu písně, dohry	*OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 9: Kooperace a kompetice: dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní ***OVO 5:*** *vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry*			

Vyučovací předmět :	**Hudební výchova**
Období – ročník :	**2.období – 5. ročník**
Počet hodin :	**2**

Očekávané výstupy předmětu
Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:
1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
2. orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
3. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
4. rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
5. vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
6. rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
7. ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Cílové zaměření předmětu v 5. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 5. ročníku směřuje k:
- upevňování návyků v oblasti hlasového výcviku, hlasové hygieny
- upevňování intonačních dovedností a jejich využití při nácviku intonačně jednoduché písně nebo její části
- využití individuálních instrumentálních dovedností při doprovodu písně (žáci navštěvující ZUŠ)
- schopnosti zapsat jednoduchou slyšenou melodii, rytmus
- poznávání děl našich i světových hudebních skladatelů
- orientaci v hudebních žánrech (klasická hudba, chrámová hudba, jazz, spirituál, country)
- pronikání do struktury skladeb (písňová hudební forma)
- schopnosti vyjádřit své pocity a nálady při poslechu konkrétní skladby
- schopnosti umět tyto pocity a nálady vyjádřit i pohybem

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
		Vokální činnosti	
OVO 1*: zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké*	DV: zpívá dle svých dispozic kvalitně v jednohlase nebo jednoduchém dvojhlase v durových i mollových tóninách, využívá získané pěvecké dovednosti DV: dle svých schopností realizuje	Hlasová hygiena Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu, vyrovnávání vokálů, frázování) Lidová píseň (dvojhlas kánon, držené tóny, lidový dvojhlas, quodlibet - zpěv 2 či více písní současně) Umělá píseň Populární píseň pro děti	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
dovednosti ***OVO 2**: orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje*	jednoduchou píseň podle jejího zápisu	Lidová píseň jiných národů Melodizace textu Intonace: obraty trojzvuku, orientace v durové tónině v rámci zvládnutých intonačních modelů	*OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).* *MEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy* *ENV 4: Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)*
Rytmické činnosti			
***OVO 3:** využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní **OVO 5**: vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*	DV: improvizuje jednoduché doprovody k písním, k jejich realizaci využívá hru na tělo i Orffovy nástroje	Rytmizace textu Synkopa, ligatura Předvětí - závětí Jednoduché ostinátní doprovody písní (Orffovy hudební nástroje)	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení* *OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).*
Poslechové činnosti			
***OVO 4**: rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby **OVO 6**: rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny*	DV: rozpozná některé prvky hudební formy jednoduché písně či skladby DV: stručně verbálně popíše charakter skladby a jeho změny DV: identifikuje změny v proudu hudby	Orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo) Sluchová analýza dur, moll trojzvuku (kvintakordu) Hudební pořady pro děti v médiích nebo živě na koncertech Zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti i současnosti Hudební uskupení: lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr Výrazové prostředky hudby	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace* *MV 5: Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu (role filmu,televize,Internetu v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)*
Hudebně teoretické znalosti			
***OVO 2**: orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje **OVO 4**: rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*	DV: dle svých schopností realizuje píseň/skladbu podle jejího notového zápisu DV: podle notového zápisu rozpozná hudební formu jednoduché písně/skladby	*Takt 3/8, 6/8* *Upevnit dovednosti taktování (přípravný zdvih, závěr)* *Durová stupnice C dur* *Funkce posuvek (křížek, béčko)* *Rytmicko melodický zápis jednoduché melodie (čtyřtaktí)* *Písňová forma dvoudílná* aa, ab, *třídílná* aba	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení*
Hudebně pohybové činnosti			
***OVO 4**: rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby **OVO 7**: ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*	DV: pojmenuje tanec podle jeho charakteristických prvků DV: využívá osvojené základní taneční kroky ke ztvárnění hudby pohybem DV: dle svých možností se pokouší pohybově improvizovat	*Lidový tanec (sousedská)* *Hudební formy: kánon* *Improvizace pohybem (lidová píseň, klasická i populární hudba)*	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne* *OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění – relaxace* *OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 7: Mezilidské vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
			skupiny) *OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (pohybová technika, výraz).* *OSV 9: Kooperace a kompetice: dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky*
Instrumentální činnosti			
OVO 2: *orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje* ***OVO 3:*** *využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní* ***OVO 5:*** *vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*	DV: dle svých schopností instrumentálně realizuje píseň/skladbu (popř. její část nebo složku) podle jejího zápisu DV: improvizuje jednoduché doprovody k písním, k jejich realizaci využívá hru na tělo nebo Orffovy nástroje	Čtení partitury Jednoduché doprovody na Orffovy hudební nástroje Využití hry na klasické hudební nástroje (žáci ZUŠ) Tvoření vlastních jednoduchých doprovodů (předehra, mezihra, dohra)	*OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost v mezilidských vztazích* *OSV 9: Kooperace a kompetice: dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.*

Vzdělávací oblast :	**Umění a kultura**
Vyučovací předmět :	**Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu
Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

V předmětu Výtvarná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti **Umění a kultura**, oboru Výtvarná výchova a část obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, oboru Člověk a svět práce, Využití digitálních technologií.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka výtvarné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto

Kompetence k učení:

Učí se vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívat v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a praktickém životě; tím, že učitel vede žáky k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života.

Učí se operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí; tím, že učitel přivádí žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců, učí je porovnávat různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, vřazovat poznatky ze světa výtvarného umění a širší vizuální kultury do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči a na základě toho jim pomáhá si vytvářet komplexnější pohled především na společenské a kulturní jevy.

Učí se samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti; tím, že učitel vede žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování.

Kompetence k řešení problémů:

Učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat řešení; tím, učitel vede k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik.

Učí se samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení empirické a tvořivé postupy; tím, že učitel pobízí k experimentování a k nacházení osobitého a individuální řešení zadaného úkolu.

Sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, učí se obhájit vlastní řešení, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí; tím, že učitel vede žáky k vědomí odpovědnosti za vlastní dílo jako součásti osobní výpovědi.

Kompetence komunikativní:

Učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu; tím, že učitel vede žáky k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu.

Učí se naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat; tím, že učitel rozvíjí dovednost vyslechnout v diskusi názor ostatních a vyslovit a obhájit vlastní názor na práci druhého i na díla a produkty z oblasti výtvarného umění a obecné vizuální kultury.

Učí se rozumět obrazům a jiným vizuálním vyjádřením, gestům a jiným komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění; tím, že učitel vede k vědomému využívání postupů, technik a materiálů z široké oblasti vizuálního vyjadřování pro vlastní tvůrčí vyjádření v rámci zadaných úkolů i pro vyjádření vlastní osobní výpovědi.

Učí se využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem; tím, že učitel vede k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření a jejich kombinací.

Kompetence sociální a personální:

Učí se účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce; tím, že učitel vede k práci ve dvojici i ve skupině, učí žáky vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině, ocenit svůj přínos ke zdaru společné práce.

Učí se podílet na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska; tím, že učitel učí vyslovit a obhájit svůj názor a stanovisko a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého.

Učí se vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; tím, že učitel poskytuje prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu se stanoviskem většiny, učí žáky přijmout i kritiku a nesouhlas.

Kompetence občanské:

Učí se respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí,; tím, učitel učí v diskusích i přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost.

Učí se respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění; tím, že učitel učí vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce, propojující naši současnou kulturu s jejím historickým základem.

Kompetence pracovní:

Učí se používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení pracovny výtvarné výchovy i další, určené k samostatné tvorbě ve vyučovacích hodinách tím, že učitel vytváří možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1: *Rozvoj schopností poznávání*: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů

OSV 2: *Sebepoznání a sebepojetí*: já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem

OSV 5: *Kreativita*: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

Sociální rozvoj

OSV 8: *Komunikace*: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)

OSV 9: *Kooperace a kompetice*: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

Morální rozvoj

OSV 11: *Hodnoty, postoje, praktická etika*: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 3: *Jsme Evropané*: kořeny a zdroje evropské civilizace

MUV Multikulturní výchova

MUV 1: *Kulturní diference*: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik

MUV 2: *Lidské vztahy*: vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

MEV Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností:

MEV 1: *Kritické vnímání mediálních sdělení*: pěstování kritického přístupu k reklamě; hodnotící prvky ve sdělení (výběr záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

MEV 2: *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*: hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje

MEV 4: *Vnímání autora mediálních sdělení:* identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

MEV 5: *Fungování a vliv médií ve společnosti*: role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Tematické okruhy produktivních činností:

MEV 6: *Tvorba mediálního sdělení:* uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

MEV 7: *Práce v realizačním týmu:* redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média

Vzdělávací obsah předmětu v 1. – 3. ročníku

Vyučovací předmět :	**Výtvarná výchova**
Období – ročník :	**1. období – 1., 2., 3. ročník**
Počet hodin :	**1**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

1. *rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících*
2. *v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*
3. *vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky*
4. *interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*
5. *na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Cílové zaměření předmětu v 1. 2. a 3. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 1. období směřuje k:
- vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla
- samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě
- kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti
- naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi
- účinné spolupráci ve skupině
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém
- pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost
- bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 1: Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ	*DV: Rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání* *DV: Rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření* *DV: Pomocí přiřazení a přirovnání dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt)* *DV: Dovede pojmenovat a charakterizovat prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodnit jejich užití* *DV: Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření*	Barevný svět kolem nás, barvy, které známe Má to barvu jako…. Barvy, které patří k sobě, stejné a podobné barvy a odstíny Moje nejmilejší barevné oblečení, hračky, knižní ilustrace Veselé barvy; malujeme jednou, dvěma, všemi barvami Jak šla barva na výlet; setkávání a mísení příbuzných a odlišných barev Linie, plochy, tvary: kde jsou kolem nás Najdi, ukaž, namaluj, nakresli, vytvoř nejdelší čáru, největší čtverec, trojúhelník, kouli, krychli… Kde jsou (barvy, linie, tvary, textury povrchu…) kolem nás a kde jsou v obrazech, sochách, v architektuře: pozoruj a vyprávěj Co je nejtmavší, nejsvětlejší, nejbarevnější, kolem nás, ve škole, doma, v přírodě Malujeme, kreslíme, modelujeme, tvoříme objekty a instalace a tím vyprávíme o světě kolem nás a o sobě v něm Sbírky a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání* *OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnoceni*
OVO 2: V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objem, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace *OVO 3: Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky*	*DV: Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa* *DV: Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření* *DV: Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty* *DV: Dovede se vyjádřit i slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu* *DV: Vnímá pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek* *DV: Dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či*	Zážitky z každodenního života, cesta do školy, výlet, škola v přírodě, s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování Malba štětcem, houbou, prsty…, kresba dřívkem, tužkou, rozličnými materiály a nástroji zanechávajícími různou stopu Největší a nejmenší obraz, který znám a který dovedu vytvořit Proměna běžné učebny přemístěním nábytku a instalací, pohádkový hrad, jeskyně, džungle… Stopy ve sněhu nebo v písku jako záznam vlastního pohybu Místo jenom pro mne, vyhledání a označení svého místa v přírodě Namaluj, nakresli, vymodeluj, jak zpívají ptáci, jak chutná čokoláda, jak voní mateřídouška, jak pohladíš kotě, jak navlékáš korálky…; vizuální vyjádření vjemů ostatních smyslů Moje nejmilejší místo, kam si přivedu kamarády	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí;vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů* *OSV 5: Kreativita;rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky* *OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; další poznávání a rozvíjení osobitých rysů vlastního prožívání a vyjadřování skutečnosti* *OSV 8: Komunikace: poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých*

	pohybový *DV: Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření* *DV: Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci* *DV: Vnímá a vlastním VOV vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost)* *DV: K situaci, vyjádřené vlastním VOV dovede vyprávět příběh. Citlivě a pozorně naslouchá příběhům ostatních*	Kam půjdu, když mám radost, když je mi smutno? Veselá, klidná a smutná místa okolo nás Denní a roční doby, proměny počasí a nálad vyjádřené všemi dostupnými prostředky Vyprávíme obrazem – všední i nevšední situace, příhody a události	
OVO 4: Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností *OVO 5: Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje*	*DV: Rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla; dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav; vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše zdůvodní svůj názor* *DV: Vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem, rozpozná typický autorský rukopis* *DV: Dovede jednoduše odůvodnit a svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů* *DV: Dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo* *DV: Dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci* *DV:Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě*	Veselé a smutné tvary, barvy a linie, veselé a smutné tváře a postavy, veselý a smutný den… Mohli by si spolu hrát? Rozuměli by si? Nové příběhy známých postaviček, kolektivní instalace nebo koláž Moje oblíbené pohádkové knížky, večerníčky, animované filmy; vyprávění, dramatizace či vlastní obrazové vyjádření příběhu Svět našich hraček; společná instalace ve třídě Společné sbírky předmětů, materiálů, přírodnin, společná práce na instalaci výtvarných prací	*OSV 8: Komunikace: rozvíjení dovednosti vnímat výrazové možnosti a účinky různých VOV* *OSV 4: Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci*

Vzdělávací obsah předmětu ve 4. a 5. ročníku

Vyučovací předmět :	**Výtvarná výchova**
Období – ročník :	**2. období 4. a 5. ročník**
Počet hodin :	**1**

Očekávané výstupy předmětu
Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

1. *Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)*

2. *Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model*
3. *Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinek pro jeho nejbližší sociální vztahy*
4. *Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
5. *Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)*
6. *Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
7. *Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje*

Cílové zaměření předmětu v 4. a 5. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 4. a 5. ročníku směřuje k:

- vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla
- samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě
- kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti
- naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi
- účinné spolupráci ve skupině
- vytváření si pozitivní představy o sobě samém
- pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost
- bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby

Očekávané výstupy	**Dílčí výstupy**	**Učivo**	**Průřezové téma**
OVO 1: Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) *OVO 2: Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.*	*DV: Rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá, barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá a pojmenuje odlišné odstíny* *DV: Porovná, rozliší a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy* *DV: Rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření* *DV: Porovná a odliší plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru* *DV: Dovede pojmenovat a charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt). Intuitivně posuzuje důvod jejich užití a hodnotí je z hlediska výrazu díla.* *DV: Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření* *DV: Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty*	Malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce Naše obec; společná trojrozměrná práce, volná parafráze prostorových a objemových vjemů a představ ve vazbě na známé prostředí Co vidíme na obraze, na soše, na fotografii, proč to autor použil, jak na nás dílo působí? Co můžeme změnit a jak se změní výraz díla? Volné variace na současná umělecká díla Návštěvy galerie, výstav, ateliérů, architektonických děl a jejich tvůrčí reflexe Jak vidíme svět kolem nás; osobité vyjadřování na zadaná témata Malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické a skulptivní techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině	*OSV 1: Rozvoj schopností poznávání; rozvoj smyslového vnímání a navazujícího pojmového aparátu* *OSV 5: Kreativita: rozvíjení dovednosti zabývat se vlastnostmi smyslově poznávané reality, hlouběji je poznávat vyhledávat odpovídající vyjadřovací prostředky pro jejich vyjádření*
OVO 3: Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinek	*DV: Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost* *DV: Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření*	Vyjádření osobních zážitků a zkušeností běžných i neobvyklých; doma, ve škole, ve městě, v přírodě, v ZOO, v muzeu… Já a moji blízcí; práce na téma vztahů mezi lidmi Tady vládnu já; výrazová proměna okolí	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; další poznávání specifických rysů vlastní osobnosti v interakci s realitou a jejími záznamy* *MUV 1: Kulturní diference: Jedinečnost každého člověka; rozvíjení tolerance a vstřícnosti k odlišnostem a osobním zvláštnostem*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
pro jeho/její nejbližší sociální vztahy *OVO 4: Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě* *OVO 5: Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě, k interpretaci vizuálně obrazného vyjádřen; pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)*	*DV: Vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření* *DV: Vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek* *DV: Dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový* *DV: Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření* *DV: Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci* *DV: Dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh*	Moje stopy, co po mně zůstává; dlouhodobé sledování stop zanechávaných cestou do školy, při hrách Zahrajme si na obrazy; inscenace živých obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, komiksů Je voda modrá i pro moje tělo při koupání? Namaluj svoji písničku; rytmus, melodie, zvuky hudebních nástrojů, nálada textu Jak létal míč po hřišti; skupinová práce, různé způsoby záznamu pohybu Kdybychom byli někdo jiný: ptáci, zvířata, hmyz; experimenty s vyjadřováním ostatních vjemů: zvuk, tvar, povrch, chuť, pohyb, vzájemné vztahy a změny polohy v prostoru Záznamy a obrazy stavů a proměn svého okolí v přírodním i člověkem vytvořeném prostředí Vyprávíme obrazem; ilustrace, cyklus, komiksový příběh, obrázkové písmo	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí Uvědomování si jedinečnosti vlastního osobitého vnímání a vlastní schopnosti vyjádření*
OVO 6: Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace *OVO 7: Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje*	*DV: Uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný* *DV: Dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní VOV vlastní či jiného autora.* *DV: Vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry. Vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě.* *DV: Použije postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním VOV* *DV: Dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo VOV nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh*	Jaká díla nás obklopují; rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí Galerie ve třídě; proměnlivá společná sbírka pozoruhodných VOV, včetně komentářů a poznámek k dílům Co se mi líbí; hodnocení a úsudky o dílech vlastních i cizích Můj oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů.. Proč se mi líbí Zkusme tam s nimi žít; kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami a prostředím z filmů a počítačových her; koláž, instalace Obrazy a sochy, které máme doma, které potkáváme; vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla	*MUV 1: Kulturní diference: jedinečnost každého člověka* *MUV 2: Lidské vztahy: tolerance, empatie, citlivost vůči jinému* *OSV 3 Komunikace: řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem* *MEV 2: Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti* *OSV 5 : Kreativita: tvořivý přístup ke kulturním produktům* *OSV 8: Komunikace: dovednosti pro neverbální sdělování*

Vzdělávací oblast :	**Člověk a zdraví**
Vyučovací předmět :	**Tělesná výchova**

Charakteristika předmětu

V předmětu **Tělesná výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví,** oboru Tělesná výchova

Předmět **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Příležitostí pro pozitivní hodnocení bez ohledu na míru pohybového nadání je vyrovnávání žáka s přiměřenou zátěží, nutnou k dosažení efektu superkompenzace jako způsobu zvyšování výkonnosti a odolnosti organizmu při sportovním i pracovním výkonu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
2. pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
3. poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
4. získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
5. využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
6. propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
7. chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
8. aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Motivace: Zdravé kompetice
Získávání endorfinů překonáváním přiměřených překážek
Pozitivní vzory a možnost vlastního porovnání při zlepšení

Formy: Práce ve dvojicích
Skupinové vyučování
Samostatné plnění kultivačního programu
Příprava na okruh soutěží CVČ města a AŠSK-ČR(garance MŠMT)

Výuka tělesné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení: Učitel ji vytváří zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva.Učitel vede žáky k práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem".

Kompetence k řešení problémů: Učitel využívá disproporcí mezi okamžitou a očekávanou úrovní R.S.O.V.* a řeší s žáky dle nabídky variant vlastním výběrem možnosti a racionální přizpůsobením pohybového režimu i mimo hodiny TV.

Kompetence komunikativní: Zpětnovazební komunikací mezi žákem a učitelem,která pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace. Komunikace, nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny,vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení.

Kompetence sociální a personální: Žák střídá různé role ve dvojici i ve skupině v rámci svých možností.Respektuje vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny.Je srozuměn s tím,že vynaložené úsilí může znamenat posun pozice v družstvu. Akceptuje roli odpovídající svým možnostem a snaží se ocenit spektrum ostatních členů v jejich rolích za pomoci učitele.

Kompetence občanské: Učitel vede žáky ke schopnosti domluvy a respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit. Pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry.

Kompetence pracovní: Učitel pomáhá žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu s ohledem na individuelní parametry.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

*

OSV Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

OSV 1 *Rozvoj schopnosti poznávání:* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

OSV 2 *Sebepoznání a sebepojetí:* informace o mé osobě

OSV 3 *Seberegulace a sebeorganizace:* regulace vlastního chování

OSV 4 *Psychohygiena:* sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích.

Sociální rozvoj

OSV 6 *Poznávání lidí:* vzájemné poznávání se ve skupině/ třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech.

OSV 8 *Komunikace:* cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Morální rozvoj

OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: *problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci*

VDO Výchova demokratického občana

VDO 1 *Občanská společnost a škola*

MeV Mediální výchova-

MeV 1 *Kritické předávání a sledování mediálních sdělení.*

Vzdělávací obsah předmětu v 1.-5. ročníku

Vyučovací předmět :	**Tělesná výchova**
Období – ročník :	**1.-5.ročník**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

1. spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
2. zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
3. spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
4. uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
5. reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
6. podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
7. Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
8. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Cílové zaměření předmětu v 1.-5.ročníku ZV:

- Vzdělávání v předmětu směřuje k:
- Získání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině,tak i v samostatné činnosti.
- Nácviku jednodušších pohybových dovedností, individuálně plaveckých dovedností.
- Průpravě pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností družstva.
- Nácviku rozvoje obratnosti a rychlosti - zejména reakční.
- Poznávání souvislosti mezi zaměřením pohybového režimu a změnou pohybových schopností.
- Přípravě na testování pohybových schopností **R**.(rychlost) **S**.(síla) **O**.(obratnost) **V**.(vytrvalost)
- Sebezáchovným dovednostem jako je zvládnutí vlastní váhy(šplh) a zvládnutí sebezáchrany plaváním.(dtto rychlý i vytrvalý běh a pády)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 1: spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	*DV: začíná chápat smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit. Nevyhýbá se pohybové zátěži.*	Informace o bezpečnosti a hygieně. Vedený pohybový režim ve cvičební jednotce. Vhodné rozcvičení, zátěžové a kompenzační cviky.	OSV 3: Seberegulace a sebeorganizace *OSV 4: Psychohygiena*
OVO 2: zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	*DV: žák prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlast-ních dispozic.*	Hod, běh, skok – atletická průprava Cvičení s náčiním, na přizpůsobeném nářadí (překážky). Akrobatická průprava, závody a soutěže družstev (jako motivace)	*OSV 1: Rozvoj schopnosti poznávání*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 3: spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činno-stech a soutěžích.	*DV: žáci se podle možností podílejí na činnosti skupin a nacházejí svou roli v týmu.*	Drobné hry, úpoly, závody družstev, upravené vybíjená, vybrané hry, úvod do HČJ.	*VDO 1: Občanská společnost a škola*
OVO 4: uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prosto-rech školy	*DV: nosí cvičební úbor a obuv, rozumí smyslu dodržování" pravidel hry, učí se rozcvičit a používat kompenzační cviky.*	Informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i během cvičení. Průpravné a přímivé cviky.	*OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí* *VDO 1: Občanská společnost a škola*
OVO 5: reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	*DV: učí se vnímat pokyny různých forem, orientuje se dle signálů při různých činnostech*	Smluvené signály, povely,názvosloví jednoduchých cviků. Organizace průpravy a profilových činností.	*OSV 8: Komunikace*
		Plavání – základní plavecká výuka, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, plavecká technika, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucího	

Vzdělávací oblast : **Člověk a svět práce Vyučovací předmět: pracovní činnosti**

Chharakteristika předmětu

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem*, *Konstrukční činnosti*, *Pěstitelské práce*, *Příprava pokrmů,* které jsou pro školu povinné.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce;

osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě;

vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku;

poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí;

chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci;

orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu „Člověk a svět práce" přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení: žáka vedeme vedeme:

- k poznávání základního smyslu a cílů, postupně si vytváří pozitivní vztah k aktivnímu zapojení do praktických činností;
- k pochopení základních informací, k jejich vyhledávání a třídění;
- k samostatnému tvůrčímu projevu, k posuzování výsledků své práce i práce skupiny.

Kompetence k řešení problémů: vedeme žáka k:

- vnímání problémové situace, k rozpoznání a pochopení daného problému;
- k využívání získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení;
- k volbě správných řešení problémů;
- k získávání osvědčených postupů při aplikaci nových problémových situací;
- ke kritickému myšlení a schopnosti uvážlivých rozhodnutí.

Kompetence komunikativní: vedeme žáka k:

- porozumění obrazových matriálů, běžně používaných gest;
- rozvoji komunikačních prostředků na dané věkové úrovni;
- možnostem účinného využívání informačních a komunikačních prostředků a technologie.

Kompetence sociální a personální: vedeme žáka k:

- aktivní spolupráci ve skupině;
- postupnému vytváření kladného vztahu k různým pracovním činnostem, které pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce;
- potřebě efektivní spolupráce s druhými při řešení daného problému;
- podpoře sebedůvěry, sebeuspokojení a sebeúcty;
- upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské: vedeme žáka k:

- základnímu pochopení principu práva a povinnosti ve škole i mimo školu;
- pochopení základních ekologických souvislostí;
- respektování požadavků na kvalitní životní prostředí;
- zájmu o ochranu svého zdraví.

Kompetence pracovní: vedeme žáka k:

- bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení;
- dodržování vymezených pravidel;
- pozitivnímu přístupu k výsledkům pracovní činnosti;
- zájmu o rozvíjení své manuální zručnosti.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

OSV Osobnostní a sociální výchova
Osobnostní rozvoj

OSV 1 *Rozvoj schopnosti poznávání:* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.
OSV 2 *Sebepoznání a sebepojetí:* já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika.
OSV 3 *Seberegulace a sebeorganizace:* cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia.
OSV 4 *Psychohygiena:* sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích
OSV 5 *Kreativita*: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality)

EV environmentální výchova
EV 1 *Ekosystémy*
EV 2 *Základní podmínky života*
EV 3 *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*
EV 4 *Vztah člověka k prostředí*

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností :

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí

V oblasti postojů a hodnot :

- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

3. Učební plán předmětu „Člověk a svět práce“ je v souladu s učebním plánem školy

Vzdělávací obsah předmětu

Vyučovací předmět :	**Pracovní činnosti**
Období – ročník :	**1. –5. ročník**

Očekávané výstupy předmětu
Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno v 1. – 5. postupném ročníku a jsou v souladu s RVP

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
1. vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
2. pracuje podle slovního návodu a předlohy
3. vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
4. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
5. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
6. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
7. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
8. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
9. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
10. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE
11. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
12. pečuje o nenáročné rostliny
13. provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
14. ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
15. volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
16. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
17. provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
18. řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
19. organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
1., 2. 3. 4. 5. ROČNÍK			
OVO: ▪ *vytváří jednoduchými postupy různé předměty z rozličných materiálů* ▪ *pracuje podle slovního návodu a předlohy* ▪ *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi* ▪ *provádí pozorování přírody* ▪ *zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování* ▪ *pečuje o nenáročné rostliny* ▪ *připraví tabuli pro jednoduché stolování* ▪ *chová se vhodně při stolování* ▪ *dodržuje základy hygieny*	*DV:* ▪ *vystřihuje, lepí skládá, vytrhává papír* ▪ *sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena* ▪ *vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ* ▪ *opracovává a aranžuje přírodniny* ▪ *udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti* ▪ *pracuje podle slovního návodu* ▪ *zvládá jednoduché pracovní postupy* ▪ *získává pracovní dovednosti a návyky při pracích s různým materiálem*	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁ-LEM** ▪ *chápe vlastnosti materiálu* ▪ ***s papírem*** *– mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání,konstruování, řezání* ▪ ***s kovem –*** *tvarování, proplétání drátu, práce s kovovou fólií* ▪ ***s přírodninami*** *– sbírání, dotvá-ření, aranžování, opracovávání* ▪ ***s textilem –*** *navlékání jehly, uzel, stříhání, šití-různé druhy stehů, našívání knoflíků a hadříků, lepení* ▪ ***s jiným materiálem -*** *se*	*OSV 1* *OSV 2* *OSV 3* *OSV 4* *OSV 5* *EV 3* *EV 4*

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
a bezpečnosti práce, chrání své zdraví ▪ *seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi, některé si vyzkouší* ▪ *zná historii českých svátků a zvyklostí* ▪ *podílí se na ochraně a tvorbě životního prostředí* ▪ *na PC poznává a využívá základní potřebné funkce, vyhledává informace*	▪ *citlivě přistupuje ke své práci a okolí* ▪ *umí pracovat se šablonou* ▪ *sám volí např. barvy papíru, trhání v ohybu* ▪ *učí se zacházet s různými nástroji* ▪ *zvládá jednoduché opracování dřeva* ▪ *spolupracuje ve dvojicích a větších skupinách* ▪ *učí se respektovat požadavky bezpečnosti a hygieny práce* ▪ *umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti* ▪ *modeluje tvary podle předlohy* ▪ *zvládá různé druhy stehů, našívání knoflíků* ▪ *poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě* ▪ *pracuje uvědoměle, tvořivě a samostatně* ▪ *učí se základním pěstitelským činnostem* ▪ *vytváří si základy pracovních návyků*	*dřevem, modelovací hmotou, keramickou hlínou* **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** ▪ *se stavebnicemi – sestavování stavebnicových prvků, kolektivní práce, montáž, demontáž, práce s jednoduchým návodem, předlo-hou nebo náčrtem podle pokynů i samostatně* **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** ▪ ***jednoduché pěstitelské činnosti přiměřené věku dětí*** *– pěstování pokojových rostlin, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě* ▪ ***pozorování přírody*** *– zaznamenávání výsledků pozorování, propojení učiva s prvoukou* **PRÁCE S TECHNICKÝMI MA-TERIÁLY** ▪ ***seznamování s novou technologií*** *– základy práce na PC formou her odpovídající věku dítěte* ▪ *seznámení se základními pojmy informační činnosti, s operačními systémy a jejich základními funkcemi, s jednoduchou údržbou počítače, s postupy při běžných problémech,* ▪ *s metodami a nástroji vyhledávání informací podle pokynů*	

Vzdělávací oblast :	**Informatika**
Vyučovací předmět :	**Informatika**

Charakteristika předmětu

V předmětu Informatika je realizován obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie**,** oboru Informatika.

Hlavním cílem je, aby všichni žáci získali základní dovednosti při ovládání výpočetní techniky a moderními informačními technologiemi, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívali je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Žáci:

- se učí dovednosti zacházet s výpočetní technikou, pracovat s informacemi a využívat je v praxi
- při zpracování informací využívají vědomosti o jednotlivých počítačových programech a jejich charakteristických vlastnostech
- díky rychlejší aktualizaci poznatků a dostupnosti informací vhodně doplňují učební texty a materiály
- pro většinu vzdělávacích oblastí k prověřování vědomostí využívají různé výukové programy
- prostřednictvím Internetu realizují metodu "učení kdekoliv a kdykoliv"
- díky Internetu jsou motivováni k poznávání i mimo proces vyučování, Internet jim nabízí možnost pro celoživotní vzdělávání

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na Internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Informatiky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení: Učí se vyhledávat a třídit informace, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu. Učí se ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikuje při řešení praktických problémů v různých předmětech; tím že: žáci vyhledávají informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracovávají v konkrétních pracích.
Učí se dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívá je v ostatních vzdělávacích oblastech. Tištěné i digitální dokumenty používá jako zdroje informací. Umožňuje nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů. Informační a komunikační technologie racionalizují práci.

Kompetence k řešení problémů: Učí se získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost; tím že: informace vyhodnocuje, zpracovává, při vyhledávání na Internetu používá vhodné cesty.

Kompetence komunikativní: Umí naslouchat, ptát se, formulovat otázky, vysvětlovat, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem, využívá k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, konference, diskuse), tím, že: umí komentovat výsledky své práce (především při prezentaci). Umí odeslat a přijmout zprávu s přílohou, umí uložit informace z webu a dále je zpracovat. Využívá úsporný a formalizovaný způsob komunikace a prezentace, tím podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování. Využívá informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací.

Kompetence sociální a personální: Spolupracuje a pracuje v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role, vyjednává a hledá kompromisní řešení, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce; třídí a zpracovává informace; tím, že: řeší jednoduché pracovní úkoly za pomoci vhodně vybraného programu, promýšlí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a volí odpovídající technologie.
Kompetence občanské: Učí se rozhodovat zodpovědně podle dané situace, respektuje přesvědčení druhých lidí a učí se zodpovědnosti; tím, že: dodržuje informační etiku.

Kompetence pracovní: Seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, zásady zdravého pracovního prostředí, tím, že: dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové podmínky. Učí se využívat získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

MV Mediální výchova
OSV Osobnostní a sociální výchova
Komunikace

VMEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů

MkV Multikulturní výchova
Multikulturalita

3. Učební plán předmětu Informatika v souladu s učebním plánem školy

ročník	2.	3.	4.	5.
Informatika	0,5	0,5	0,5	0,5

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

Vyučovací předmět :	**Informatika**
Období – ročník :	**2.- 5. ročník**
Počet hodin :	**4**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu, jichž je dosahováno především v jiném postupném ročníku

Na konci 2. období základního vzdělávání žák:

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

1. *využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie*
2. *respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady*
3. *chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím*

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

4. *při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty*
5. *vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích*
6. *komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení*

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

7. *pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru*

Cílové zaměření předmětu v 5. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 5. ročníku směřuje k:

- poznávání a využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- rozvíjení základních dovedností žáků ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie
- získání dovednosti naučit ukládat, přenášet, zpracovávat a prakticky využívat informace
- respektování práv k duševnímu vlastnictví

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo
	Základní pojmy VT	
OVO 1: *využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférií*	*DV:* pracuje s myší a orientuje se na klávesnici	Práce s klávesnicí a myší - části klávesnice - pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení
OVO 2: *respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady*	*DV:* pojmenuje základní počítačovou sestavu, periférie	klávesnice, monitor, myš, tiskárna, vlastní počítač výukové programy
	DV: zná rizika práce s počítačem, ví, na koho se obrátit v případě závady počítače	péče o počítač, zásady hygieny práce s počítačem
OVO 3: *chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím*	*DV:* umí si vytvořit složku a uložit do ní vytvořená data, umí je zálohovat	organizace dat na disku složky, soubory a práce s nimi
	Textový editor	
OVO 7: *pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru*	*DV*: dokáže napsat krátký text	Uložení a otevření souboru Pohyb v dokumentu
	DV: otevře existující soubor a upraví jej	Označení části textu Kopírování a přesun části textu
	DV: umí vložit a umístit do textu obrázek	Psaní a oprava textu Písmo – typ, velikost, barva, tučné, kurzíva Vložení obrázku Zarovnání odstavce
	Grafický editor	
OVO 7: *pracuje s textem a obrázkem v grafickém editoru*	*DV*: nakreslí s použitím nástrojů programu obrázek *DV*: uloží a otevře obrázek pro změny	Nakreslení a uložení obrázek Otevření obrázku Základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary …)

Internet		
OVO 4: při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	*DV:* dokáže vyhledat stránku s určitým tématem	Pohyb na webu - přes hypertextový odkaz - známá adresa Prohlížeč www stránek
OVO 5: vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	*DV:* ověřování vyhledaných informací	Práce s multimediální encyklopedií Dětské portály
OVO 6: komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	*DV:* dokáže napsat zprávu, přečíst a smazat zprávu	Elektronická pošta Spuštění poštovního programu Odesílání, čtení a mazání zpráv

6. Pravidla pro hodnocení žáků

6. 1. Způsoby hodnocení žáků

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci
Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu, či výsledku. Při poskytování zpětné vazba klademe důraz na vhodné zaměření na problém, činnost, nikoliv hodnocení osoby – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření.
Na základní škole hodnotíme známkami, snažíme se podat dítěti zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků při osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků. Stavíme na povzbuzení, ocenění a na pozitivní motivaci. Přejeme si, aby se žáci učili ne pod hrozbou špatných známek, ale protože mají zájem o získávání poznatků.
Součástí hodnocení a klasifikace je také sebehodnocení každého žáka, který při hodnocení učitele může posoudit vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.
Hodnocení a klasifikace žáků se řídí těmito zásadami:

1. Být otevřený k žákům i rodičům, stanovit a vysvětlit jasná kriteria hodnocení.
2. Umožnit žákům účastnit se hodnotícího procesu.
3. Hodnotit individuální pokrok bez srovnávání s ostatními žáky.

Základní pravidla klasifikace:

1. Známka z vyučovacího procesu nezahrnuje žákovo chování.
2. Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají dostatek času k naučení a procvičení probrané látky.
3. Učitel promítá do hodnocení vědomosti, dovednosti, postup, vyhledávání informací, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
4. Při klasifikaci užívá učitel pěti stupňů.
5. Písemné čtvrtletní práce jsou zakládány do složek.
6. Konání všech písemných prací je včas oznámeno, aby se žáci na ně mohli připravit.
7. Tradiční ústní zkoušení před tabulí je nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků.
8. Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby, – uvědomit si chyby a dostat příležitost chyby odstranit.

Nástroje využitelným pro hodnocení práce žáků je také žákovské portfolio. Označuje shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí. Materiály jsou zařazování do složky žáka s jeho souhlasem, žák má možnost sám rozhodnout, co do složky zařadit. Materiály mají různou podobu a týkají se různých vyučovacích předmětů, mohou se jednat také o záznamy žáka, kresby, popř. fotografie. Nejsou do něho zařazovány žákovy nezdary. Portfolio dokumentuje žákův pokrok v učení a přispívá k motivaci k učení.

6. 2. Kritéria hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení samostatné práce v českém jazyce

Stupeň 1

Žák používá efektivně a správně nabyté gramatické poznatky a vědomosti. Cvičení vykonává samostatně a s jistotou,postup je žákovi zřejmý po přečtení zadaného úkolu, pracuje samostatně bez pomoci učitele. Při upozornění na chybu je schopen s jistotou chybu najít a opravit.

Stupeň 2

Žák používá s rozmyslem nabyté poznatky a vědomosti. Při samostatné práci občas váhá, ale nakonec dochází ke správným závěrům. V průběhu úkolů nabývá větší jistoty a učí se. Cvičení vykonává samostatně, s učitelem konzultuje postup jen výjimečně. Při upozornění na chybu je schopen chybu najít a opravit.

Stupeň 3

Žák používá nabyté gramatické poznatky a vědomosti s nejistotou. Žák si uvědomuje, že při cvičeních chybuje a snaží se chyby napravit. Cvičení vykonává méně samostatně, občas potřebuje podporu a radu. Ne vždy se mu to podaří správné splnění úkolu. S pomocí spolužáků a učitele je schopen pracovat systematicky a úkol dokončit. Při upozornění na chybu není vždy schopen chybu najít.

Stupeň 4

Přes veškerou snahu se mu nedaří porozumět postupu při cvičení. Nabyté gramatické poznatky a vědomosti není schopen použít. Při samostatné práci mění metody a postupy zcela náhodně. Zpracování úkolu je nepřesné a neúplné, žák je často nedokončí. Žák potřebuje při práci soustavné vedení a pomoc učitele. Při upozornění na chyby není schopen chybu najít a opravit.

Stupeň 5

Žák není schopen využít gramatické poznatky a vědomosti, nesnaží se porozumět cvičení a není schopen na něm pracovat ani pod dohledem učitele.

Kritéria pro hodnocení úrovně čtenářských kompetencí:

Stupeň 1

Čtenáři, kteří jsou hodnoceni tímto stupněm čtenářských dovedností a strategií plynně čtou s porozuměním, jsou schopni odpovědět na všechny otázky týkající se obsahu textu a obsah samostatně vyprávět, aniž by zapomněli na některou důležitou část textu.

Stupeň 2

Čtenáři hodnoceni stupněm 2 čtou méně plynně /po slabikách/ a v zásadě textu rozumí. Jsou schopni odpovědět na otázky týkající se obsahu textu s chybami, po upozornění však chyby odstraní a text vypráví s menší pomocí učitele.

Stupeň 3

Čtenáři hodnoceni stupněm 3 nečtou plynně /čtou po slabikách, nebo písmenech/ rozumí jen částem textu. Jsou schopni odpovědět na některé otázky týkající se obsahu textu, často dělají chyby. Po upozornění učitele někdy nejsou schopni chyby odstranit. Text vyprávějí s větší pomocí učitele.

Stupeň 4

Čtenářský projev hodnocený stupněm 4 je výrazně neplynulý, problémy dělá rozeznávání hlásek a spojování do slabik. Žák je schopen odpovědět na některé otázky týkající se textu jen s pomocí učitele, chyby bez pomoci učitele neodstraní. Text vypráví pouze s pomocí učitele.

Stupeň 5

Čtenářský projev je výrazně neplynulý, dochází k záměně hlásek a častým chybám v čtení slov. Žák neodpoví na otázky týkající se textu i s pomocnými otázkami a nedovede reprodukovat obsah článku ani s pomocí učitele.

Kriteria pro hodnocení psaní

Stupeň 1

Grafický projev hodnocený stupněm 1 je úhledný se správným sklonem, neobsahuje chyby v přepisu vzoru. Žák dovede přepsat tiskací slovo do psacího. Psací projev obsahuje všechny interpunkcemi.

Stupeň 2

Psaní hodnocené stupněm 2 je úhledný, obsahuje několik chyb v přepisu. Chyby po upozornění vyhledá. Žák dovede přepsat tiskací slovo do psacího s chybami, chyby po upozornění vyhledá a opraví. Psacímu projevu někdy chybí interpunkce.

Stupeň 3

Psací projev hodnocený stupněm 3 je méně úhledný, obsahuje chyby a některé tvary jsou odlišné od vzoru. Tvary písmen se v zásadě shodují se vzorem . Žák přepisuje tiskací slovo do psacího s chybami, někdy nedovede chyby vyhledat. Psacímu projevu někdy chybí interpunkce.

Stupeň 4

Psaní hodnocené stupněm 4 není úhledné, často obsahuje chyby. Tvary písmen se někdy liší od vzoru. Žák nedovede správně přepsat tiskací slovo do psacího, chyby ani nerozezná. Často chybí interpunkce.

Stupeň 5

Psací projev hodnocený stupněm 5 není úhledný, obsahuje mnoho chyb. Žák nedovede přepsat tiskací slovo na psací. Tvary písmen se liší od vzoru, chybí interpunkce.

Kritéria pro hodnocení ústní prezentace

• Stupeň 1	• Žákovi se daří vzbudit a udržet pozornost posluchačů.
• Stupeň 2	• Žák hovoří v celých větách, používá bohatých jazykových prostředků.
• Stupeň 3	• Žákův projev není monotónní, vhodně používá zvukových prostředků.
• Stupeň 4	• Žákův projev je nevyrovnaný, nejsou patrné projevy trémy.
• Stupeň 5	• Žák není schopen hovořit před posluchači.

Kriteria pro posuzování znalostí anglického jazyka.

Anglický jazyk je vyučován ve 3. ročníku školy a je vyučován prvním rokem. Při hodnocení je nutno přistupovat k faktu, že žáci se v tomto ročníku seznamují se základy jazyka a začínají konverzovat.

Stupeň 1

Žák samostatně využívá nabytých znalostí a dovedností. Hovoří a píše plynně a samostatně. Při upozornění učitele na chybu je schopen chybu opravit. Chápe odlišnosti ve výslovnosti a psaní slov. Samostatně tvoří otázky a odpovídá.

Stupeň 2

Žák využívá nabytých znalostí a dovedností. Hovoří méně plynně a méně samostatně. Při upozornění na chybu je schopen chybu opravit. Chápe odlišnosti ve výslovnosti a psaní slov, dělá však chyby. Tvoří otázky a odpovídá na základě vzoru.

Stupeň 3

Žák využívá nabytých znalostí a dovedností méně samostatně. Nehovoří plynně a samostatně. Při upozornění na chybu je schopen chybu opravit s pomocí učitele. Chápe odlišnosti ve výslovnosti a psaní slov, často však dělá chyby. Tvoří otázky a odpovídá na základě vzoru s pomocí učitele.

Stupeň 4

Žák nevyužívá nabytých znalostí a dovedností. Nehovoří plynně a samostatně. Při upozornění na chybu není schopen chybu opravit. Chápe odlišnosti ve výslovnosti a psaní slov, málokdy však slovo reprodukuje správně. Tvoří otázky a odpovědi s pomocí učitele s častými chybami.

Stupeň 5

Žák nemůže využít nabyté znalosti a dovednosti. Nehovoří samostatně, nerozezná ani chybu ve svém projevu. Nechápe odlišnosti ve výslovnosti a psaní slov, slova reprodukuje chybně. Nedokáže tvořit otázky a odpovědi.

Kritéria pro posuzování znalostí a dovedností v matematice

Stupeň 1

Žák používá efektivně a správně nabyté matematické poznatky a vědomosti, iniciativně využívá knihy a pomůcky. Slovní příklady a matematická cvičení vykonává samostatně a s jistotou,postup je žákovi zřejmý po přečtení zadaného úkolu, pracuje samostatně bez pomoci učitele, užívá správné jednotky. Při upozornění na chybu je schopen s jistotou chybu najít a opravit.

Stupeň 2

Žák používá s rozmyslem nabyté poznatky a vědomosti. Při výběru vhodných postupů při cvičení a slovním příkladu občas váhá, ale nakonec dochází ke správným závěrům. V průběhu samostatné práce nabývá větší jistoty a učí se. Cvičení vykonává samostatně, s učitelem konzultuje postup jen výjimečně. Počáteční odhady jsou někdy nepřesné a někdy zvolí špatný postup řešení příkladu. Užívá správné jednotky. Při upozornění na chybu je však schopen chybu najít a opravit.

Stupeň 3

Žák používá nabyté poznatky a vědomosti s nejistotou. Žák si uvědomuje, že při cvičeních chybuje a snaží se chyby napravit. Slovní příklady a matematická cvičení vykonává méně samostatně, občas potřebuje podporu a radu. Jednotky se snaží užívat správně, ale ne vždy se mu to podaří. S pomocí spolužáků a učitele je schopen pracovat systematicky a úkol dokončit. Při upozornění na chybu není vždy schopen chybu najít.

Stupeň 4

Přes veškerou snahu se mu nedaří porozumět postupu při cvičení. Nabyté poznatky a vědomosti není schopen použít. Při samostatné práci mění metody a postupy zcela náhodně. Zpracování úkolu je nepřesné a neúplné, žák je často nedokončí. Žák potřebuje při práci soustavné vedení a pomoc učitele. Při upozornění na chyby není schopen chybu najít a opravit.

Stupeň 5

Žák není schopen využít poznatky a vědomosti, nesnaží se porozumět úkolu a není schopen na něm pracovat ani pod dohledem učitele.

Kritéria pro hodnocení skupinové práce

Podle uvedených kritérií hodnotí svou práci žák sám a následně ho mohou hodnotit jeho spolupracovníci a učitel:

Stupeň 1

Bez zaváhání se účastnil práce ve skupině, přinášel myšlenky a nápady, které pomáhaly společné práci. Rozhodujícím způsobem ovlivnil výsledek práce skupiny.Vyjadřoval se pozitivně o členech skupiny, snažil se podněcoval ostatní členy kladením otázek.

Stupeň 2

Na práci skupiny se účastnil odpovídající měrou, přinášel podněty, které pomáhaly společné práci. Ovlivnil pozitivně práci skupiny. Vyjadřoval se pozitivně o členech skupiny.

Stupeň 3

Účastnil se práce ve skupině s vedením některých členů skupiny. Nebyl však iniciativní v řešení úkolu a nepřinášel žádné podněty, které by zlepšily společnou práci. K práci skupiny se nevyjadřoval.

Stupeň 4

Účastnil se práce ve skupině po domluvě učitele nebo některých členů skupiny. Při práci konal jen dílčí úkoly, které nebyly podstatné pro řešení úkolu. Dělal také často chyby.

Stupeň 5

Do práce ve skupině se nezapojil ani po domluvě učitele nebo některého člena skupiny. Při práci se tavil kriticky k práci skupiny, nesnažil se vykonat ani dílčí úkoly ve skupině.

7. Vlastní hodnocení školy

Škola provádí autoevaluační činnost, která slouží k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění ŠVP VZ.

7. 1. Oblasti vlastního hodnocení

- Soulad výchovně vzdělávacího programu s RVP ZV
- Soulad výuky s individuálními potřebami jednotlivých žáků
- Efektivita výuky /náročnost, využití pomůcek, tvůrčí činnosti žáků, prostor pro vlastní názor žáků, rozvíjí kompetence žáků/
- Vyučovací a školní klima /motivace prostředí, vstřícnost, respekt, důvěra k učitelům/
- Výsledky vzdělávání /vědomosti, dovednosti a postoje žáků, uplatnění žáků na jiné škole, v povolání a dalším životě/
- Spolupráce s rodiči /komunikace školy a rodičů, spokojenost rodičů s prací školy, zapojení rodičů do práce školy a jejich účast na akcích školy/
- Hodnocení žáků /podpora sebehodnocení žáků, rozmanitost nástrojů hodnocení, srozumitelnost kritérií hodnocení/
- Práce učitelů /pomoc učitelů žákům, sebehodnocení učitelů, promyšlení cílů a metod výuky, kritérií hodnocení, spolupráce s rodiči, sebevzdělávání/
- Vedení školy /zázemí učitelům, efektivita prostředků, spolupráce s rodiči a organizacemi/
- Materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky /naplnění cílů školy/

7. 2. Cíle a kritéria vlastního hodnocení

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu ve výše uvedených oblastech. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí z efektivněji procesu výuky a k utváření klíčových kompetencí žáků. Pro zjištění kriterií škola stanovuje cíle, podle nichž bude vyhodnocovat svoji práci. Pro úspěšnou práci naší školy je dosáhnout především těchto cílů autoevaluace:

- Udržet převahu rodičů, kteří vyjadřují spokojenost s prací naší školy
- Zajišťovat vysokou účast rodičů na akcích školy
- Udržet přátelské klima na naší škole, rozvíjet spolupráci žáků, potlačovat projevy šikany sociálně patologických jevů
- Zvyšovat podíl cílů výuky zaměřených na rozvoj dovedností a postojů žáků
- Zajistit spolupráci mezi učiteli, předávání si informací a vzájemné konzultace

7. 3. Nástroje autoevaluace

Škola využívá tyto nástroje autoevaluace

- Řízené rozhovory /posouzení zaměstnanci školy/
- Školní dokumentace /účast rodičů na školních akcích, účast učitelů na DVPP/
- Dotazníky /pro žáky, pro učitele, pro rodiče/

- Žákovské práce /hodnocení čtvrtletní písemné práce/
- Testy /anonymní informace o výsledcích žáků, www.UIV.cz/
- Hodnocení výuky /autoevaluace učitelů, hodnocení práce učitele žáky/
- Portfolio /ukázky zdařených žákovských prací/
- Hodnocení práce učitelů vedením /výukové cíle, plánování, vyhodnocování/

7. 4. Časové rozvržení vlastního hodnocení

Činnosti autoevaluace jsou prováděny podle tohoto plánu evaluace:

Březen - sebehodnocení práce učitelů a jejich hodnocení vedením školy /jejich součástí je projednání výše osobního příplatku/ Duben – posouzení práce školy vedením podle stanovených kriterií Květen – dotazník pro rodiče, učitele a žáky k zjištění spokojenosti s prací školy Červen – vyhodnocení dotazníku pro rodiče Červenec – zapracování výsledků autoevaluace do Výroční zprávy

Seznámení zaměstnanců s ŠVP ZV ZŠ Stará Voda se uskuteční na pedagogické radě v měsíci srpnu 2023 . Školská rada při ZŠ se seznámí s tímto dokumentem na svém jednání v měsíci říjnu 2013. Dokument je veřejně přístupný zákonným zástupcům a ostatním zájemcům.

Seznámení zaměstnanců:……

Mgr. Martin Vlasák
Ředitel školy